

T.C. ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

STRATEJİK
PLAN
2015
2019

T.C. ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI

STRATEJİK PLAN 2015-2019

Atatürk Çubuk Barajı'nda

Su işlerinin teşkilatı, etüdları henüz başlangıcındadır. İktisadiyatımızın ana tedbirlerinden olan su işleri umumi idaresinin fenni kabiliyet ve kudreti, çok sağlam kurulmak lazımdır. 1929

K. Atatürk

DSI

İÇİNDEKİLER

BAKAN SUNUŞU	6
GENEL MÜDÜR SUNUŞU	8

1- Stratejik Planlama Süreci 10

2- Durum Analizi 12

A TARİHSEL GELİŞİM	12
B YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER VE MEVZUAT ANALİZİ	14
C FAALİYET ALANLARI	18
D PAYDAŞ ANALİZİ	20
- Paydaşların Tespiti ve Önceliklendirilmesi	20
- Paydaş Anketlerinin Değerlendirilmesi	21
E KURULUŞ İÇİ ANALİZ VE ÇEVRE ANALİZİ	34
- Organizasyon Yapısı	34
- Temel Politikalar ve Öncelikler	48
- Güçlü ve Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler (GZFT) Analizi	64

3- Kuruluşun Stratejisi 66

A MİSYON, VİZYON VE TEMEL DEĞERLER	66
B STRATEJİK AMAÇLAR, HEDEFLER, STRATEJİLER VE PERFORMANS GÖSTERGELERİ	68

4- Maliyetlendirme 96

5- İzleme ve Değerlendirme 104

A STRATEJİK PLANIN İZLEME VE DEĞERLENDİRMESİ	104
B DSİ 2010-2014 STRATEJİK PLANININ DEĞERLENDİRMESİ	105
KISALTMALAR	112

BAKAN SUNUŞU

Ülkemiz tabii hayatının ve su kaynaklarının korunup geliştirilmesi, sağlıklı ve yaşanabilir bir çevre oluşturulması ve toplumun duyarlılığının sağlanması misyonunu taşıyan Bakanlığımız; hızla tükenmekte olan tabii kaynaklarımızın korunması adına ülke çapında farkındalık oluşturulup, kamu kaynaklarının en etkili şekilde kullanılması düşüncesiyle öncelikleri belirlenmiş planlı uygulamalarla gelişmesini sürdürecektir.

Yeryüzünün yüzde 80'i suyla kaplı olmasına rağmen bu suların sadece yüzde 1'i içilebilir niteliktedir. Mevcut su kaynakları da başta kirlilik ve kontrolsüz tüketim olmak üzere küresel boyutlarda önemli problemlerle karşı karşıyadır. Su kıtlığı giderek belirgin ve yaygın bir problem haline gelmekte, su kalitesi ise hemen her ülkede bozulma sürecine girmektedir. Bu problemler bütün dünya için gelecekte ciddi sosyal ve ekonomik neticeler doğuracaktır.

Bu çerçevede; dünyanın ve ülkemizin geleceğine yön verecek olan suyla alakalı çalışmaların, belli bir plan ve program dâhilinde yürütülmesinin önemi bir kat daha artmıştır. Bakanlığım ve bağlı kuruluşlarca suyla alakalı bütün çalışmalarda bu bilinçle hareket edilmektedir.

Dünyada yaşanan hızlı değişim ve gelişmeler, ülkemizdeki kamu mali yönetiminde birtakım kalıcı ve kurumsal önlemlerin alınmasını, stratejik bir dizi düzenlemenin yapılmasını gerekli kılmıştır. Geliştirilen stratejiler doğrultusunda kaynaklarını etkin ve verimlilik ilkelerine göre kullanacak planlarını yapan bunları yöneten, izleyen ve hesap verebilen saydam bir kamu yönetimi anlayışı ile stratejik planlamayı temel gaye olarak benimseyen 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Bakanlığım ve bağlı kuruluşların katılımı ile hassasiyetle uygulanacaktır.

Kurulduğu günden itibaren su kaynaklarını başarıyla yöneten, inşa ettiği yüzlerce tesis ile ülke kalkınmasında lokomotif rol üstlenen Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, önümüzdeki 5 yıllık dönemde yapılacak çalışmalarını içeren "2015-2019 Stratejik Planı"nı titiz bir çalışma neticesinde tamamlamıştır.

Değişen kamu yönetiminin gerekleri doğrultusunda hazırlanan DSI Genel Müdürlüğü İkinci Stratejik Planı'nın hazırlık sürecine emeği geçen bütün personele teşekkür eder, planın başarı ile uygulanmasını ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU

GENEL MÜDÜR SUNUŞU

Türkiye’de, kamu mali yönetim ve kontrolü alanında son yıllarda önemli bir değişim süreci yaşanmıştır. Bu değişimin en önemli unsuru, kuşkusuz, 1927 yılından bu yana uygulanan 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu’nun yürürlükten kaldırılarak, yerine 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun yürürlüğe konulmasıdır.

Bu yasa ile Stratejik Yönetim yaklaşımı benimsenmiş, Kamu Yönetiminde kapsamlı bir yeniden yapılanmaya gidilmiştir. Kuruluşların ilgili mevzuat, kalkınma planları, uzun ve orta vadeli programlar çerçevesinde katılımcı yöntemlerle stratejik planlarını hazırlamaları, bunları performans esaslı bütçeler ile desteklemeleri istenmiştir.

Hizmet yarışına çıktığı 1954 yılından bu günlere gelinceye kadar belirlenen plan ve programlar çerçevesinde GAP gibi ülkemizin hatta dünyanın sayılı projelerine imzasını atan Devlet Su İşleri Genel

Müdürlüğü; İkinci Stratejik Planlama çalışmalarını, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi Ve Kontrol Kanunu’nun öngördüğü şekilde, işbirliği, işbölümü ve süreklilik esasları çerçevesinde yürütmüş, konunun önemi kurumun en üst yöneticisinden başlayarak tüm kurum çalışanlarınca benimsenmiştir.

Bu kapsamda hazırlanan “Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2015 – 2019 Stratejik Plan” çalışmalarını Kuruluş içerisinde oluşturulan Stratejik Planlama Ekipleri yürütmüş, Merkez ve Taşra Teşkilatımızın tüm birimleri, çalışmalara gereken katılım ve desteği sağlamıştır.

Planlamanın izleme ve değerlendirme sürecinde ise plan dönemi içindeki her yılın sonunda belirlenen hedeflerimizi ne ölçüde gerçekleştirdiğimiz gözden geçirilecek ve gerektiğinde revizyonların yapılması sağlanacaktır.

Gelecek beş yıllık döneme ışık tutup, kaynaklarımızı ve enerjimizi yönlendirecek olan teşkilatımızın bu ikinci stratejik planı ile:

Ülkemizin dört bir köşesine hizmet bayrağını taşıma gayreti ve azmi içerisinde olan, Genel Müdürlüğümüzün varlık sebebi olan Misyonu,

Geleceğimizi sembolize eden Vizyonu,

Orta ve uzun vadeli amaçlarımız,

Stratejik amaçların gerçekleştirilebilmesi için ortaya konan, ölçülebilir, somut ve orta vadeli alt amaçlarımızı yani hedeflerimiz,

Sonuçlarını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan Performans Göstergelerimiz,

Ve tüm bunların dayanağı olan mali tablolarımız belirlenmiştir.

Özverili bir çalışmanın ürünü olan planın hazırlanmasında emeği geçen tüm iç ve dış paydaşlarımıza, Stratejik Planlama Ekiplerine teşekkür ediyor, mensuplarımızın aktif katılımı ve azimli çalışmaları ile başarıya ulaşacağına inandığım “Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2015 – 2019 Stratejik Planı”nın ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Ali Rıza DİNİZ

1. STRATEJİK PLANLAMA SÜRECİ

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünde 2015–2019 yıllarını kapsayan ikinci Stratejik Plan çalışmalarının gerekçesi, kapsamı ve yöntemi 5018 sayılı kanunda Stratejik Planlama ve Performans Esaslı Bütçeleme başlığı altında yer almaktadır. Kanun ile kamu idarelerinden; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedeflerini saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik planlarını hazırlamaları istenmiştir. Bu çerçevede mülga DPT Müsteşarlığı tarafından yayımlanan “Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu” ile “Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” hükümleri gereği, 31.01.2013 tarih ve B.23.1.D Sİ.0.65.06.00-602.04-59085 sayılı İç Genelge ile DSİ 2015-2019 Stratejik Planlama çalışmaları başlatılmış ve tüm teşkilata duyurulmuştur. Planlama çalışmalarının başlamasına esas teşkil eden yol haritası niteliğindeki Çalışma Takvimi ve Hazırlık Programı ise teşkilat birimlerinin görüşleri doğrultusunda düzenlenerek, 19.04.2013 tarih 224953 sayılı yazı ile Kalkınma Bakanlığına teslim edilmiştir.

Üst yönetim desteğinin yanında çalışanların da sürece dahil edilebilmeleri adına teşkilat bünyesinde geliştirilen bir organizasyon ve koordinasyon sistemi ile DSİ 2015-2019 Stratejik Planı hazırlanmıştır. Genel Müdür adına bir Genel Müdür Yardımcımızın başkanlığında ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı koordinatörlüğünde oluşturulan;

> DSİ 2015-2019 Stratejik Plan çalışmalarının sevk ve idaresini “Hazırlık Programı” çerçevesinde tüm teşkilat adına yürüten, bütün birimlerinin üst düzeyde temsil edildiği ve planın hazırlanmasından birinci dereceden sorumlu olan **Stratejik Planlama Ekibi**,

> Planlamanın bütünlüğünü sağlamada önemli bir unsur olan taşra çalışmalarını yürüten, planlamanın her aşamasında merkez ile taşra arasındaki koordinasyonu sağlayan, bölge müdürlüğünün faaliyet alanları ve bu alanlarda geliştirilecek projelerin DSİ Stratejik Amaç ve Hedeflerine katkısını tespit eden; 26 bölge müdürlüğünden birer bölge müdür yardımcısı, şube müdürü, kalite yönetim başmühendisi ve birer personelden oluşan toplam 104 kişilik **Stratejik Planlama Bölge Destek Ekibi** ve

> Planlama sürecinde ihtiyaç duyulan bilgi, belge ve raporları belirlenen süre içerisinde hazırlayıp, Stratejik Planlama Ekibine sunan, belirlenen zaman dilimlerinde görev yapan ve çalışmalarında Stratejik Planlama ekibine karşı sorumlu olan **Tarihsel Gelişim, Yasal Yükümlülükler ve Mevzuat Analizi, Faaliyet Alanları-Ürün ve Hizmetler, Mevcut Durum Tespiti, Stratejiler ve Performans Göstergeleri, Maliyetlendirme ve Kaynak Planı Hazırlama, İzleme ve Değerlendirme** ile **Kitap Hazırlama** çalışma grupları tarafından genel olarak haftalık çalışma toplantıları ve gerektiğinde konu ile ilgili ekip ve grupların yanı sıra ilgili personelin de katıldığı özel çalıştaylar düzenlenerek Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü’nün ikinci Stratejik Planlama süreci tamamlanmıştır.

> Belirlenen iç ve dış paydaşlar üzerinde %3 hata payı esasına göre durum analizine altlık oluşturacak ülke çapında yüz yüze anketler gerçekleştirilmiş, Kurumsal Güçlü Yanlar, Zayıf Yanlar, Fırsatlar ve Tehditler (GZFT) analizinin de yer aldığı çalışmalar kapsamında bağımsız anket kuruluşunun internet sitesi üzerinden geniş katılımlı bir Dış Paydaş Anket uygulaması yapılmıştır. Bu farklı formatlardan toplanan verilerin tutarlılık testleri ve analizleri yapılarak, teşkilatın önümüzdeki beş yıllık faaliyetlerine yön verecek, DSİ Genel Müdürlüğü 2015 – 2019 Stratejik Plan kitabı hazırlanmıştır.

DSİ STRATEJİK PLANLAMA EKİBİ

SIRA	ADI SOYADI	ÜNVANI	BİRİMİ
1	Ali Rıza DİNİZ	Genel Müdür	Genel Müdürlük
2	Murat TERCANLIOĞLU	Daire Başkanı	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
3	Hüseyin KAYA	Daire Başkan Yardımcısı	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
4	Adnan Faruk BAŞAK	Şube Müdürü	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
5	Sinan AYDOĞMUŞ	Mali Hizmetler Uzmanı	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
6	Abdullah KARAKUŞ	Mali Hizmetler Uzmanı	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
7	İsmail Hakkı ERTEKİN	Müfettiş	Teftiş Kurulu Başkanlığı
8	Nuri TEMEL	Hukuk Müşaviri	Hukuk Müşavirliği
9	Bakır GÖKALP	İç Denetçi	İç Denetim
10	Ahmet ÖZBEK	Daire Başkan Yardımcısı	Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı
11	Erdoğan DOĞAN	Daire Başkan Yardımcısı	Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı
12	Yusuf Ziya KAMA	Daire Başkan Yardımcısı	Barajlar ve Hidroelektrik Santraller Dairesi Başkanlığı
13	Bülent ÇAKIN	Daire Başkan Yardımcısı	İçmesuyu Dairesi Başkanlığı
14	Ganime GÜZEL	Daire Başkan Yardımcısı	Atıksu Dairesi Başkanlığı
15	Dr. Ali KILIÇ ÖZBEK	Daire Başkan Yardımcısı	Emlak ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı
16	Bünyamin POLAT	Daire Başkan Yardımcısı	Jeoteknik Hizmetler ve Yeraltıları Dairesi Başkanlığı
17	Mustafa HALICI	Daire Başkan Yardımcısı	Makina, İmalat ve Donatım Dairesi Başkanlığı
18	Dr. Vehbi ÖZAYDIN	Daire Başkan Yardımcısı	Teknik Araştırma ve Kalite Kontrol Dairesi Başkanlığı
19	Erkan EMİNOĞLU	Daire Başkan Yardımcısı	İşletme ve Bakım Dairesi Başkanlığı
20	R. Serkan KARAKUŞ	Daire Başkan Yardımcısı	Hidroelektrik Enerji Dairesi Başkanlığı
21	Şahin KUMBAROĞLU	Daire Başkan Yardımcısı	Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı
22	Hasan ÇAKIRYILMAZ	Daire Başkan Yardımcısı	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
23	Deniz VAROL	Daire Başkan Yardımcısı	Teknoloji Dairesi Başkanlığı
24	Mahmut YÜZER	Bölge Müdür Yardımcısı	5. Bölge Müdürlüğü

2. DURUM ANALİZİ

A- TARİHSEL GELİŞİM

Ülkemizde su yapılarının inşası yirminci yüzyılın başlarına kadar vakıflar tarafından yürütülmüştür. Osmanlı döneminde, akarsu ve göllerden faydalanarak devlet eliyle yapılmış olan ilk önemli su işleri projesi, 1905-1913 yılları arasında, Bağdat Demiryolu Projesi kapsamına alınarak inşa edilen ve Beyşehir Gölü'nün sularını Suğla depolamasından sonra Çumra Ovası'na aktaran, halen de işletmede olan Suğla-Apa kanalıdır.

Su işlerinin planlı ve örgütlü biçimde ele alınması, 1914 yılında Nafia Nezareti'nin (Bayındırlık Bakanlığı) yeniden yapılandırılarak, Bakanlık bünyesinde sulama, kurutma, taşkın koruma, nehir ulaşımı, su depolama ve dağıtma gibi görev ve yetkilerle donatılan Umur-ı Nafia Müdüriyeti-i Umumiyesi'nin kurulmasıyla başlamıştır. Ancak, aynı yıl I. Dünya Savaşı'nın çıkması, su konulu-rındaki teşkilatlanma ve su kaynaklarının devlet eliyle yönetimi ve geliştirilmesinin gecikmesine neden olmuştur.

Cumhuriyetin ilanından sonra, 1925 yılında bu Genel Müdürlüğe bağlı "Sular Fen Heyeti Müdürlüğü" kurulmuş; 22 Temmuz 1925 tarihinde taşra teşkilatı olarak "Su İdareleri" adıyla 12 adet bölge müdürlüğü oluşturulması öngörülmüş, ancak 7'si kurulabilmiştir. Gözlem ve etüt yetersizliği, yetişmiş teknik personel bulunamaması ve gereken ödeneklerin ayrılamaması nedeniyle kuruluş aşamasında beklenen gelişme

sağlanamamış, ancak 1926-1928 yılları arasında yaşanan kuraklık ve tarımsal ürün kıtlığı sonucu, Atatürk'ün talimatıyla 1929 yılında, daha yetkili bir kamu kurumu olan "Sular Umum Müdürlüğü" kurulmuştur. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün nüvesini bu Genel Müdürlük oluşturmaktadır. Bu dönemin en önemli projesi olarak Ankara'ya içme suyu sağlayan "Çubuk 1 Barajı" bitirilmiş ve 1936 yılında hizmete alınmıştır.

Bu dönemde Çubuk 1 Barajından başka, Bursa'da Gölbaşı Barajı ve Sulaması; Niğde'de Gebere, Van'da Sihke, Eskişehir'de Porsuk projelerine başlanmıştır; göllerin düzenlenerek sulama amaçlı kullanılması projeleri geliştirilmiş; daha sonra Isparta-Gölcük, Van-Keşiş, Denizli-Işıklı, Manisa-Marmara, Ankara-Eymir, Van-Doni ve Van-Ermenis projelerinin yapımına başlanmıştır; Tarsus-Aynaz ve Cellat Gölü bataklıkları kurutulmuş; Nazilli Ovası ana kanalı açılmıştır.

O günlerin imkânlarıyla böylesine yararlı hizmetlerin gerçekleştirilmesi üzerine 1937 yılında, Sular Umum Müdürlüğü'nün adı "Su İşleri Reisliği" olarak değiştirilmiştir.

Böylelikle Erkan-ı Harbiye Reisliği (Genelkurmay Başkanlığı), Şura-yı Devlet Reisliği (Danıştay Başkanlığı) ve Divân-ı Muhasebat Reisliği'nden (Sayıştay Başkanlığı) oluşan ve devletin en üst düzey idarelerini temsil eden üç adet Reisliğe dördüncü olarak "Su İşleri"nin eklenmesiyle bu hizmete hak ettiği önem ve itibar kazandırılmış; bu tarihten sonra planlama ve projelendirme çalışmalarıyla

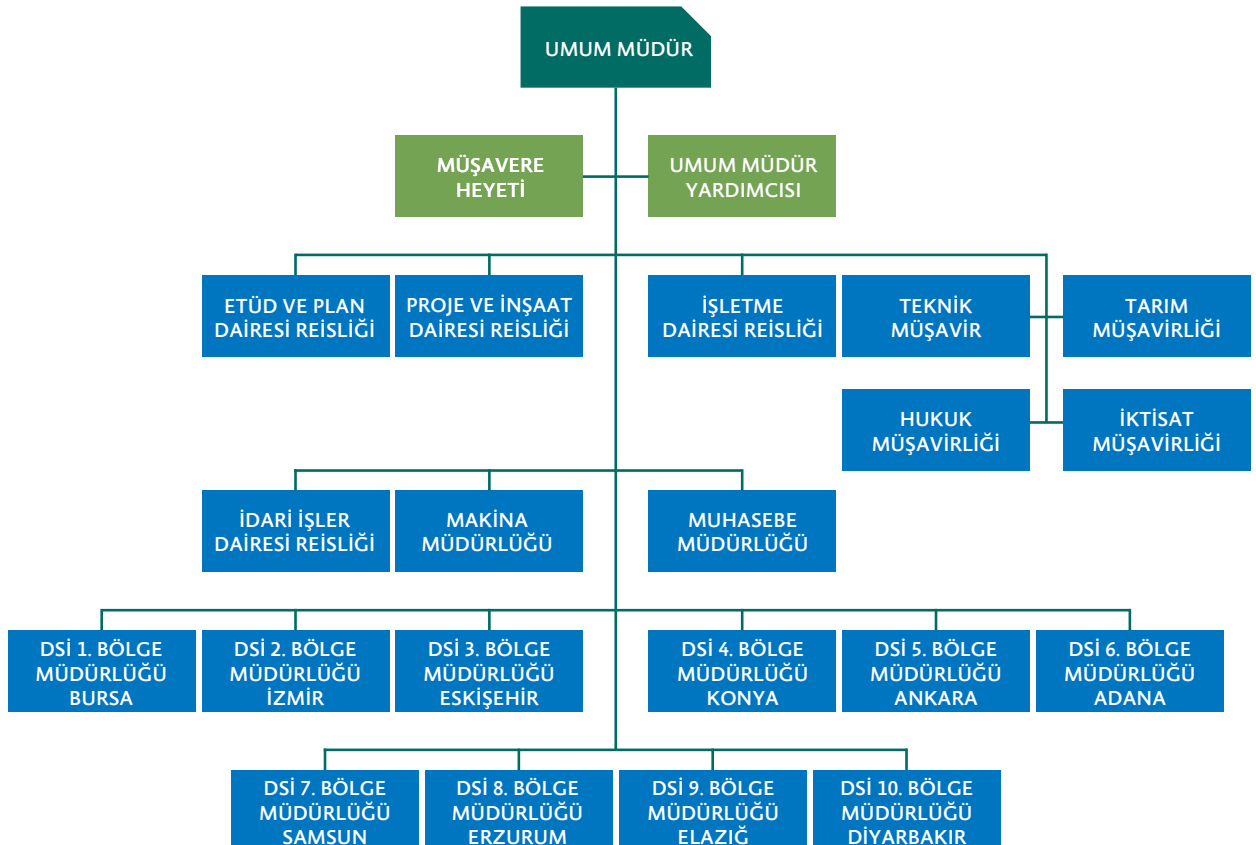
birlikte, baraj ve sulama inşaatlarına hız verilmiştir. Su İşleri Reisliği, 1939 yılında adı değiştirilmeksizin Nafia Vekaleti'ne (Bayındırlık Bakanlığı) bağlanmıştır.

1936 yılında Çeltik Ekimi Kanunu, 1943 yılında Taşkın Suları ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu, 1950 yılında Bataklıkların Kurutulması ve Bunlardan Elde Edilecek Topraklar Hakkında Kanun çıkarılmıştır. Bugün her biri DSİ'nin görev, yetki ve sorumluluk alanına giren bu yasal düzenlemelerin ardından su işleri teşkilatı yeniden düzenlenmiş; 18.12.1953 tarihinde kabul edilen ve 28.02.1954'te yürürlüğe giren 6200 sayılı kanunla daha çağdaş ve güçlü bir yapıya kavuşturularak "Bayındırlık Vekaleti" ne bağlı, katma bütçeli, tüzel kişiliğe sahip 'Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü' (DSİ) kurulmuştur.

"Genel Müdürlüğümüzün görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen çok sayıda yasal düzenleme mevcut olmakla beraber, teşkilat yapımızı belirleyerek çalışmalarımıza esas oluşturan üç temel düzenleme; 6200 sayılı kuruluş kanunumuz, 167 sayılı Yeraltısuları Kanunu ve yerleşim yerlerine içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamakla görevlendirildiğimiz 1053 sayılı Kanun ile bu kanunlarda yapılmış olan ek ve değişikliklerdir."

1 Mart 1954 tarihinde Bayındırlık Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyetlerine yeniden başlayan DSİ, 1964 yılında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlanmıştır; ancak ihale mevzuatı, uygun bedel tebliği, müteahhit sicilleri gibi idari ve teknik sorunların daha kolay çözümlenebilmesi için 1986 yılında yeniden Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bünyesine alınmıştır. Daha sonra, ülke kalkınmasında önem kazanan enerji yatırımları konusunda eşgüdümün sağlanabilmesi amacıyla 1996 yılında tekrar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlanmıştır. Merkezi idarenin yeniden düzenlenmesi çalışmaları sırasında 31.08.2007 tarihinde Çevre ve Orman Bakanlığı'na bağlanan DSİ, son olarak 29.06.2011 tarihinde yeni kurulan Orman ve Su İşleri Bakanlığı'na bağlanmış olup; 662 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 58'inci maddesiyle yapılan düzenleme sonucu, "özel bütçeli" bir kuruluş olarak; merkezde Üst Düzey Yönetici Kademesi ve 15 adet Daire Başkanlığı, taşrada ise 26 adet Bölge Müdürlüğü ve toplam 20.000'i aşan personeli ile sürdürülebilirlik prensipleri içerisinde su kaynaklarının etkin kullanımı maksadıyla hizmetlerini sürdürmektedir.

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN KURULUŞ YILINDAKİ (1954) TEŞKİLAT YAPISI

2. DURUM ANALİZİ

B- YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER VE MEVZUAT ANALİZİ

DSİ Genel Müdürlüğü yerüstü ve yeraltı sularının zararlarını önlemek ve bunlardan çeşitli yönlerden faydalanmak maksadıyla 6200 sayılı Kanunla katma bütçeli idare olarak kurulmuş, sözü edilen kanunda temel olarak; taşkın koruma tesisleri, sulama tesisleri ve bunların elverdiği ölçüde enerji tesisleri meydana getirmek, sözü edilen tesislerin işletmelerini sağlamak üzere gerçek ve tüzel kişilere devrini sağlamak, görevleri arasında sayılan ve kamu menfaati bulunan gerçek ve tüzel kişiler tarafından meydana getirilecek tesislerin fenni kurallara göre yapımını denetlemek, bunların proje ve keşif evrakını uygun ücret karşılığında onaylamak, akarsularda ıslahat yapmak görev ve yetkileri verilmiştir. Yukarıda belirtilen taşkın koruma ve suların zararlarını önlemek görevinin yerine getirilmesinde 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun hükümlerinin de uygulanması sağlanmaktadır.

01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol kanunu ile DSİ genel bütçeli kuruluş kapsamına alınmış, daha sonra 02.11.2011 tarihli ve 28103 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 662 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’nın Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname’nin 49. Maddesi ile Genel Müdürlüğümüz özel bütçeli kuruluşlar arasına alınmıştır. Bu esaslı değişiklik ile Genel Müdürlüğümüz “katma bütçeli idare” yapısına sahip olduğu dönemde olduğu gibi, tüzel kişiliğe sahip, kendi gelirleri ile ülke kalkınmasına katkıda bulunan ve üstlendiği kamu hizmetlerini bu çerçevede yerine getiren bir yapıya sahip olmuştur.

Yukarıda belirtilen değişiklikte birlikte aynı kararname’nin 50. maddesi ile Genel Müdürlüğümüzün üstlendiği görevlerde de bazı değişikliklere gidilmiş ve ayrıca ilave görevler verilmiştir. Sözü edilen düzenleme ile 6200 sayılı Kanunun 2. maddesine eklenen bu görevlerden; (6200 sayılı Kanunun değişiklikten önceki halinde “Bataklıkları kurutmak” olarak belirtilen görevi) “Sulak alanları ıslah etmek, erozyon ve rüsubat kontrolü ile ilgili etüt ve planlama işlerini yapmak veya yaptırmak, kendi tesislerini korumaya yönelik erozyon kontrolü maksatlı ağaçlandırma çalışmaları yapmak” şeklinde değiştirilmiş, bu değişikliğin yanı sıra yerüstü ve yeraltı sularının kirliliğe karşı izlenmesi, ülkemizdeki kullanılmış suların tekrar kazanılması amacıyla gerekli tesisleri yapmak veya yaptırmak, çevre ve sağlık açısından öncelikli görülen nehir ve içmesuyu baraj havzalarında evsel atıksu kirlilik tespitini yapmak ve gerekli tedbirleri almak, sınıraşan ve sınır oluşturan sular konusunda çalışma yapmak, su kullanım anlaşması imzalanan işletmelerin anlaşma hükümleri çerçevesinde işletilmelerinin sağlanması, görevleri ilave edilmiştir.

662 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Genel Müdürlüğümüz Etüd ve Plan Dairesi Başkanlığı, Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı adını almış sözü edilen Daire Başkanlığı bünyesinde bulunan Enerji Şube Müdürlüğü, Hidroelektrik Enerji Dairesi Başkanlığı olarak yapılmış yine İçmesuyu ve Kanalizasyon Dairesi Başkanlığının adı İçmesuyu Dairesi Başkanlığı olarak değiştirilerek ayrıca Atıksu Dairesi Başkanlığı kurulmuştur. Mülga Elektrik İşleri Etüd İdaresi’nde hidroelektrik enerji alanında çalışma yapan personel de Hidroelektrik Enerji Dairesi Başkanlığı bünyesine alınmıştır.

16.12.1960 tarihli ve 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun'un 1. maddesinde; "Yeraltı suları umumi sular meyanında olup Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bu suların her türlü araştırılması, kullanılması, korunması ve tescili bu kanun hükümlerine tabidir." hükmüne yer verilmiş olup, 3.maddesinde ise, yeraltı suları işletme sahaları ve koruma alanlarını Bakanlığa teklif ederek ilan edilmesini sağlamak, yeraltı suyu etüt ve araştırmaları için kuyu açmak veya açtırmak, araştırma ve işletme kuyuları açmak, arama, kullanma ve ıslah-tadil belgesi vermek yetkisi ve bu hususlardaki görevler DSI'ye verilmiştir.

25 Şubat 2011 tarihli ve 27857 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren düzenleme ile 167 sayılı Yeraltısuları Hakkında Kanun'un 10. maddesine **"Kuyu, galeri, tünel ve benzerlerine çekilecek yeraltı suyu miktarının tespitini sağlayacak ölçüm sistemleri kurulmadan, kullanma belgesi verilemez. Bu ölçüm sisteminin özellikleri yönetmelikle belirlenir."** hükmü ilave edilmiştir. Yine 167 sayılı kanunda yapılan değişiklik ile sözü edilen ölçüm sistemlerinin kurulmasını lüzumlu kılacak yeraltısularının kullanım maksadı, miktarı, havza sınırının Bakanlar Kurulu kararı ile belirleneceği düzenlenmiştir.

07.06.2011 tarihli ve 27957 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "DSİ Yeraltısuyu Ölçüm Sistemleri Yönetmeliği" ile 167 sayılı Kanuna uygun olarak verilmiş kullanma belgesine istinaden yeraltısuyu kuyusu, galeri, tünel ve benzerlerinden çekilen ve çekilecek olan yeraltısuyu miktarının, ölçüm sistemleri ile ölçülerek kontrol altına alınması ve kullanılacak ölçüm sistemlerinin tespiti amaçlanmıştır. 7 Nisan 2012 tarih ve 28257 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik" ile de iyi durumda olan yeraltı sularının mevcut durumunun korunması, yeraltı sularının kirlenmesinin ve bozulmasının önlenmesi ve bu suların iyileştirilmesi için gerekli esaslar belirlenmiştir.

26.04.2007 tarihinde yürürlüğe giren 5625 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile; 1053 sayılı kanunun adı "Belediye Teşkilatı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanun" olarak değiştirilmiş ve nüfusun 100.000'den fazla olması şartı ve Bakanlar Kurulu Kararı gerekliliği kaldırılarak Kamu Yatırım Programında yer almak şartıyla belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerinin içme, kullanma ve endüstri suyunun temini ile sağlık ve çevre açısından gerekmesi halinde atıksu tesislerinin yapımı görevleri verilmiştir.

4628 sayılı (yeni kanun no 6446) Elektrik Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra anılan Kanuna istinaden yayımlanan "Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği" hükümleri ve 6200 sayılı Kanuna istinaden "Elektrik Piyasasında Üretim Faaliyetinde Bulunmak Üzere Su Kullanım Anlaşması İmzalanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak, su kaynaklarının enerji amaçlı kullanımında kaynak kullanacak tüzel kişilerin uyması gereken kurallar ve kaynak kullanacak tüzel kişilerin belirlenmesi usulleri anılan yönetmelikte düzenlenmiştir. Sözü edilen yönetmelikle özel sektörün kamu yatırımlarına da katılımı sağlanarak, enerji yatırımlarının ülke ekonomisine katkısı sağlanmıştır.

DSİ'nin yapmış olduğu tesislerin işletmelerini sağlamak üzere gerçek ve tüzel kişilere devrini sağlayan 6200 sayılı Kanunun 2. maddesinin (k) bendi uyarınca; sulama tesislerinin devrine ilişkin olarak Sulama Birlikleri Kanunu, enerji tesislerinin devrine ilişkin EÜAŞ'a devir yönetmeliği yayımlanmıştır.

Sulama birlikleri 2004 yılına kadar 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 133-148. maddelerine göre kurulmuştur. 2004 yılında yürürlüğe giren 5272 sayılı ve 2005 yılında yürürlüğe giren 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda birlik kurulmasına ilişkin hüküm bulunmadığından sulama birlikleri de dahil olmak üzere belediyelerin kurmuş olduğu tüm birlikler için yasal boşluk oluşmuştur.

2. DURUM ANALİZİ

Bu boşluk 11 Haziran 2005 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ile doldurulmuştur.

Sulama birliklerinde tespit edilen problemlerin çözümü, sürdürülebilir sulama işletmeciliği, denetlenebilir, hesap verebilir, şeffaf birlik yapısı oluşturulabilmesi için müstakil "Sulama Birlikleri Kanunu"na ihtiyaç duyulmuştur. 2008-2011 yılları arasında yürütülen yoğun çalışmalar neticesinde 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu 22.03.2011 tarih ve 27882 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sulama tesislerinin yanı sıra Genel Müdürlüğümüz tarafından enerji amaçlı tesislerin devrine yönelik olarak 20.10.2006 tarih ve 26325 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ekinde yürürlüğe

giren Yönetmelik ile enerji amaçlı tesislerin devir esas ve usulleri belirlenmiştir.

Genel Müdürlüğümüz yatırımlarında ihtiyaç duyulan taşınmazlar 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümleri çerçevesinde temin edilmekle birlikte, 31.01.2007 tarihli 5578 sayılı kanun ve 03.07.2005 tarihli 5403 sayılı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu"nun 17. maddesine eklenen fıkrayla; Köy tüzel kişiliği, belediyeler, kooperatifler, birlikler gibi tüzel kişilikler veya kamu kuruluşlarının, hizmet konuları ile ilgili özel arazi toplulaştırması ve/veya tarla içi geliştirme hizmeti Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın uygun görmesi halinde yapma yetkisi verilmiş ve toplulaştırma çalışmaları ile ilgili usul ve esaslar tüzükle düzenlenir hükmü getirilmiştir.

DSİ hizmet konuları ile ilgili özel arazi toplulaştırma ve/veya tarla içi geliştirme hizmetlerini bu mevzuatlara göre yürütmektedir.

04.07.2011 tarihli ve 27984 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Orman ve Su İşleri Bakanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında 645 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığımız bünyesinde kurulan Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ile nehir havza yönetim planlarına uygun olarak sektörel bazda su kaynaklarının tahsisi ve su yönetimine ilişkin gerekli koordinasyon sağlanmaktadır.

02.11.2011 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 658 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Türkiye Su Enstitüsü (SUEN) kurulmuştur. Anılan Enstitü ile Genel Müdürlüğümüz faaliyetleri ile ilgili hususlarda gerekli işbirliği sağlanmaktadır.

2. DURUM ANALİZİ

C- FAALİYET ALANLARI

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü; tarım, enerji, hizmetler ve çevre olmak üzere dört sektörde sırasıyla gözlem, ölçüm, etüt, planlama, projelendirme, inşaat ve işletme aşamalarında faaliyet yürütmektedir.

DSİ Genel Müdürlüğü; tarım alanlarının sulanması, belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerine içme suyu temini, tarım alanlarının ve meskûn alanların taşkınlardan korunması ve su potansiyelinden yararlanılarak hidroelektrik enerji üretimi amacıyla ülkemizin tüm yerüstü ve yeraltı su kaynaklarının değerlendirilmesi için gerekli her türlü gözlem, ölçüm, etüt ana done temini faaliyetleri (yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının miktar ve kalitesinin izlenmesi, harita alımı, toprak analizleri ve sınıflandırma, tarımsal ekonomi etütleri, kamulaştırma etütleri, jeolojik, hidrojeolojik, jeoteknik ve jeofizik etütler, yeraltı suyu etüt ve araştırmaları, su yapıları modellemesi, gerekli her türlü deneyler, çevresel etütler vb.) yürütmekte ve bu etütler ışığında teknik, ekonomik ve çevresel açıdan en uygun projeler geliştirerek planlama (fizibilite) raporları hazırlamaktadır.

Planlama raporu hazır olan projeler kalkınma planı hedefleri doğrultusunda ihtiyaçların önceliği ve mali kaynaklar dikkate alınarak her türlü tesisin (barajlar, göletler, regülâtörler, sulama ve drenaj sistemleri, içme suyu isale hatları, su arıtma ile atıksu tesisleri, taşkın koruma yapıları ve hidroelektrik santrallerin vb.) uygulama projeleri hazırlanmakta ve yatırım programına teklif edilmektedir.

Geliştirilen projelerin her aşamasında, yürürlükteki mevzuat uyarınca gerekli olan; çevresel etki değerlendirme, kamulaştırma, yeniden yerleşim planları, toprak koruma raporları, toplulaştırma, tarihi eser koruma kazıları gibi çalışmalar da yapılmaktadır.

DSİ yeraltı suyu tahsisi yapmak, yeraltı sularının korunması ve tescili, arama, kullanma ve ıslah-tadil belgesi vermek görevlerini yürütmekte ayrıca DSİ tarafından inşa edilen tüm tesislerin inşaat denetimleri yine DSİ tarafından yapılmakta ve böylelikle tesislerin sözleşme, şartname ve standartlara uygun olarak inşa edilmesi sağlanmaktadır.

Tarım sektöründe, DSİ tarafından inşa edilen sulama, kurutma ve taşkından koruma tesislerinin işletme ve bakım hizmetleri DSİ'nin sorumluluğundadır. DSİ, işletme ve bakım hizmetlerini doğrudan kendisi yerine getirebildiği gibi bu hizmetlerin, tesislerden faydalananlarca da yerine getirilmesine imkan veren uygulamalar yapabilmektedir. Barajlar dışındaki sulama tesislerinin tamamının işletme, bakım ve yönetim sorumluluğu faydalananların kurdukları teşkilatlara ve mahalli idarelere devredilebilmektedir.

DSİ Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilmiş, işletmeye alınmış ve işletmeye alınacak enerji amaçlı tesislerin enerji üretimiyle ilgili kısımları ve bunların mütemmim cüzleri olan taşınmazlar ilgili mevzuat hükümlerine göre Elektrik Üretim Anonim Şirketi'ne, inşaatı tamamlanan içme suyu temini ve atıksu amaçlı tesisler ise devir protokolü ile işletilmek üzere ilgili belediyelere veya içme suyu ve atıksu birliklerine devredilmekte, barajların işletilmesi ise DSİ tarafından yapılmaktadır.

Doğal hayatın korunmasına büyük önem verilmekte ve bu doğrultuda gerek tek başına gerekse ilgili kurum, kuruluş ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde "su kaynaklarının sürdürülebilir geliştirilmesi" çalışmaları yapılmaktadır.

DSİ Genel Müdürlüğü, geliştirdiği projelerde tarihi ve arkeolojik kültürel mirasın gün ışığına çıkarılması, kurtarılması ve belgelenerek gelecek nesillere aktarılmasına büyük hassasiyet göstermektedir. İlgili bütün kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak, bu tür çalışmalara teknik ve maddi destek sağlamaktadır. Ayrıca Avrupa Birliği (AB) Mevzuatı uyum çalışmaları kapsamında "Su Çerçeve Direktifinin Türkiye'de Uygulanması Projesi" de yürütülmektedir.

DSİ Genel Müdürlüğü, çevreye özellikle taşkın ve erozyon kontrolüne yönelik çalışmalarına büyük önem vermekte olup yerleşim yerlerinin ve tarım arazilerinin taşkınlardan korunması için etüt proje ve uygulama çalışmalarına devam etmektedir.

Ayrıca 6200 sayılı Kanun hükümleri dahilinde inşa edilen, depolama tesislerinden (baraj, gölet) park ve rekreasyon tesislerinin civarda yaşayan insanların sosyal ihtiyaçlarını karşılamaya katkısı, kavak yetiştiriciliği ve su ürünleri

yetiştiriciliği gibi doğrudan ya da dolaylı üretim faaliyetleri DSI'nin geniş bir yelpazede ve yaygın olarak sunduğu diğer hizmetlerdir.

1. ETÜT VE PROJE

Akarsu havzalarının master plan çalışmalarının güncellenmesi yapılarak su kaynaklarının kayıt altına alınması, mevcut kullanımlar ile kullanım önceliklerinin tespit edilerek su kaynaklarının optimum değerlendirilmesine yönelik politikalar geliştirilerek alternatif projeler üretilmesi kapsamında; baraj, HES, gölet, regülatör, taşkın kontrol, isale hattı, arıtma, atıksu, rekreasyon tesisleri ile sulama ve drenaj etüt ve projeleri yapılmaktadır.

2. RASAT VE SU KALİTESİ GÖZLEM

Türkiye Hidrometeorolojik Gözlem Ağında yer alan havzalarda kurulu Akım Gözlem İstasyonları ile nehir akımları, Göl Gözlem İstasyonları ile göl seviye gözlemleri, Meteoroloji Gözlem İstasyonları ile yağış, sıcaklık, buharlaşma, Kar Gözlem istasyonları ile kar derinliği ve yoğunluğu gözlemleri yapılmakta olup yeraltı ve yerüstü su potansiyeli (miktarı) ve su kalitesi takip edilmektedir.

3. İÇMESUYU TESİSLERİ İNŞA

Belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerine içme suyu temini için gerekli depolama ve içmesuyu tesisleri inşa edilmektedir.

4. ATIKSU TESİSLERİ İNŞA

Belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerinin öncelikle içmesuyu amaçlı baraj gölleri ile nehir havzalarını kirleten evsel atıksularının toplanıp arıtılması için şebeke, kolektör ve arıtma gibi gerekli tesisler inşa edilmektedir.

5. SULAMA TESİSLERİ İNŞA

Tarım alanlarının sulanabilmesi için gerekli olan depolama ve sulama tesisleri inşa edilmektedir.

6. ENERJİ TESİSLERİ İNŞA

Hidroelektrik enerji üretiminde; DSI tarafından yaptırılacak barajların, hidroelektrik santralleri ve bunlarla ilgili enerji tesisleri inşa edilmektedir.

7. TAŞKIN KORUMA TESİSLERİ YAPIM

Yerleşim yerlerinin ve tarım arazilerinin suyun oluşturabileceği zararlardan (taşkın, erozyon ve rüsubat) korunmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

8. YENİDEN YERLEŞİM

Projelerden dolayı yaşadıkları yerleri terk etmek zorunda kalan vatandaşlarımız üzerindeki sosyo-ekonomik etkilerin incelenerek, gerçekleşmesi muhtemel olumsuzlukların en aza indirilmesinin planlanması için Yeniden Yerleşim Eylem Planları ve Gelir İyileştirme Uygulama Planlarının yapılması, izlenmesi, değerlendirilmesi çalışmaları sürdürülerek iskânın zamanında gerçekleştirilmesi için ilgili kurumlarla koordinasyon sağlanmaktadır.

9. BAKIM ONARIM

DSİ tarafından inşa edilerek işletmeye açılan baraj ve HES tesisleri, sulama, drenaj, taşkın kontrolü, kurutma tesisleri gibi tek veya çok amaçlı tesislerin bakım, onarım ve işletme faaliyetleri yapılmaktadır.

10. PARK, REKREASYON VE AĞAÇLANDIRMA

Baraj ve gölet havzalarında tesislerin işletme ömürlerine katkıda bulunmak üzere erozyon ve rüsubat kontrolü projeleri ve ağaçlandırma çalışmaları yapılmaktadır.

11. AR-GE

DSİ'nin faaliyet alanına giren konularda AR-GE'ye dayalı her türlü uygulamalı teknik araştırma ve deneysel geliştirme çalışmaları yürütülmektedir. DSI merkez ve Bölge Müdürlükleri'nde kurulu deney laboratuvarları (Beton Malzeme, Zemin Mekaniği, Kimya, İzotop, Teknik Hizmetler) ve kalibrasyon laboratuvarları (Hidrolik Model, Kalite Kontrol Koordinasyonu) 2004 yılından itibaren Türk Akreditasyon Kurumu tarafından TS EN ISO/IEC 17025 standardına göre yapılan denetimler sonucu akredite deney/kalibrasyon hizmeti vermektedir. Ayrıca DSI projeleri kapsamında su ürünleri yetiştiriciliği çalışmaları yapılmakta ve rezervuarlarda su ürünleri ile ilgili faaliyetler sürdürülmektedir.

12. EĞİTİM

DSİ, mevcut insan gücünün hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının tespit edilmesi ve bunların gerçekleştirilmesi faaliyetlerini yürütmektedir.

13. BİLİŞİM

DSİ Bilişim Projesi kapsamında; teknolojik gelişmelere ve ihtiyaçlara bağlı olarak bilgisayar ağı ve donanım alt yapısı iyileştirilmesi ve bilgi yönetimi ile bilginin depolanması faaliyetleri yürütülmektedir.

2. DURUM ANALİZİ

D-PAYDAŞ ANALİZİ

Paydaşların Tespiti ve Önceliklendirilmesi

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün tarım, enerji, hizmet (içme suyu ve atıksu) ve çevre sektörlerinde ürettiği ürünler göz önüne alınınca, geniş bir dış paydaş kitlesi ile ilişki ve iletişim içinde bulunduğu görülecektir. Kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör kuruluşları, üniversiteler, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve vatandaşlar DSİ'nin paydaşları durumundadır. Katılımcılığın stratejik planlamanın temel unsurlarından biri olduğu düşüncesiyle, stratejik plan hazırlık süreci içerisinde DSİ paydaşlarının kurum hakkındaki görüş ve düşüncelerinin alınması amacıyla paydaş analizi çalışmaları yapılmıştır.

Bu çalışmaların ilk aşaması paydaşların tespiti şeklinde olmuştur. DSİ ile en fazla etkileşimi bulunan, ürettikleriyle DSİ'yi etkileyen, kullandığı ürünlerle DSİ'den etkilenen paydaşlar tespit edilmiş bu paydaşlar arasından önceliklendirme yapılarak görüş alma teknikleri belirlenmiştir.

Paydaş Analizi çalışması;

- > Anket sorularının hazırlanması, saha stratejilerinin belirlenmesi ve örneklemelerin oluşturulması,
- > Saha çalışmasının gerçekleştirilmesi ve çevrimiçi anketlerin uygulanması,
- > Verilerin toplanması, Paydaş Analizi Raporunun hazırlanması ve Ortak Akıl Çalıştayları'nın düzenlenmesi

şeklinde belirlenen üç temel aşamada gerçekleştirilmiş, örneklemelere yüz yüze ve çevrimiçi anketler yapılmış, yüz yüze görüşme yoluyla ve çevrimiçi formatta uygulanan anketlerden elde edilen veriler toplanmış, bu iki formattan toplanan veriler tutarlılık testine tabi tutulmuş ve ham verilerin analizleri yapılarak Paydaş Analizi tamamlanmıştır.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Paydaş Analizi çalışmasının hedef kitlesi temel olarak iki farklı gruptan oluşmaktadır. İlk grupta yer alan personelimize İç Paydaş Anketi, ikinci gruptaki DSİ'nin çalışmalarına doğrudan ya da dolaylı olarak katılan kurum ve kuruluşların personelleri ile DSİ'den hizmet alan vatandaşlara Dış Paydaş Anketi uygulanmıştır. Havza bazında belirlenen 12 Bölge Müdürlüğü ile bunların yetki alanında bulunan kentsel ve kırsal yerleşim alanlarında, %3 hata payıyla 1.518 İç Paydaş anketi ile 1.226 Dış Paydaş Anketi uygulanmıştır.

Yapılan İç ve Dış Paydaş anketlerindeki birimlerin örneklem dağılımları, teşkilatımız verileri doğrultusunda oransal olarak hesaplanmıştır. Bunların yanında, yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen anketlere ek olarak üst düzey yöneticilerle GZFT (Güçlü ve zayıf yanlar, fırsatlar ve tehditler) çalışması yapılmış, Dış Paydaş olarak ifade edilen hedef kitleyle yapılan görüşmelerden elde edilen saha notları da değerlendirilmiştir.

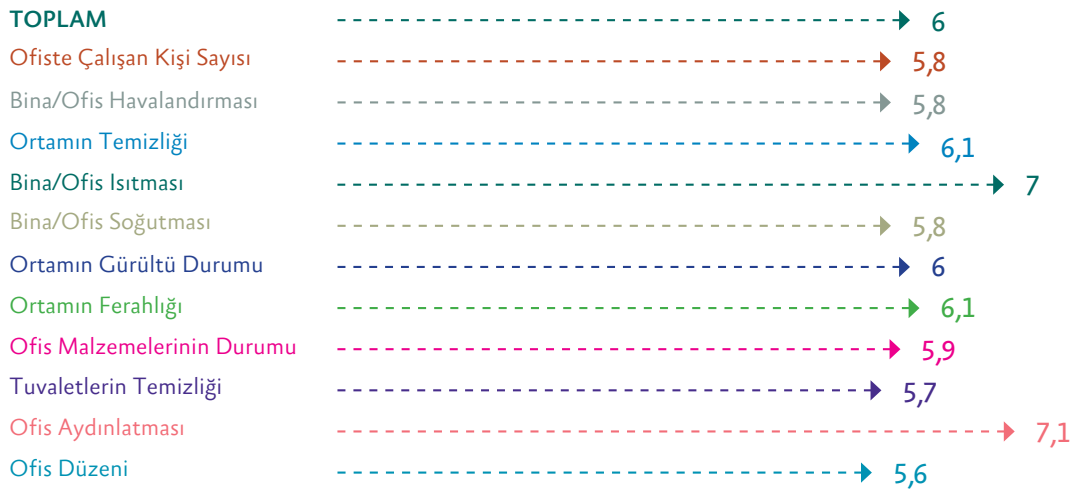

Paydaş Anketlerinin Değerlendirilmesi

İÇ PAYDAŞ ANALİZİ

ÇALIŞMA VE ORTAM KOŞULLARI

2. DURUM ANALİZİ

SUNULAN HİZMETLER

Raporda yer alan memnuniyet değerlendirme düzeyleri 0-10 arasında değişmektedir. Sıfıra yakın değerler, konuyla ilgili değerlendirmenin “çok kötü” ya da “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde ifade edildiğini, 5’e yakın değerler ise konuya ilişkin değerlendirmenin “ne

iyi ne kötü” ya da “ne katılıyorum ne katılmıyorum” cevabı etrafında yoğunlaştığını, 10’a yakın değerler ise konuyla ilgili değerlendirmenin “çok iyi” olduğunu veya değerlendirmeye kuvvetli bir katılım olduğunu göstermektedir.

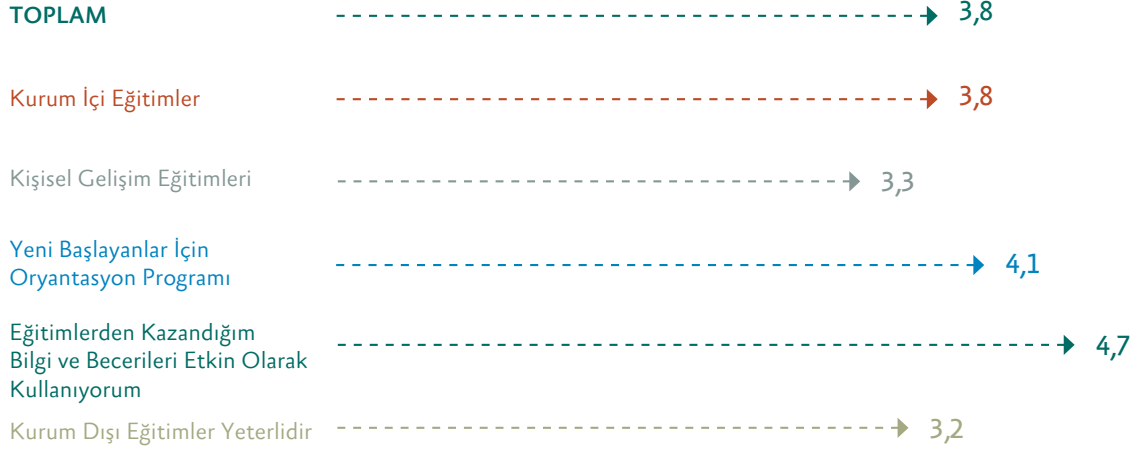
TEKNOLOJİK ALTYAPI

İç Paydaş Analizi için 7 alanda (birim türü, unvan, statü, cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, hizmet yılı) toplam 26 kırılım ve Dış Paydaş Analizi için 6 alanda

(kurum/kuruluş türü, unvan, cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, hizmet yılı) toplam 27 kırılım değerlendirmesine yer verilmiştir.

MESLEKİ GELİŞİM VE EĞİTİM

Dış Paydaş Analizi'nde ise DSI'nin başlıca hizmet alanları olan enerji, tarım (sulama), hizmet (içme suyu ve atıksu), ile çevre ve taşkın konuları, Dış Paydaş

olarak ifade edilen hedef kitlenin bu hizmetleri kullanım sıklığına göre sınıflandırılmış ve incelemeler yine buna göre yapılmıştır.

ÜST YÖNETİM İLE İLİŞKİLER

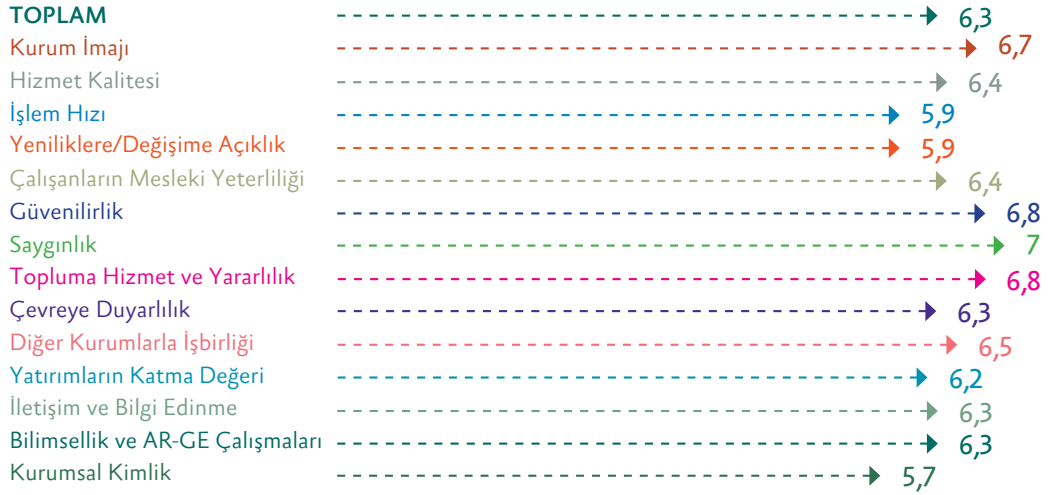

2. DURUM ANALİZİ

DIŞ PAYDAŞ ANALİZİ

Kurum Değerlendirmesi

GENEL DEĞERLENDİRME

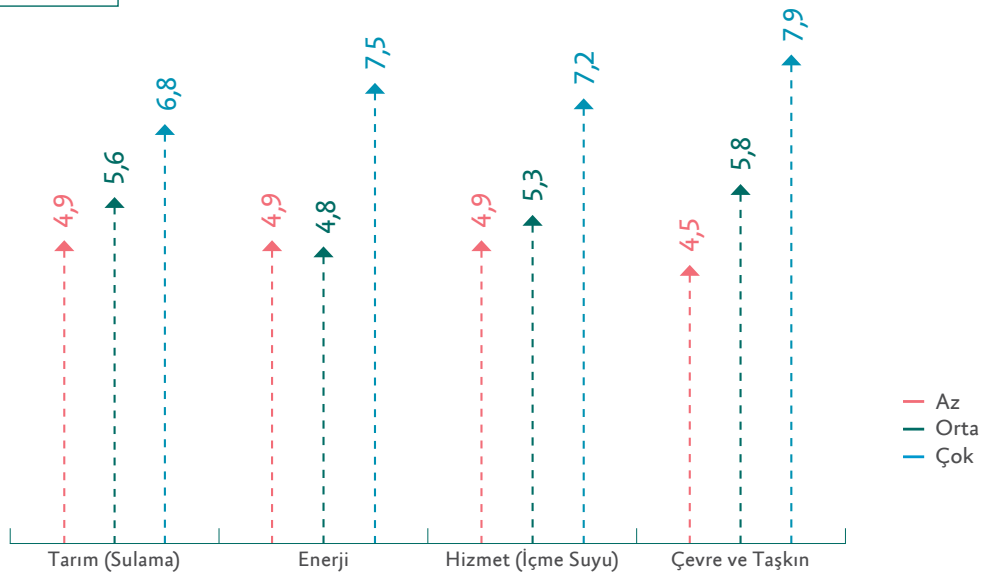

Yüz Yüze Görüşmelerin Sonuçları

İç Paydaş Anketi'nden farklı olarak, DSİ'nin çalışmaları doğrudan ya da dolaylı olarak katılan kurum

ve kuruluşların personelleri ile DSİ'den hizmet alan vatandaşlara Dış Paydaş Anketi uygulanmıştır.

KULLANIM SIKLIĞI

2. DURUM ANALİZİ

DIŞ PAYDAŞ LİSTESİ

1	AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI
2	BAŞBAKANLIK - AFET VE ACIL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI
3	BAŞBAKANLIK - BAŞBAKAN BAŞMÜŞAVİRLERİ - KIBRIS İŞLERİ BAŞMÜŞAVİRLİĞİ
4	BAŞBAKANLIK - HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
5	BAŞBAKANLIK - MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (MGK)
6	BAŞBAKANLIK - TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞI (TOKİ)
7	BAŞBAKANLIK - TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (TİKA)
8	BAŞBAKANLIK - TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI BAŞKANLIĞI (TCMB)
9	BAŞBAKANLIK - TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
10	BAŞBAKANLIK - TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (TRT)
11	BAŞBAKANLIK - VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
12	BELEDİYELER
13	BİLİM SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
14	BİLİM SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI - TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI (TÜBA)
15	BİLİM SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI - TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU BAŞKANLIĞI (TÜBİTAK)
16	BÖLGESEL SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ
17	ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
18	ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI - DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI
19	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
20	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI - ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇED)
21	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI - İLLER BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
22	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI - TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
23	DIŞ İŞLERİ BAKANLIĞI - ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - ENERJİ, SU, ÇEVRE İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCILIĞI
24	DÜNYA BANKASI
25	DÜNYA ENERJİ KONSEYİ (WEC)
26	DÜNYA SU KONSEYİ (WWC)

DIŞ PAYDAŞ LİSTESİ

27	ELEKTRİK ÜRETİCİLERİ DERNEĞİ (EUD)
28	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
29	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (BOTAŞ)
30	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (EÜAŞ)
31	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - ENERJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
32	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU BAŞKANLIĞI (EPDK)
33	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ETİ MADEN)
34	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
35	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MTA)
36	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU BAŞKANLIĞI (TAEK)
37	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - TÜRKİYE ELEKTRİK İLETİM ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (TEİAŞ)
38	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - TÜRKİYE ELEKTRİK TİCARET VE TAAHHÜT ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (TETAŞ)
39	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - TÜRKİYE ELEKTROMEKANİK SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (TEMSAN)
40	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (TPAO)
41	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI (BOREN)
42	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI - YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
43	GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
44	GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI - BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
45	GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI - TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
46	GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI - TARIMSAL ARAŞTIRMALAR VE POLİTİKALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
47	HİDROELEKTRİK SANTRALLERİ SANAYİ İŞADAMLARI DERNEĞİ (HESİAD)
48	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI - EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (EGM)
49	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI - JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI
50	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI - MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
51	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI - VALİLİKLER

2. DURUM ANALİZİ

DIŞ PAYDAŞ LİSTESİ

52	İÇMESUYU BİRLİKLERİ
53	İL KALKINMA AJANSLARI
54	İL ÖZEL İDARELERİ
55	JAPAN INTERNATIONAL COOPERATION AGENCY (JICA)
56	KALKINMA BAKANLIĞI
57	KALKINMA BAKANLIĞI - DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
58	KALKINMA BAKANLIĞI - DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
59	KALKINMA BAKANLIĞI - GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (GAP)
60	KALKINMA BAKANLIĞI - KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
61	KALKINMA BAKANLIĞI - TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI (TÜİK)
62	KÖY MUHTARLIKLARI VE ÇİFTÇİLER
63	KURULUŞUMUZ İLE ÇALIŞAN MÜTEAHHİTLER, MÜŞAVİRLER
64	MALİYE BAKANLIĞI
65	MALİYE BAKANLIĞI - BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
66	MALİYE BAKANLIĞI - DEVLET MALZEME OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (DMO)
67	MALİYE BAKANLIĞI - KAMU İHALE KURUMU BAŞKANLIĞI (KİK)
68	MALİYE BAKANLIĞI - MİLLİ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
69	MALİYE BAKANLIĞI - MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
70	MALİYE BAKANLIĞI - ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI
71	TÜRKİYE ELEKTRİK DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ GEN.MÜD.(TEDAŞ)
72	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI (MEB) - ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
73	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI (MEB) - ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (ÖSYM)
74	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI (MEB) - YENİLİK VE EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (YEĞİTEK)
75	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI (MEB) - YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI (YÖK)
76	MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI (MSB) - HARİTA GENEL KOMUTANLIĞI
77	ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
78	ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI - ÇÖLLEŞME VE EROZYONLA MÜCADELE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DIŞ PAYDAŞ LİSTESİ

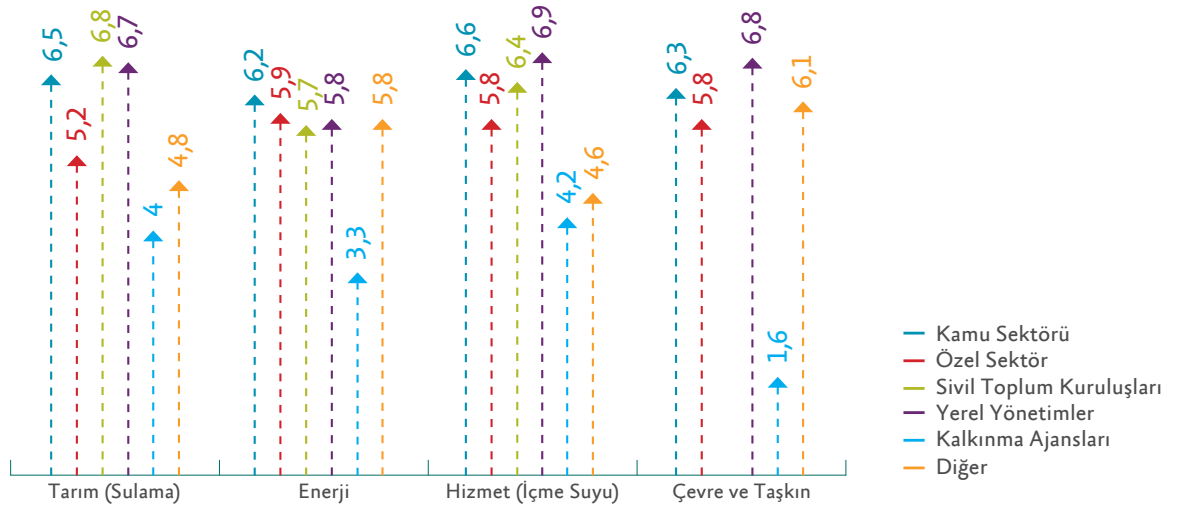
79	ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI - DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
80	ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI - METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (MGM)
81	ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI - ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (OGM)
82	ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI - SU YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
83	ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI - TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI (SUEN)
84	SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
85	SENDİKALAR (İŞÇİ- MEMUR)
86	SU VAKFI
87	SULAMA BİRLİKLERİ
88	SULAMA BİRLİKLERİ DERNEĞİ (SUBİRDER)
89	SULAMA DRENAJ KOMİSYONU (ICID)
90	TARIMSAL ÜRETİCİ KOOPERATİFLERİ
91	TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB)
92	TÜRKİYE EROZYONLA MÜCADELE, AÇAÇLANDIRMA VE DOĞAL VARLIKLARI KORUMA VAKFI (TEMA)
93	TÜRKİYE İNŞAAT SANAYİCİLERİ İŞVEREN SENDİKASI (İNTES)
94	TÜRKİYE SULAMA KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ (TUSKOOP)
95	ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
96	ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI - DEVLET DEMİRYOLLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (TCDD)
97	ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI - KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
98	ULUSLARARASI BÜYÜK BARAJLAR KOMİSYONU (ICOLD)
99	ULUSLARARASI KURULUŞLARIN TÜRKİYEDEKİ BÜRO VE TEMSİLCİLİKLERİ - BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KALKINMA PROGRAMI (UNDP)
100	ULUSLARARASI HİDROLİK MÜHENDİSLİĞİ VE ARAŞTIRMA BİRLİĞİ (IAHR)
101	ÜNİVERSİTELER
102	WORLD WATER FORUM (WWF)

2. DURUM ANALİZİ

DSİ personeline uygulanan GZFT çalışmasına benzer olarak dış paydaşlara uygulanan anketlerde de kurumun güçlü ve zayıf olduğu yönlerin belirtilmesi beklenmiş, yüz yüze görüşmeler kişilerin rızası dahilinde yapılmış ve kendilerine görüşlerinin Paydaş Analizi raporunda

değerlendirilmeye alınacağı belirtilip, konu hakkında bilgi verilerek çalışmanın amaç ve esaslarına uygun biçimde detaylı olarak değerlendirilmesi istenmiştir. Bu görüşmelerden ortaya çıkan bilgiler ışığında;

KURUM/KURULUŞ TÜRÜ

DSİ'nin kurumsal kimliğinin son derece güçlü olmasının yanısıra,

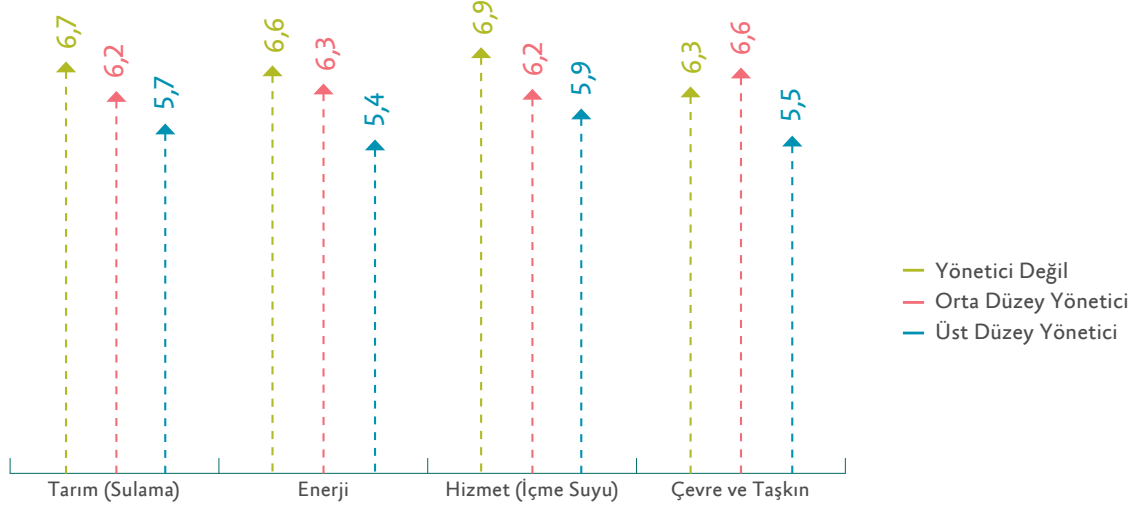
- > Özellikle HES (Hidroelektrik Santral) bulunan ve hala yapımı devam eden bölgelerde birçok münferit uygulamanın yapıldığı ve kuruma iletilen şikâyetlere cevap alınamadığı,
- > Bazı sulama birliklerinin münferit uygulamalarının çiftçi ve köylüyü mağdur ettiği,
- > Sulama birlikleri ile DSİ arasında iletişim ve işbirliği sorunlarının olduğu,
- > Toplulaştırma faaliyetleri konusunda çiftçi ve köylüye yeterli düzeyde bilgi aktarımının yapılmadığı,
- > DSİ'nin kurumdan hizmet alan vatandaşların problemlerinin çözümünde yetersiz kaldığı,
- > Fiziksel altyapı, AR-GE ve teknoloji yenileme çalışmalarında bürokratik işleyişin yavaşlığından kaynaklanan aksamaların olduğu,
- > Kuruma yöneltilen eleştirilerin temelinde, DSİ'nin kendi çalışmalarının tanıtımı noktasında yeterli ölçüde

başarılı olamadığı,

- > Kurumsal hizmet ve uygulamalar, bu iletişimsizlikten doğan önyargılar ve bölgesel münferit uygulamalar nedeniyle kamuoyundan beklenen desteği alamadığı ve bu durumun, teşkilatımız için hem zayıf bir yön hem de kurum imajına ve kimliğine etki eden temel bir tehdit olduğu, görüşleri de vurgulanmıştır.

Öte yandan, DSİ çalışmalarında en olumlu değerlendirilen alanın enerji olması dikkat çekmektedir. Türkiye'nin enerji politikalarına doğrudan etki eden yatırımlarıyla DSİ, kamuoyunda genel olarak pozitif bir imaj çizmekte olup bu yatırımların konvansiyonel tepeden inme yöntemlerinden ziyade kamuoyuyla karşılıklı bir diyalog kurularak ve hizmet verilen alanlarda kamuoyunun ihtiyaçları gözetilerek yapılması hem kurum imajını güçlendirecek hem de iletişimsel sorunların önüne geçilerek DSİ'nin saygınlığını arttıracaktır.

UNVAN

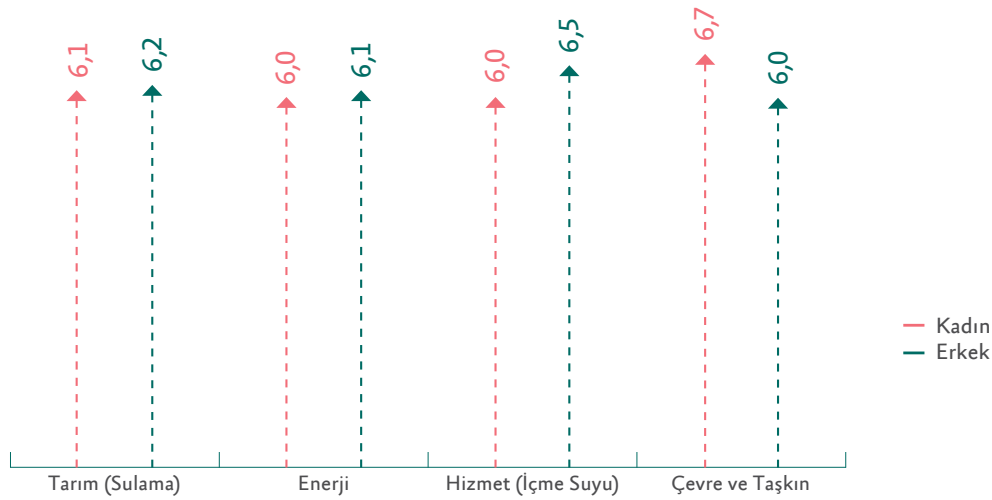

Sonuç

Gerek yüz yüze görüşmeler ve gerekse çevrimiçi oturum sırasında gerçekleştirilen İç Paydaş Anketi ile çalışanlarımıza; fiziki koşullar, mesleki gelişim ve eğitim,

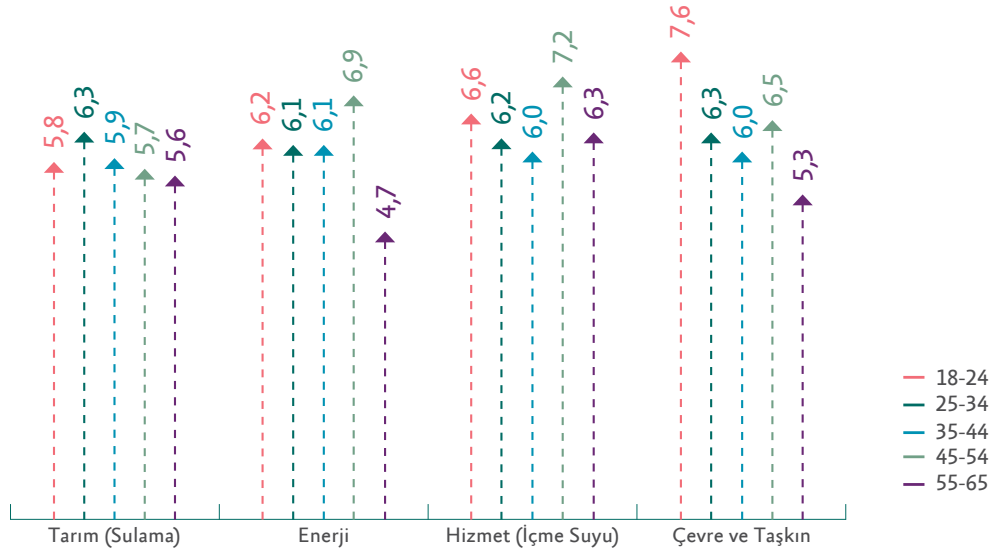
üst yönetim ile ilgili sorular sorulmuş, ayrıca teşkilatın stratejik amaç ve hedeflerinin belirlenmesinde de kullanılan, GZFT analizi ile DSI'nin güçlü ve zayıf yönleri, uzun dönemde etkili olabilecek fırsatlar ve tehditler belirlenmiştir.

CİNSİYET

2. DURUM ANALİZİ

YAŞ

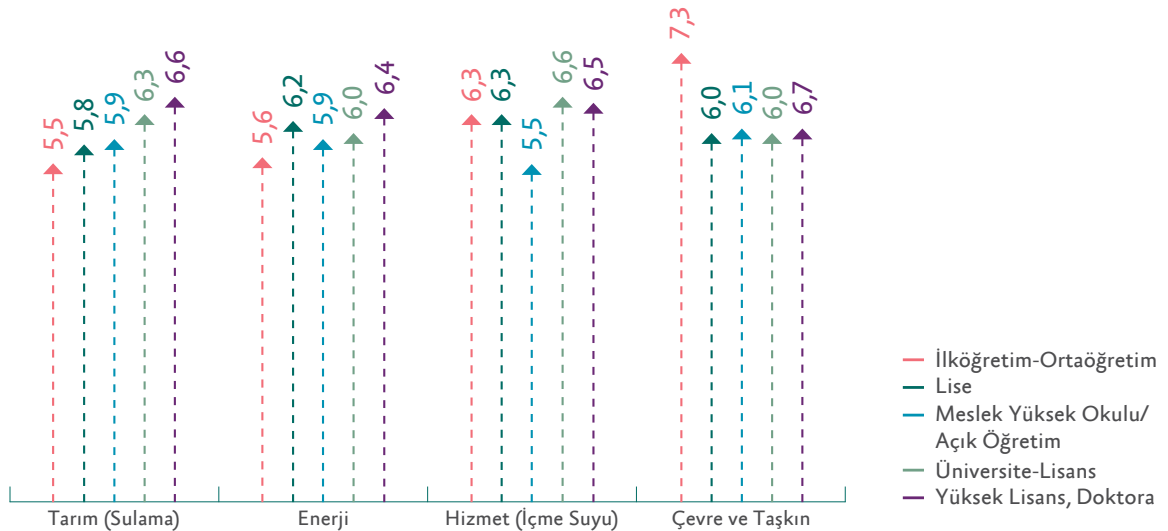
Fiziki Koşullar açısından yapılan değerlendirmelerde;

7.1 puanla ofis aydınlatması en çok, 5,6 puanla ofis düzeni en az memnun kalınan **Çalışma ve Ortam Koşulları**, 7,2 puanla ulaşım en çok, 4 puanla sosyal etkinlikler en az memnun kalınan **Sunulan Hizmetler**, Kurum içi mesajlaşma sistemi 7,1 puanla en çok, kablosuz internet 3,3 puanla en az memnun kalınan **Teknolojik alt yapı** olarak belirlenmiştir.

Mesleki Gelişim Ve Eğitim açısından yapılan değerlendirmelerde;

Kurum İçi/Dışı Yapılan Eğitimler, hakkında yapılan değerlendirmelerde genel olarak 3.8 puanlık düşük memnuniyet düzeyi gözlenmekle beraber 4,7 puanla eğitimlerden kazanılan bilgi ve becerilerin etkin olarak kullanılması en çok, 3.2 puanla kurum dışı eğitimlerin yeterliliği en az memnun kalınan başlıklardır.

ÖĞRENİM DURUMU

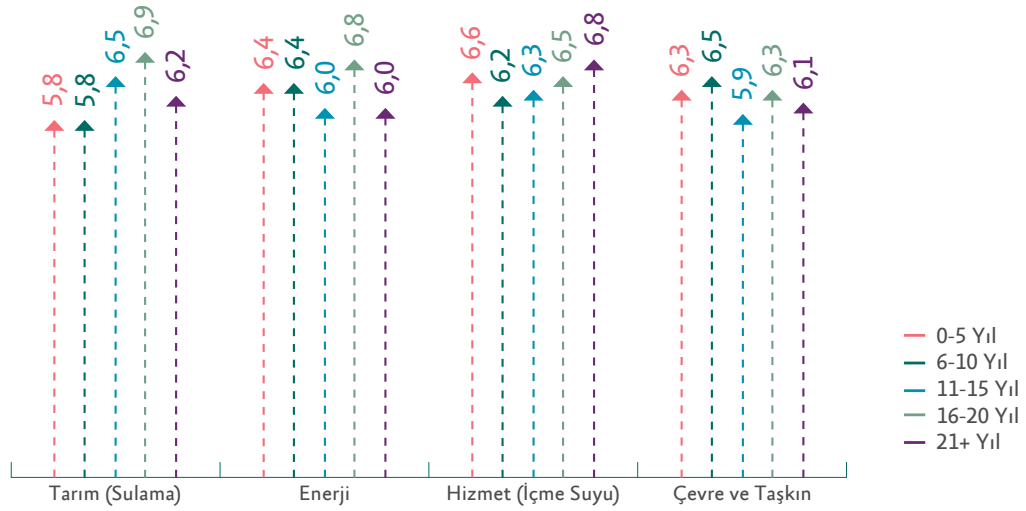

Üst Yönetim'in Değerlendirilmesi'yle ilgili sorulan sorularda; 4,8 puanla *üst yönetim ile ilgili sorunların çözülmesi için destek olunması* en çok; 4 puanla *üst yönetim çalışanlarının görev dağılımında eşitlik gözetmesi* en az memnun kalınan **Üst Yönetim İle İlişkiler** maddelerdir.

Yapılan dış paydaş yüz yüze görüşmeleri ve çevrimiçi anketiyle ise, paydaş kurumların DSI hakkındaki genel görüşleri değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme

sonucunda sırasıyla 7 ve 6,8 puanlarla *saygınlık* ve *güvenilirlik* en çok, *kurumsal kimlik* ve *bilimsellik* ise sırasıyla 5,7 ve 5,8 puanlarla en az memnun kalınan temel başlıklar olmuştur. DSI'nin verdiği hizmetler açısından yapılan değerlendirmelerde *içme suyu hizmeti* 6,9 puanla en yüksek, yine DSI'nin verdiği *enerji hizmeti* ise 6,1 puanla en düşük memnuniyete sahip hizmetler olarak öne çıkmıştır. Ayrıca, DSI'nin güçlü ve zayıf yönleri aynı zamanda bu hizmetlerin kullanıcıları tarafından da dile getirilmiştir.

HİZMET YILI

2. DURUM ANALİZİ

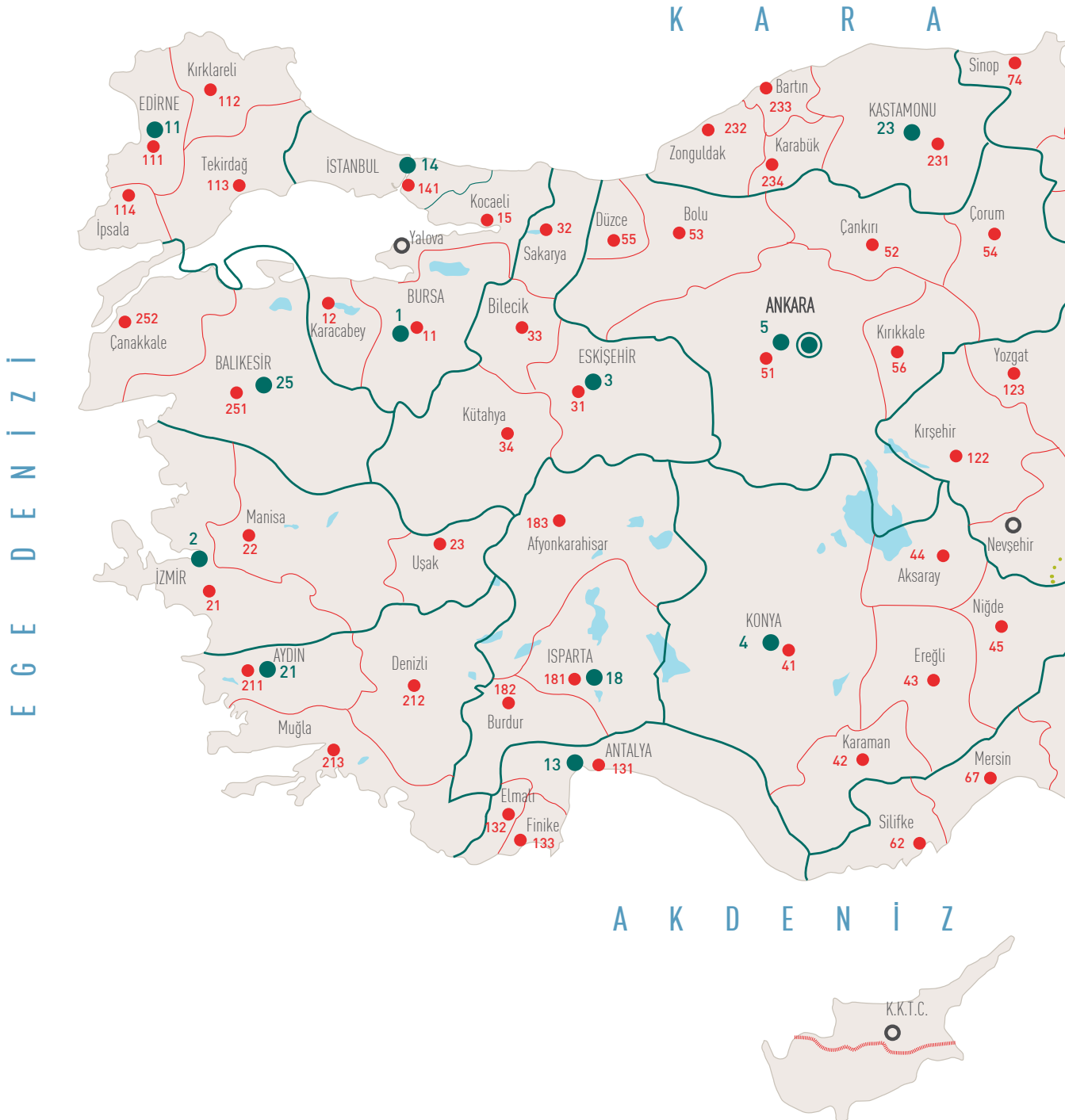
E- KURULUŞ İÇİ ANALİZ VE ÇEVRE ANALİZİ

Organizasyon Yapısı

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) üç aşamalı bir organizasyon yapısına sahiptir. Üst yönetim birimi Ankara'daki Genel Müdürlük makamıdır.

Organizasyonun ikinci kademesinde Daire Başkanlıkları ve eşdeğer statüdeki Merkez Teşkilatı Birimleri ile DSİ Bölge Müdürlükleri yer almaktadır. Ana hizmet, danışma ve denetim ile yardımcı hizmet fonksiyonlarını üst yönetim adına takip eden merkez teşkilatı birimleri kurmay; Bölge Müdürlükleri ise kendi görev sahaları kapsamında fonksiyonların tümünü merkez teşkilatı adına yürüten kumanda birimleridir.

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BÖLGE VE ŞUBE MÜDÜRLÜKLERİ

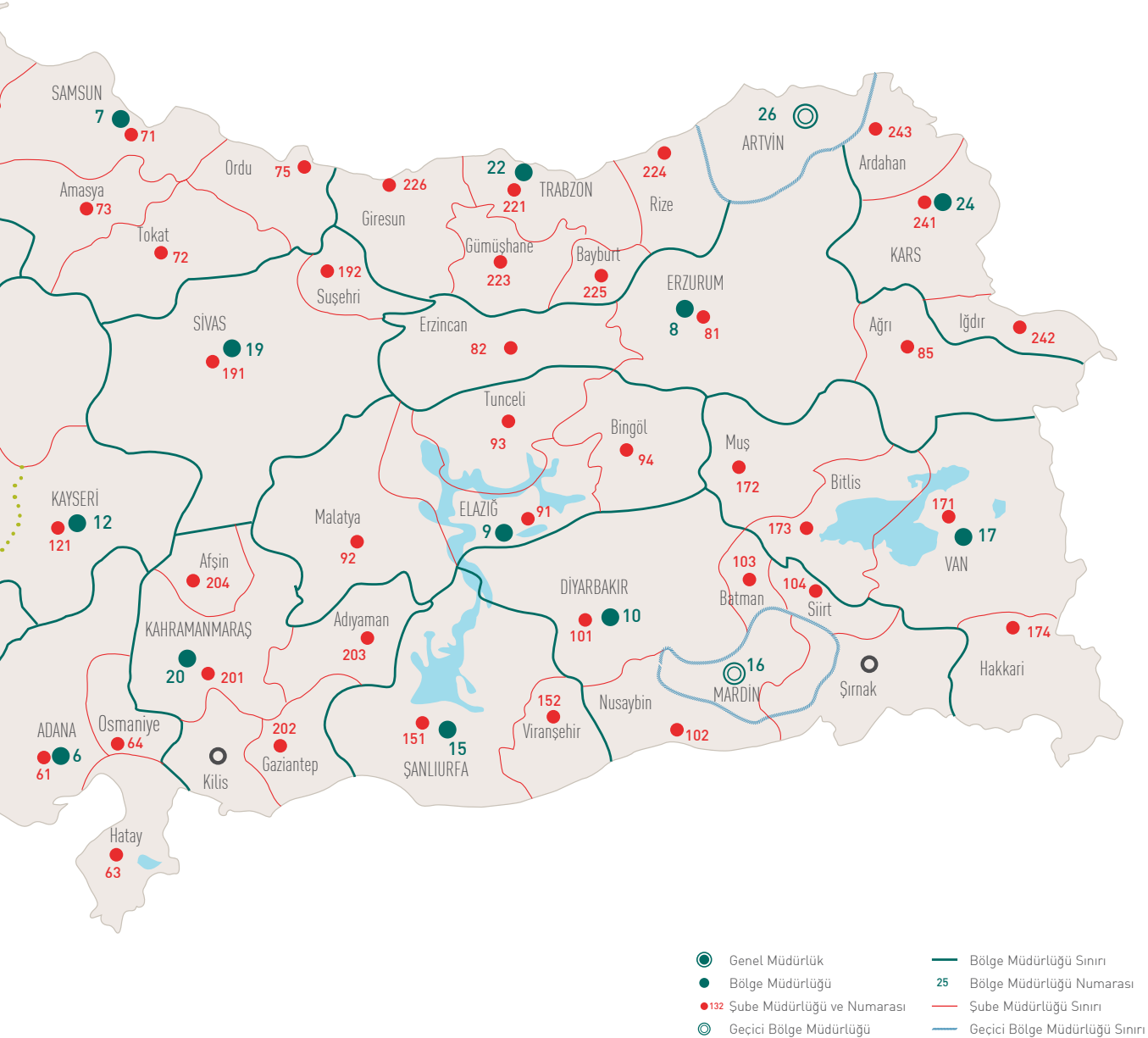
Bugün Türkiye genelinde Akarsu Havzaları dikkate alınarak yapılandırılmış durumda ikisi geçici olmak üzere 26 adet Bölge Müdürlüğü bulunmaktadır. Bu Bölgelerden ikisi DSI Çoruh Projeleri 26.Bölge Müdürlüğü (Artvin) ile DSI Ilısu Projesi 16. Bölge Müdürlüğü (Mardin) geçici Bölge Müdürlükleridir.

Organizasyonun üçüncü kademesi ise Bölge Müdürlükleri teşkilatında çalışmalarını sürdüren bölge

müdürlüğü adına belli bir coğrafi alanda görevli ve/veya entegre bir projeyi/işletmeye alınmış tesisleri sevk ve idare etmekten sorumlu şube müdürlükleri veya müstakil başmühendisliklerden oluşmaktadır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)'nin ihtiyacı olan sulama, içme ve kullanma suyunun temini maksadıyla geçici statülü, KKTC Proje Şube Müdürlüğü (Lefkoşa) bulunmaktadır.

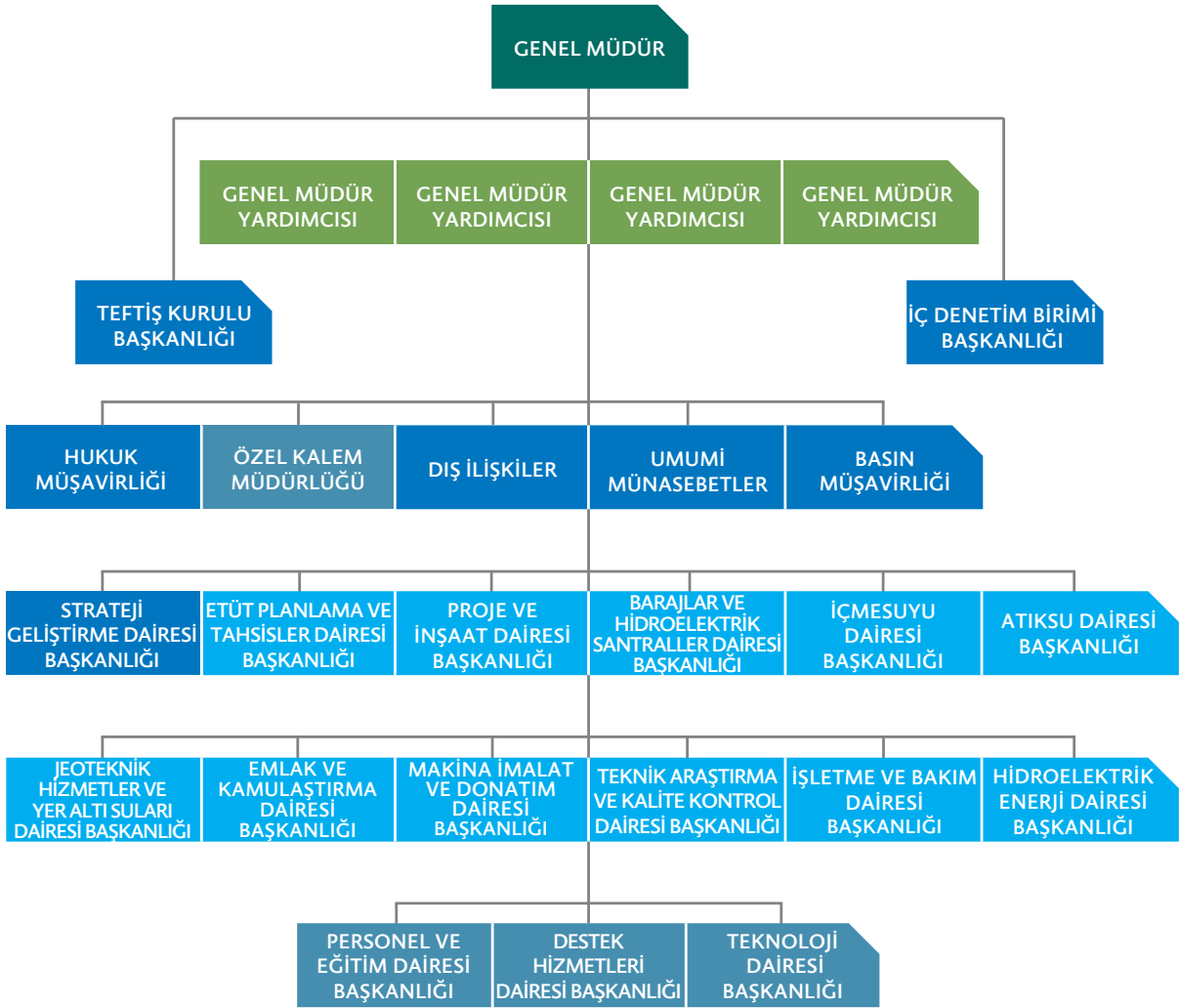
D E N İ Z

2. DURUM ANALİZİ

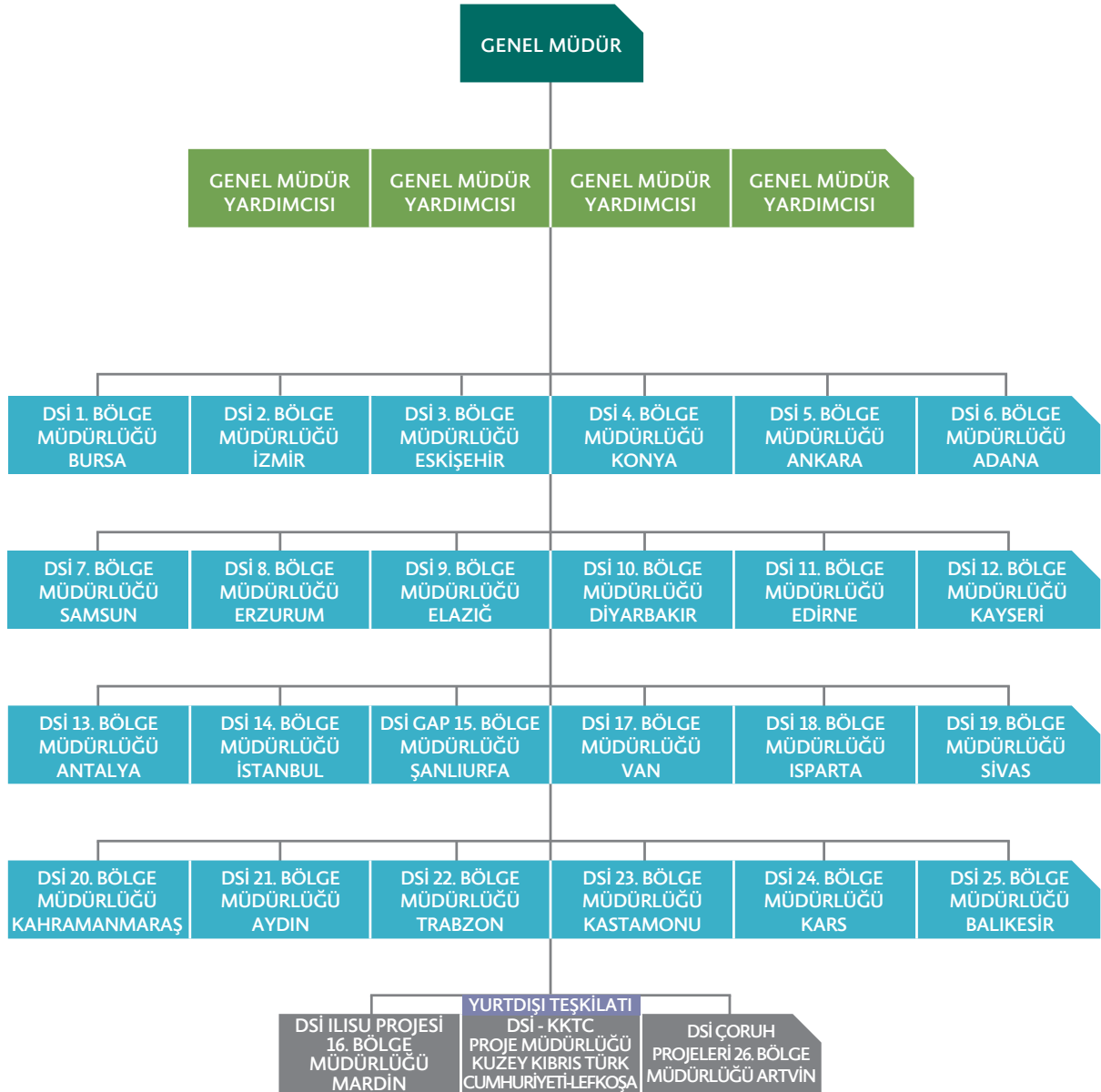
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEŞKİLAT YAPISI

(3046 sayılı Kanuna göre)

- ANA HİZMET BİRLERİ
- DANIŞMA - DENETİM BİRLERİ
- YARDIMCI HİZMET BİRLERİ

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TAŞRA VE YURTDIŞI TEŞKİLATI

2. DURUM ANALİZİ

BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİNİN BULUNDUĞU İLLER VE BAĞLI İLLER

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	MERKEZ	BAĞLI İLLER
DSİ 1. Bölge Müdürlüğü	Bursa	Kocaeli, Yalova
DSİ 2. Bölge Müdürlüğü	İzmir	Manisa, Uşak
DSİ 3. Bölge Müdürlüğü	Eskişehir	Kütahya, Bilecik, Sakarya
DSİ 4. Bölge Müdürlüğü	Konya	Niğde, Karaman, Aksaray, Konya (Akşehir hariç)
DSİ 5. Bölge Müdürlüğü	Ankara	Çankırı, Çorum, Bolu, Kırıkkale, Düzce
DSİ 6. Bölge Müdürlüğü	Adana	Mersin, Hatay, Osmaniye
DSİ 7. Bölge Müdürlüğü	Samsun	Sinop, Amasya, Tokat, Ordu
DSİ 8. Bölge Müdürlüğü	Erzurum	Erzincan (Kemaliye hariç), Ağrı
DSİ 9. Bölge Müdürlüğü	Elazığ	Bingöl, Malatya, Tunceli, Kemaliye (Erzincan)
DSİ 10. Bölge Müdürlüğü	Diyarbakır	Mardin, Siirt, Şırnak, Batman
DSİ 11. Bölge Müdürlüğü	Edirne	Tekirdağ, Kırklareli
DSİ 12. Bölge Müdürlüğü	Kayseri	Kırşehir, Nevşehir, Yozgat
DSİ 13. Bölge Müdürlüğü	Antalya	
DSİ 14. Bölge Müdürlüğü	İstanbul	
DSİ GAP 15. Bölge Müdürlüğü	Şanlıurfa	
DSİ Ilisu Projesi 16. Bölge Müdürlüğü	Mardin	
DSİ 17. Bölge Müdürlüğü	Van	Muş, Bitlis, Hakkari
DSİ 18. Bölge Müdürlüğü	Isparta	Afyonkarahisar, Burdur, Akşehir (Konya)
DSİ 19. Bölge Müdürlüğü	Sivas	
DSİ 20. Bölge Müdürlüğü	Kahramanmaraş	Gaziantep, Adıyaman, Kilis
DSİ 21. Bölge Müdürlüğü	Aydın	Muğla, Denizli
DSİ 22. Bölge Müdürlüğü	Trabzon	Giresun, Gümüşhane, Rize, Bayburt
DSİ 23. Bölge Müdürlüğü	Kastamonu	Zonguldak, Bartın, Karabük
DSİ 24. Bölge Müdürlüğü	Kars	Ardahan, Iğdır
DSİ 25. Bölge Müdürlüğü	Balıkesir	Çanakkale
DSİ Çoruh Projeleri 26. Bölge Müdürlüğü	Artvin	

KURUM KÜLTÜRÜ

DSİ hizmetlerinin yönetiminde ihtiyaç duyulan usul ve esaslar; mevzuata, bilim ve tekniğe, kurumsal hafızaya, mesleki değerler ile kurumsal ilkelere dayanmaktadır. Suyun fayda ve zararlarının yönetilmesinde geçmişten gelen, bilgi ve tecrübelerin yazılı dokümantasyonları olan talimatlar, genelgeler, denetim sonuçları gibi basılı ve dijital ortamdaki kaynaklardan faydalanılmaktadır.

DSİ’de gerek iç iletişim gerekse dış iletişimde resmi, açık iletişim araç ve yöntemleri kullanılır. Her türlü yazışma “Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde yürütülür. Birimlerin kendi içindeki iletişimi; resmi yazışma, muhtıra ve talimatlar, periyodik toplantılar, seminer, sempozyum, çalışma planı, raporlama sistemi, haberleşme araç ve yöntemleri kullanılarak sağlanmaktadır. Arazi çalışmalarında iletişim genellikle telsizle yapılmaktadır. Çalışanların dilek, şikâyet ve önerilerini üst yönetime iletmelerinde e-posta, dilekçe, iletişim kutuları, çalışan memnuniyeti anketleri kullanılmaktadır. Gerçek ve tüzel kişilerin Bilgi Edinme Kanunu çerçevesinde yapacağı başvurular ilgili yasa ve yönetmelikler çerçevesinde neticelendirilmektedir.

Bunun yanı sıra DSİ’nin asli faaliyet konularındaki mesleki-teknik bilginin temini ve geliştirilmesi için diğer kamu kurumları, akademik kuruluşlar, ulusal ve uluslararası mesleki otoriter kuruluşlarla ortak gerçekleştirilen eğitsel faaliyetlerden edinilen bilgiler de kullanılmaktadır.

DSİ’de her yıl üst yöneticilerin katıldığı Mutabakat, Değerlendirme ve Takdim toplantıları karar alma sürecinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu toplantılar sonunda hazırlanan Uzun Vadeli Uygulama ve Yatırım

Programında yer alan projeler önem, aciliyet ve öncelik gibi kriterlere göre üst yönetim tarafından değerlendirilerek Yıllık Yatırım Programına alınır. Bu süreç kurum kültürünün geliştirilerek aktarılmasını sağlamaktadır.

Gerçekleştirilen kurumsal ölçekteki her faaliyetin, projenin kayıt altına alınarak sonuçların arşivlenmesi daha sonraki dönemlerde benzer nitelikteki çalışmaların bilgi kaynağını oluşturmaktadır.

Sunulan hizmet kapsamı itibariyle DSİ yurt sathına yayılmış bir kurumdur. Bu bakımdan, ülkemizin her köşesinde vatandaşların taleplerine muhatap olmaktadır. Vatandaş ve hizmet odaklı olarak özverili çalışma anlayışı, DSİ’nin kurulduğu günden bu güne benimsemiş olduğu en temel özellikler arasında yer almaktadır.

DSİ personelinin çağdaş gelişmeleri takip etmesi; işlerine kısa sürede uyum sağlayarak bilgi, beceri ve tutum kazanmaları, görev aldığı ve ileride görev alması muhtemel alanlarda uzmanlaşmalarını sağlayarak üst görevlere hazırlanmalarını temin etmek maksatlarıyla hizmet içi eğitim faaliyetlerine büyük önem verilmektedir. Bu eğitimler genel olarak intibak, meslek ve ihtisas eğitimleri olarak gerçekleştirilmektedir. Teorik bilgilerden çok doğrudan yapılan işe dönük olarak düzenlenen ve alanında uzmanlaşmış personelimiz tarafından verilen uygulamalı eğitimler de DSİ’de düzenlenen hizmet içi eğitim faaliyetleri içerisinde önemli bir yer tutmaktadır. Söz konusu tüm bu eğitimler yoluyla kurumsal bilgi ve tecrübe göreve yeni başlayan personelimize aktarılırken, kurum kültürünün ve kurumsal aidiyet duygusunun geliştirilmesine de katkıda bulunmaktadır.

2. DURUM ANALİZİ

İNSAN KAYNAKLARI

DSİ Genel Müdürlüğü'nde 20.021 personel istihdam edilmekte olup, dağılımı aşağıda verilmiştir.

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONELİ (13.10.2014 Tarihi İtibariyle)					
Pozisyonu	Sınıfı / Statüsü	Merkez	Taşra	Toplam	Oran (%)
Daimi Personel	Genel İdari Hizmetleri	479	1.784	2.263	11,30
	Teknik Hizmetler	922	4.866	5.788	28,91
	Avukatlık Hizmetleri	7	63	70	0,35
	Sağlık Hizmetleri	21	56	77	0,38
	Yardımcı Hizmetler	41	143	184	0,92
	Devlet Memurları Toplamı	1.470	6.912	8.382	41,87
	Sözleşmeli Personel	0	4	4	0,02
	Daimi İşçi	405	10.738	11.143	55,66
Daimi Personel Toplamı		1.875	17.654	19.529	97,54
	Part -Time Rasatçı	0	73	73	0,36
	4/C Geçici Personel	14	405	419	2,09
Genel Toplam		1.889	18.132	20.021	100,00

TEKNİK PERSONELİN BRANŞLARA GÖRE DAĞILIMI

DSİ'DEKİ TEKNİK PERSONEL (13.10.2104 Tarihi İtibariyle)			
M/S PERSONEL SAYISI	MERKEZ	TAŞRA	TOPLAM
İnşaat Yüksek Mühendisi / Mühendis	258	1.323	1.581
Makina Yüksek Mühendisi / Mühendis	83	426	509
Elektrik Yüksek Mühendisi / Mühendis	21	114	135
Elektronik Yüksek Mühendisi / Mühendis	23	110	133
Maden Yüksek Mühendisi / Mühendis	15	71	86
Mimar - Yüksek Mimar	11	36	47
Meteoroloji Yüksek Mühendisi / Mühendis	35	94	129
Fizik Yüksek Mühendisi / Mühendis	16	9	25
Kimya Yüksek Mühendisi / Mühendis	23	69	92
Harita Yüksek Mühendisi / Mühendis	29	255	284
Endüstri Yüksek Mühendisi / Mühendis	2	8	10
Ziraat Yüksek Mühendisi / Mühendis	121	551	672
Orman Yüksek Mühendisi / Mühendis	4	27	31
Jeoloji Yüksek Mühendisi / Mühendis	80	391	471
Jeofizik Yüksek Mühendisi / Mühendis	13	68	81
Matematik Yüksek Mühendisi / Mühendis	3	8	11
Çevre Yüksek Mühendisi / Mühendis	31	98	129
Metalurji Mühendisi	5	7	12
Su Ürünleri Mühendisi	1	25	26
Bilgisayar Mühendisi	11	42	53
Şehir Plancısı	3	0	3
Toplam	788	3.732	4.520
Lisansiyerler	25	24	49
Teknikerler - Yüksek Teknikerler	65	808	873
Teknisyenler	107	395	502
Toplam	197	1.227	1.424
GENEL TOPLAM	985	4.959	5.944

2. DURUM ANALİZİ

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ

Türkiye’de 1993 yılında faaliyete geçen internet ve kullanımı günümüzde inanılmaz boyutlara ulaşmıştır. DSİ’de ilk internet bağlantısı 1995 yılında 64 Kilobit/s’lik hızla sağlanmış, 1997 yılında kurum ağı (network) kurulmuş ve bu ağ üzerinde çalışan programların yazılımına başlanmıştır. DSİ, bilgisayar ağını Türkiye genelinde genişletme çalışmalarına 2000 yılında başlamış ve Bölge Müdürlükleri 64 Kilobit/s’lik telefon hattı bağlantısı ile Genel Müdürlük ağına dahil edilmiştir.

DSİ Genel Müdürlüğü 5-15 Megabit/s bant genişliğine haiz fiber optik kablo ile TTNNet metro ethernet ağına geçmiş, Bölgelerimize bağlı 88 Şube Müdürlüğü G.SHDSL üzerinden 2-5 MBps ile Genel Müdürlüğümüze bağlanmıştır. Hizmet kalitesi ve hızının artırılması amacıyla, DSİ’nin hem noktadan noktaya bağlantı kapasitesi hem de internet çıkışı 600 Megabit/s (TTNet metro ethernet) olmuştur.

İnternet çıkışlarının filtre edilmesini sağlayan yazılım ve internetten gelen e-postaları virüs ve spam kontrollerinden geçiren antivirüs program yüklü sunucular devreye alınmıştır. Elektronik posta hizmeti 8 adet sunucu üzerinden güvenli bir şekilde sağlanmaktadır.

İhtiyaç duyulan konularda kurslar ve seminerler tertip edilerek bilgi teknolojilerinin bütün teşkilat tarafından tanınması ve kullanılması sağlanmıştır. Gerekli yerlerde kablosuz ağ bağlantı sistemi kurularak hizmete sunulmuştur. DSİ Bölge Müdürlüklerinin birbirleriyle ve Genel Müdürlükle DSİ iç ağı (intranet) üzerinden konuşmalarını sağlayan VoIP Telefon sistemi devreye alınmıştır.

Ayrıca DSİ iç ağı (intranet) üzerinden mevcut Video Konferans Sistemi kullanılarak Genel Müdürlük ile Bölge Müdürlükleri arasında; toplantı, seminer, sunum,

eğitim ve yatırım projelerinin izlenmesi gibi hususlarda hem zaman hem de maliyet açısından tasarruf sağlanmıştır. Bu sistemle aynı anda birden çok nokta arasında SD ve HD kalitesinde görüntülü görüşme yapılabilmektedir.

Mevcut bulunan DSİ Telsiz Sistemlerinin yenilenmesi maksadıyla yapılan çalışmalar sonucunda son teknoloji Sayısal Telsiz Sistemlerinin kullanımına başlanmış olup, Şanlıurfa, Sivas, Antalya ve Balıkesir Bölge Müdürlüklerimiz sayısal sisteme geçirilmiştir. 4 yıl içinde tüm Bölge Müdürlüklerimizin yeni Telsiz Sistemine geçirilmesi hedeflenmektedir.

Genel Müdürlük Makamı ile 26 Bölge Müdürlüğü ve Atıksu, Hidroelektrik Enerji, Teknik Araştırma ve Kalite Kontrol ve Makina İmalat ve Donatım Dairesi Başkanlıkları arasında tek tuş kullanarak doğrudan erişim sağlanması maksadıyla IP Telefon hizmeti sağlanmıştır.

E-DEVLET

Günümüzde bilginin üretilmesi yanında üretilen bilgiye erişebilmek ve etkin olarak kullanmak, küreselleşen dünyada ülkelerin rekabet güçlerini artırmalarında ve kalkınmalarında çok önemli hale gelmiştir. e-devlet sürecinde Kurum Vizyonuna uyumlu bilgi sistemleri yapılaşması ile belli aşamalarda izleme ölçme ve değerlendirmeler yapıp, elde edilen sonuçlara göre yeni hedef ve eylemler belirlenmelidir.

E-devlet, kuruluşun iş hedefleri doğrultusunda iş süreçlerini elektronik ortama taşıyarak etkinlik, verimlilik ve maliyet tasarrufu elde etmesini sağlamak ve yeni iş akış şekli için gerekli kültürel değişimi gerçekleştirmek üzere izlenen yol olarak tarif edilebilir. Bu yaklaşıma paralel olarak en düşük maliyetle en yüksek değeri üretmek için çalışırken internet çağının özelliği olan hız son derece önem kazanmaktadır.

Bu açıdan bakıldığında kuruluşun yeni iş akışları için gerekli kültürel değişimi gerçekleştirecek olan e-devlet, teknolojiden azami istifade etmek ve yönetmek için yararlanılan, en doğru yol olarak kullanılan bir araç olacaktır. Bu kapsamda; DSI e-dönüşüm programı belirlenerek, e-devlet (e-dsi) için en önemli unsur olan kurum içi yönetim bilgi ağ yapısını kurma çalışmaları başlatılmış olup, personel, bordro, bütçe, yatırım, stok, satın alma, demirbaş ve makine işletme modüllerinden oluşan misnet uygulaması yanında ayrıca elektronik imza destekli belge ve arşiv yönetim sistemleri kullanılmaktadır. DSI'nin kullandığı her türlü su kaynağına ait ölçme, değerlendirme ve modelleme çalışmaları sonucunda elde edilen verilerin saklanması, raporlanması ve diğer uygulamalarda kullanılması amacıyla Su Veri Tabanı (SVT) Projesi kullanıma sunulmuştur. Bölge Müdürlüklerinde metro ethernet bağlantı hızları artırılarak, DSI genelinde çalışmalarda bütünlük sağlanmıştır.

COĞRAFI BİLGİ SİSTEMİ ÇALIŞMALARI

Günümüz dünyası hızla gelişen teknoloji ile birlikte bilgi teknolojilerinin kullanılmaya başlanması sonucunda bilginin mekânsal olarak yönetilmesi gerekliliği çerçevesinde; bireysel veri tabanlarında muhafaza edilen gözlem, analiz, araştırma, üretim neticelerinin, haritalar ve benzeri verilerin, organize bir şekilde sayısal olarak ilişkisel veri tabanlarında derlenmesi ve saklanması, bu verilere kurum içinde hızlı ve doğru bir şekilde erişim sağlanmasıyla inceleme ve uygulama alanında daha detaylı çalışmalar yapmak, mekânsal bilgiyi depolamak, yönetmek ve analiz etmek için CBS etkin olarak kullanılmaktadır.

DSİ MAKİNE PARKI

2014 yılı sonu itibarıyla DSI'de bulunan iş makinelerinin sayısı 1.843 adet olup, bunların parasal değeri yaklaşık olarak 176 milyon ABD Dolarıdır.

İşletme ve bakım hizmetleri, gölet ve baraj ulaşım yolları, sondaj ve enjeksiyon, malzeme ve ekipman taşınması, etüt ve kontrollük hizmetleri, taşkın koruma, taşkın ve rüsubat kontrolü vb. işler imkanlar dahilinde DSI Genel Müdürlüğü makina parkı ve personeli ile gerçekleştirilmektedir. Sel (taşkın), deprem gibi doğal afetlerde DSI makine parkı devlet gücü olarak acil yardımda bulunmaktadır.

DSI makine parkı ile ilgili bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiş olup, bunların dışında 144.000 metre su ve temel sondaj yapabilme kapasitesine sahip 179 adet sondaj makinası bulunmakta olup, maddi değeri 10,6 milyon ABD Dolarıdır.

2. DURUM ANALİZİ

DSİ İŞ MAKİNALARI (31.12.2014 tarihi itibarıyla)

	Ekskavatör	Paletli Traktör (Dozer)	Yükleyici	Motorlu Greyder	Damperli Kamyon
Adet	461	423	193	115	651
Maddi Değeri (Milyon \$)	58	61	8	2	47
İşin Cinsi	Kazı	Kazı	Yükleme	Düzeltme	Taşıma
Yıllık İş Yapma Gücü	87,5 milyon (m³)	54,2 milyon (m³)	17,5 milyon (m³)	204 bin (km)	87,5 milyon (m³xkm)

DSİ MAKİNA PARKI YAŞLILIK DURUMU (31.12.2014 tarihi itibarıyla)

Makinanın Cinsi	Mevcut (Adet)	0-10 Yaş		11-15 Yaş		16-20 Yaş		20 Yaştan Büyük	
		Miktarı (Adet)	Oranı (%)	Miktarı (Adet)	Oranı (%)	Miktarı (Adet)	Oranı (%)	Miktarı (Adet)	Oranı (%)
İnşaat Makinaları	1.843	310	17	464	25	2	0	1.067	58
Ekskavatör	461	101	22	204	44	2	0	154	33
Paletli Traktör (Dozer)	423	50	12	39	9			334	79
Yükleyici	193	2	1	50	26			141	73
Greyder	115			25	22			90	78
Damperli Kamyon	651	157	24	146	22			348	53
Sondaj Makinaları	158					1	1	157	99
Taşıma Makinaları	433	130	30	31	7	17	4	255	59
Taşıtlar	864	100	12	78	9	26	3	660	76
Binek, Kaptıkaçtı, Pick-Up, Minibüs	839	96	11	75	9	25		643	77
Otobüs	25	4	16	3	12	1	4	17	68
GENEL TOPLAM	3.298	540	16	573	17	46	1	2.139	65

KURULUŞUNDAN BU YANA DEVLET VE DSİ BÜTÇELERİ (Cari - TL)

Yıllar	TOPLAM BÜTÇELER					YATIRIM BÜTÇELERİ				
	Devlet	DSİ Bütçe ile Verilen	% Payı	DSİ Revize Bütçe	% Payı	Devlet	DSİ Bütçe ile Verilen	% Payı	DSİ Revize Bütçe	% Payı
1954	3 110	129	4,15	129	4,15	899	123	13,68	123	13,68
1955	3 995	192	4,81	192	4,81	1 222	183	14,98	183	14,98
1956	3 525	253	7,18	253	7,18	1 049	242	23,07	242	23,07
1957	4 330	404	9,33	404	9,33	1 462	391	26,74	391	26,74
1958	5 107	426	8,34	426	8,34	1 578	411	26,05	411	26,05
1959	6 654	551	8,28	551	8,28	2 264	518	22,88	518	22,88
1960	7 805	561	7,19	561	7,19	2 873	540	18,80	540	18,80
1961	9 552	567	5,94	567	5,94	3 021	542	17,94	542	17,94
1962	10 689	671	6,28	671	6,28	3 498	640	18,30	640	18,30
1963	12 949	728	5,62	728	5,62	4 255	694	16,31	692	16,26
1964	14 606	992	6,79	983	6,73	3 630	857	23,61	815	22,45
1965	18 548	1 339	7,22	1 332	7,18	4 145	1 116	26,92	1 104	26,63
1966	18 529	1 658	8,95	1 607	8,67	4 331	1 399	32,30	1 346	31,08
1967	19 132	1 764	9,22	1 756	9,18	5 251	1 444	27,50	1 431	27,25
1968	22 734	2 163	9,51	2 342	10,30	6 195	1 861	30,04	1 888	30,48
1969	26 669	2 315	8,68	2 410	9,04	6 939	1 906	27,47	1 982	28,56
1970	29 893	2 535	8,48	2 666	8,92	6 991	2 001	28,62	2 089	29,88
1971	38 472	2 743	7,13	2 951	7,67	7 916	2 109	26,64	2 118	26,76
1972	51 968	3 490	6,72	3 589	6,91	9 455	2 723	28,80	2 769	29,29
1973	62 709	4 103	6,54	4 297	6,85	15 565	3 326	21,37	3 190	20,49
1974	83 860	4 884	5,82	5 069	6,04	22 299	3 878	17,39	3 940	17,67
1975	109 253	6 481	5,93	6 874	6,29	30 587	5 025	16,43	5 284	17,28
1976	154 057	9 810	6,37	11 011	7,15	48 732	8 369	17,17	9 265	19,01
1977	225 752	14 433	6,39	16 290	7,22	78 354	13 200	16,85	14 577	18,60
1978	266 359	19 703	7,40	21 966	8,25	82 641	17 012	20,59	18 829	22,78
1979	406 878	27 102	6,66	30 135	7,41	116 886	23 370	19,99	25 108	21,48

2. DURUM ANALİZİ

KURULUŞUNDAN BU YANA DEVLET VE DSİ BÜTÇELERİ (Cari - TL)

Yıllar	TOPLAM BÜTÇELER					YATIRIM BÜTÇELERİ				
	Devlet	DSİ Bütçe ile Verilen	% Payı	DSİ Revize Bütçe	% Payı	Devlet	DSİ Bütçe ile Verilen	% Payı	DSİ Revize Bütçe	% Payı
1980	770 040	43 959	5,71	57 278	7,44	195 995	38 900	19,85	50 920	25,98
1981	1 558 743	105 019	6,74	119 067	7,64	377 500	90 700	24,03	99 201	26,28
1982	1 804 708	114 769	6,36	121 173	6,71	446 700	100 511	22,50	108 712	24,34
1983	2 600 000	169 204	6,51	177 469	6,83	653 600	146 000	22,34	157 564	24,11
1984	3 285 000	230 440	7,01	268 776	8,18	744 500	201 000	27,00	231 898	31,15
1985	5 542 182	394 063	7,11	486 517	8,78	1 004 891	346 500	34,48	427 740	42,57
1986	7 254 100	586 579	8,09	783 855	10,81	1 303 100	530 000	40,67	701 844	53,86
1987	11 050 700	647 204	5,86	1 028 116	9,30	1 854 000	575 900	31,06	881 206	47,53
1988	20 881 900	1 571 383	7,53	1 721 955	8,25	3 471 000	1 458 303	42,01	1 571 456	45,27
1989	32 933 400	2 324 800	7,06	2 713 768	8,24	5 287 600	2 158 000	40,81	2 422 221	45,81
1990	64 400 400	3 759 578	5,84	3 796 645	5,90	9 814 400	3 423 245	34,88	3 237 147	32,98
1991	104 780 000	5 779 115	5,52	7 140 564	6,81	14 650 000	5 023 560	34,29	6 048 392	41,29
1992	207 800 000	11 323 240	5,45	12 386 750	5,96	27 000 000	9 333 540	34,57	10 029 724	37,15
1993	397 179 000	20 345 338	5,12	21 058 598	5,30	47 000 000	17 355 338	36,93	17 691 798	37,64
1994	818 840 000	36 486 920	4,46	28 581 232	3,49	86 000 000	32 180 610	37,42	23 687 435	27,54
1995	1 330 920 000	51 235 815	3,85	57 766 236	4,34	88 500 000	33 543 000	37,90	34 354 414	38,82
1996	3 510 989 000	112 290 300	3,20	116 516 709	3,32	239 000 000	86 440 300	36,17	83 659 126	35,00
1997	6 254 921 000	221 958 290	3,55	282 523 494	4,52	711 433 000	171 560 330	24,11	201 412 281	28,31
1998	14 789 475 000	376 887 600	2,55	431 887 990	2,92	1 260 461 000	284 622 000	22,58	303 089 929	24,05
1999	27 143 467 000	638 916 550	2,35	764 113 392	2,82	1 781 131 000	459 725 000	25,81	502 964 142	28,24
2000	46 713 341 000	1 088 083 250	2,33	1 334 367 946	2,86	3 093 035 000	736 365 000	23,81	878 971 445	28,42
2001	48 359 962 000	1 309 495 000	2,71	2 031 941 480	4,20	5 010 051 000	895 210 000	17,87	1 380 616 844	27,56
2002	98 131 000 000	2 081 671 000	2,12	3 422 687 629	3,49	8 810 865 000	1 357 308 000	15,40	2 539 078 272	28,82
2003	145 949 120 000	3 068 982 000	2,10	3 094 977 229	2,12	8 393 377 421	2 229 435 000	26,56	2 030 712 506	24,19
2004	149 945 082 000	2 790 119 000	1,86	3 125 765 987	2,08	8 734 520 908	1 770 124 000	20,27	2 043 013 216	23,39
2005	155 627 544 000	3 735 649 000	2,40	3 854 660 205	2,48	10 839 270 231	2 665 097 000	24,59	2 657 195 491	24,51

KURULUŞUNDAN BU YANA DEVLET VE DSİ BÜTÇELERİ (Cari - TL)

Yıllar	TOPLAM BÜTÇELER					YATIRIM BÜTÇELERİ				
	Devlet	DSİ Bütçe ile Verilen	% Payı	DSİ Revize Bütçe	% Payı	Devlet	DSİ Bütçe ile Verilen	% Payı	DSİ Revize Bütçe	% Payı
2006	174 321 617 000	3 789 577 000	2,17	3 829 564 309	2,20	13 259 862 124	2 625 000 000	19,80	2 595 632 309	19,58
2007	204 988 546 000	3 957 851 000	1,93	4 031 740 471	1,97	14 084 530 417	2 640 300 000	18,75	2 643 669 722	18,77
2008	222 553 217 000	3 792 556 000	1,70	5 252 118 583	2,36	18 528 944 420	2 372 533 000	12,80	3 554 206 083	19,18
2009	262 384 031 920	5 204 153 420	1,98	5 354 396 104	2,04	19 766 647 726	3 646 058 020	18,45	3 726 829 354	18,85
2010	286 981 303 810	6 575 054 000	2,29	6 370 592 396	2,22	27 249 397 906	4 853 465 000	17,81	4 626 211 377	16,98
2011	312 572 607 330	7 366 680 000	2,36	7 031 178 159	2,25	31 275 210 460	5 551 973 000	17,75	5 192 257 159	16,60
2012	350 948 317 871	7 980 416 000	2,27	8 281 596 564	2,36	36 392 197 915	6 070 800 000	16,68	6 067 186 564	16,67
2013	404 045 669 000	8 873 363 000	2,20	9 904 537 676	2,45	44 630 992 945	6 720 000 000	15,06	7 305 584 676	16,37
2014	436 332 901 000	9 343 949 000	2,14		0,00	34 503 396 000	6 775 000 000	19,64		0,00

Not: Devlet toplam bütçeleri, Devlet yatırım bütçeleri (1954-1996 yılları) ve 2014 yılı Devlet ve DSİ bütçeleri sene başı değerleriyle, 1997-2013 yılları Devlet yatırım bütçeleri ise yıl sonu değerleri ile verilmiştir.

2. DURUM ANALİZİ

Temel Politikalar ve Öncelikler

TÜRKİYE’NİN SINIRLARI

Türkiye, coğrafi konumu sebebiyle değişik özelliklere sahip bir ülkedir. Kara sınırlarının uzunluğu 2.949 km ve kıyı sınırlarının uzunluğu 7.816 km olan Türkiye’nin toplam sınır uzunluğu 10.765 km’dir. Batıda Yunanistan ve Bulgaristan, doğuda Gürcistan, Ermenistan, Azerbaycan/ Nahçıvan, İran, güneyde Irak ve Suriye ile kara sınırları vardır.

Karadeniz kıyısındaki Rezve Deresi ağzından başlayarak Edirne’nin kuzeybatısına kadar uzanan Bulgaristan sınırının uzunluğu 269 km’dir. Edirne’nin güneyi ile güneybatısındaki Karaağaç çevresini Türkiye topraklarında bırakarak Meriç Irmağı boyunca uzanan Yunanistan sınırı, Enez’in batısında Ege Denizi kıyısında son bulur. Bu sınır 203 km’dir. Çoruh Irmağı ağzının güneyindeki Sarp Köyü’nde başlayan, Arpaçay ve Aras ırmağı boyunca uzanarak İran sınırına ulaşan, Gürcistan (276 km), Ermenistan (328 km) ve Azerbaycan / Nahçıvan (18 km) sınırlarının toplam uzunluğu 622 km’dir. Yüksek dağların doruklarını izleyen 560 km uzunluğundaki İran sınırı, Irak sınırının başladığı Kelsim Gediği’ne kadar uzanır. İran sınırı Aras Irmağı ile Van ve Urmiye gölleri havzalarını birbirinden ayıran su bölümü çizgisini izler. Hakkari yöresindeki yüksek ve dağlık bir kesimden geçerek Habur Çayı’nın Dicle Irmağı’na katıldığı noktada sona eren Türkiye-Irak sınırının uzunluğu 384 km’dir. Bağdat demir yolunun hemen güneyini izleyen Suriye sınırı Güvercinkaya’da Akdeniz kıyısına ulaşır; bu sınırın uzunluğu 911 km’dir.

Türkiye ortalama yükseltisi 1.132 m’dir. Bu yükseklik, Asya’nın 1.050 m olan ortalama yükseltisinden daha fazla olmasının yanı sıra, Avrupa’nın 330 m olan ortalama yükseltisinin 3,5 katıdır.

Türkiye’nin toplam yüz ölçümü 783.577 km² başka bir ifadeyle 78 milyon hektardır. Baraj ve tabii göller

çıkıldığında kalan alan 769.600 km²’dir. Türkiye topraklarının yarıdan fazlasını dağlar kaplar. Bunun dışında kalan bölüm ova, plato, engebeli arazi ve yassı tepeliklerdir. Türkiye’nin 190.000 km²’lik alanı, alüvyonlarla örtülü ova özelliği gösteren değişik yüksekliklerdeki düzlüklerden oluşur. Platolar 80.000 km² alan kaplar. Ova ve platoların toplamı 270.000 km² alana karşılık gelmektedir ki bu alan Türkiye yüz ölçümünün 1/3’ü kadardır. İşlenmesi nispeten kolay olan 100.000 km²’lik engebeli ve yassı tepeli arazileriyle birlikte Türkiye’de dağlık alanların dışında 370.000 km² düzlük alan olduğu söylenebilir. Tarım arazilerinin toplamı 280.000 km² yani 28 milyon hektar olarak değerlendirilmektedir. Güncel rakam ise Tarım Reformu Genel Müdürlüğü’nce yürütülen saysallaştırma çalışmalarının tamamlanmasından sonra kesinleşecektir.

31.12.2013 tarihli Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre Türkiye’nin nüfusu 76.667.864 kişi olup, nüfus yoğunluğu km²’ye 98 kişidir.

AKARSULAR VE GÖLLER

Türkiye’de dağlarda bulunan küçük göllerle birlikte 120’den fazla tabii göl bulunmaktadır. En büyük ve en derin göllerimizden yükseltisi 1.646 m olan Van Gölü’nün alanı 3.712 km²’dir. İkinci büyük göl, İç Anadolu’daki Tuz Gölü’dür. Derin bir göl olmayan Tuz Gölü’nün denizden yüksekliği 925 m alanı ise 1.500 km²’dir.

Türkiye’de göllerin toplandığı başlıca dört bölge vardır: Göller Yöresi (Eğirdir, Burdur, Beyşehir ve Acıgöl), Güney Marmara (Sapanca, İznik, Ulubat, Kuş Gölleleri), Van Gölü ve çevresi, Tuz Gölü ve çevresi. Türkiye’deki göllerin bazılarının derinliği 30 m’den fazla olmakla birlikte derinliği sadece birkaç metre olan göllerimiz de mevcuttur. Van Gölü’nün ortalama derinliği ise 171 m’dir. Köyceğiz Gölü gibi denizle bağlantısı olan göller az tuzludur.

Tabii göller dışında Türkiye’de 825 adet baraj gölü bulunmaktadır. Bunlardan bazılarının yüzey alanı; Atatürk Barajı 817 km², Keban Barajı 675 km², Karakaya Barajı 268 km², Hirfanlı Barajı 263 km², Altınkaya Barajı 118 km²’dir. Türkiye göllerinin yanı sıra akarsuları açısından da zengin bir ülkedir. Kaynakları Türkiye topraklarında olan birçok akarsu değişik denizlere dökülür. Karadeniz’e Sakarya, Filyos, Kızılırmak, Yeşilirmak, Çoruh ırmakları; Akdeniz’e Asi, Seyhan, Ceyhan, Tarsus, Dalaman ırmakları; Ege Denizi’ne

Büyük Menderes, Küçük Menderes, Gediz ve Meriç nehirleri; Marmara Denizi’ne Susurluk/Simav Çayı, Biga Çayı, Gönen Çayı dökülür. Ayrıca Fırat ve Dicle nehirleri Basra Körfezi’nde, Aras ve Kura nehirleri ise Hazar Denizi’nde son bulur. Kızılırmak 1.355 km, Yeşilirmak 519 km, Ceyhan Irmağı 509 km, Büyük Menderes 307 km, Susurluk Irmağı 321 km, Suriye sınırına kadar Fırat Nehri 1.263 km, Dicle Nehri 523 km, Ermenistan sınırına kadar Aras Nehri 548 km uzunluğundadır.

İKLİM

Türkiye’de yarı kurak iklim özellikleri görülür. Buna karşın Türkiye’nin üç tarafının denizlerle çevrili olması, yüksek sıradağların kıyıları boyunca uzanışı, ani yükselti değişiklikleri ve kıyıya olan uzaklık, iklim özelliklerinin kısa mesafelerde farklılaşmasına sebep olmaktadır. Sıcaklık, yağış ve rüzgarlar da iklim özelliklerine bağlı olarak farklılıklar gösterir. Kuzey ile güney arasındaki enlem farkı da (6°) sıcaklık değişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Bu yüzden güney bölgeleri, subtropikal iklimlere benzer Akdeniz ikliminin etkisi altındadır.

Akdeniz ikliminde yazlar kurak ve çok sıcak, kışlar yağışlı ve ılık geçer. Kuzeyde ise her mevsim yağışlı olan Karadeniz iklimi görülür. İç bölgeler step iklimi karakterindedir ve sıradağlarla çevrelenmiş olduğundan az yağış alır. Yıllık ve günlük sıcaklık farkları çoktur. İç ve Doğu Anadolu’da kışlar uzun ve soğuk, kıyı bölgelerindeyse kısa ve ılıktır. “Yağış Bölgeye ve Zamana Göre Büyük Farklılıklar Gösterir.”

Türkiye’nin özellikle dağlık olan kıyı bölgelerinde yağış boldur (1.000~2.500 mm/yıl).

2. DURUM ANALİZİ

Kıyılardan iç bölgelere gidildikçe yağış azalır. Marmara ve Ege bölgelerinde, Doğu Anadolu'nun yaylalarında ve dağlarında yağış 500~1.000 mm/yıl'dır. İç Anadolu'nun birçok yerinde ve Güneydoğu Anadolu'da yağış 350~500 mm/yıl'dır. Tuz Gölü çevresi Türkiye'nin en az yağış alan yerlerinden biridir (250~300 mm/yıl).

Türkiye'nin hemen hemen her yerinde kar yağışı görülür. Fakat kar yağışının görüldüğü gün sayısı ve karın yerde kalma süresi bölgesel farklılıklar göstermektedir. Akdeniz Bölgesi'nde kar yağışı yılda 1 gün ve daha az, Doğu Anadolu'da 40 günden fazladır. Karın yerde kalma süresi Akdeniz ve Ege kıyılarında 1 günden az, Marmara ve Karadeniz kıyılarında 10~20 gün, İç Anadolu'da 20~40 gün ve Doğu Anadolu'da Erzurum-Kars bölümünde 120 gün civarındadır. Yüksek dağlarda yılın her mevsimi karla örtülü alanlara rastlamak mümkündür. Dağlarda bulunan karlar yavaş yavaş eriyerek akarsuları ve yeraltı sularını besler.

TOPRAK KAYNAKLARI

Türkiye'nin yüz ölçümü 78,36 milyon hektar olup, bu alanın yaklaşık üçte birini oluşturan 28 milyon hektarı tarım yapılan arazidir. Yapılan etütlere göre; mevcut su potansiyeli ile teknik ve ekonomik olarak sulanabilecek arazi miktarı 8,5 milyon hektar olarak hesaplanmıştır.

Bu alanın 5,9 milyon hektarlık bölümü sulamaya açılmış, bununda 3,61 milyon hektarı DSİ tarafından inşa edilmiş modern sulama şebekesine sahiptir.

SU KAYNAKLARI

Dünyadaki toplam su miktarı 1,4 milyar km³'tür. Bu suların %97,5'i okyanuslarda ve denizlerde tuzlu su olarak, %2,5'i ise nehir ve göllerde tatlı su olarak bulunmaktadır. Bu kadar az olan tatlı su kaynaklarının da %90'ının kutuplarda ve yeraltında bulunması sebebiyle insanoğlunun kolaylıkla yararlanabileceği elverişli tatlı su miktarının ne kadar az olduğu anlaşılmaktadır.

Türkiye'de yıllık ortalama yağış yaklaşık 643 mm olup, yılda ortalama 501 milyar m³ suya tekabül etmektedir. Bu suyun 274 milyar m³'ü toprak ve su yüzeyleri ile bitkilerden olan buharlaşmalar yoluyla atmosfere geri dönmekte, 69 milyar m³'lük kısmı yeraltı suyunu beslemekte, 158 milyar m³'lük kısmı ise akışa geçerek çeşitli büyüklükteki akarsular vasıtasıyla denizlere ve kapalı havzalardaki göllere boşalmaktadır. Yeraltı suyunu besleyen 69 milyar m³'lük suyun 28 milyar m³'ü pınarlar vasıtasıyla yerüstü suyuna tekrar katılmaktadır. Ayrıca komşu ülkelerden ülkemize gelen yılda ortalama 7 milyar m³ su bulunmaktadır. Böylece ülkemizin brüt yerüstü suyu potansiyeli 193 milyar m³ olmaktadır.

TOPRAK KAYNAKLARI	
DURUM	MİKTARI (Milyon ha)
Türkiye'nin Toplam Yüzölçümü	78,36
Toplam Tarım Alanı	28,00
Sulanabilir Alan	25,80
Ekonomik Olarak Sulanabilir Alan	8,50
Sulanan Alan	5,90
DSİ Tarafından Sulanan alan	3,61

Yeraltı suyunu besleyen 41 milyar m³ de dikkate alındığında, ülkemizin toplam yenilenebilir su potansiyeli brüt 234 milyar m³ olarak hesaplanmıştır. Ancak günümüz teknik ve ekonomik şartları çerçevesinde, çeşitli maksatlara yönelik olarak tüketilebilecek yerüstü suyu potansiyeli yurt içindeki akarsulardan 95 milyar m³, komşu ülkelere yurduza gelen akarsulardan 3 milyar m³ olmak üzere, yılda ortalama toplam 98 milyar m³'tür. 14,7 milyar m³ olarak belirlenen yeraltı suyu potansiyeli ile birlikte ülkemizin tüketilebilir yerüstü ve yeraltı su potansiyeli yılda ortalama toplam 112 milyar m³ olup, 44 milyar m³'ü kullanılmaktadır.

Yüzey suyunun ekonomik olarak kullanılmasının uygun olmadığı veya yetersiz olduğu alanlarda sulama suyu talebini yeraltı suyundan karşılamaktır. Ülkemizde 14,7 milyar m³ yeraltı suyu rezervi bulunmakta olup mevcut rezervin 13,56 milyar m³/yıl tahsisi yapılmıştır.

Su varlığına göre ülkeler aşağıdaki şekilde sınıflandırılmaktadır:

Su Fakirliği:

Yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı 1.000 m³'ten daha az.

Su Azlığı:

Yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı 2.000 m³'ten daha az.

Su Zenginliği:

Yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı 8.000-10.000 m³'ten daha fazla.

Türkiye su zengini bir ülke değildir. Kişi başına düşen yıllık su miktarına göre ülkemiz su azlığı yaşayan bir ülke konumundadır. Kişi başına düşen yıllık kullanılabilir su miktarı 1.519 m³ civarındadır.

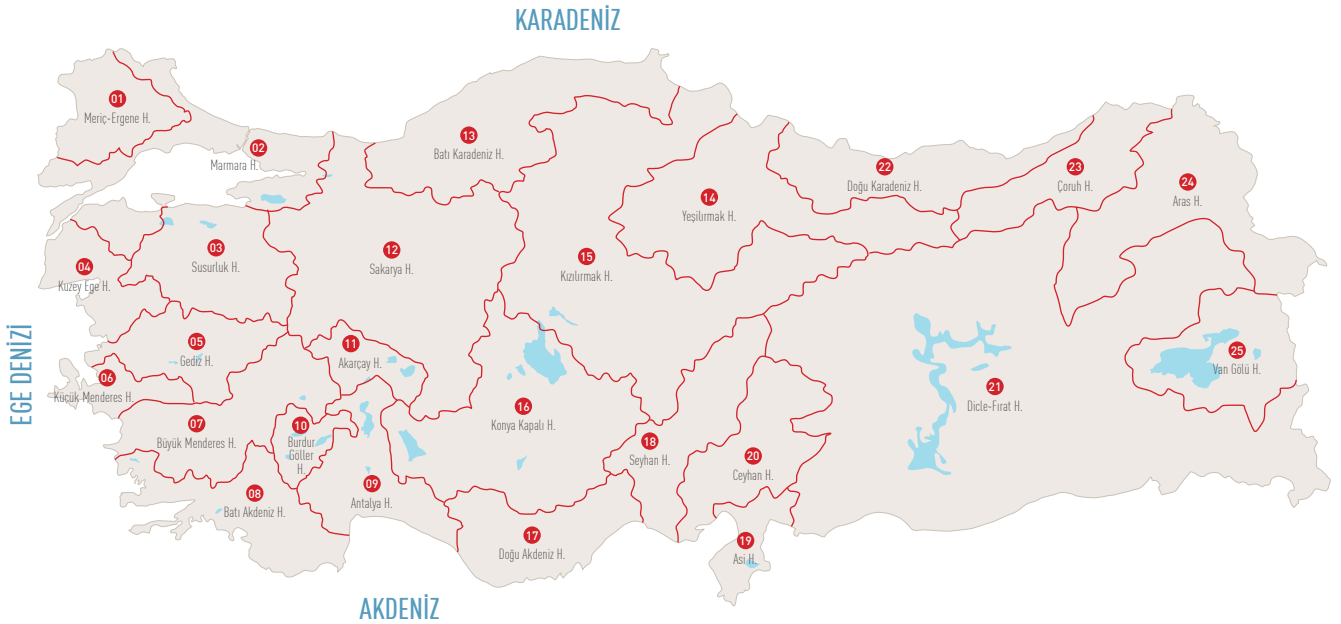
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2030 yılı için nüfusumuzun 100 milyon olacağını öngörmüştür. Bu durumda 2030 yılı için kişi başına düşen kullanılabilir su miktarının 1.120 m³/yıl civarında olacağı söylenebilir. Mevcut büyüme hızı, su tüketim alışkanlıklarının değişmesi gibi faktörlerin etkisi ile su kaynakları üzerine olabilecek baskıları tahmin etmek mümkündür. Ayrıca bütün bu tahminler mevcut kaynakların 20 yıl sonrasına hiç tahrip edilmeden aktarılması durumunda söz konusu olabilecektir. Bu sebeple Türkiye'nin gelecek nesillere sağlıklı ve yeterli su bırakabilmesi için kaynakların çok iyi korunup, akılcı kullanılması gerekmektedir.

DSİ projeleri, ülkemizin kalkınması ve milletimizin refah ve mutluluğunun artırılmasında son derece önemli yatırımlardır. Bu projelerin bilinen ekonomik faydaları yanında, gözle görülmeyen sosyal yararları da vardır. Ülkemizde kullanılan elektriğin, gıdanın içtiğimiz suyun ana menşei, su kaynaklarını geliştirme projelerine dayanmaktadır. DSİ, tarım sektörüne yatırım yapmak suretiyle, sulama gelişimini sağlamakta, çiftçi üretimini dolayısıyla gelirini artırarak, zirai sanayiye girdi oluşturmaktadır. Sanayinin ihtiyaç duyduğu elektrik ihtiyacının milli kaynak olan hidroelektrik enerjiden karşılanması, işsizliğin ve göçün azaltılması maksadıyla DSİ yatırımlarına gereken kaynak sağlanmalıdır.

2. DURUM ANALİZİ

SU KAYNAKLARI POTANSİYELİ	
Yıllık Ortalama Yağış	643 mm/yıl
Türkiye'nin Yüzölçümü	783.577 km ²
Yıllık Yağış Miktarı	501 milyar m ³
Buharlaştırma	274 milyar m ³
Yer Altına Sızma	41 milyar m ³
Yüzey Suyu	
Yıllık Yüzey Akışı	186 milyar m ³
Kullanılabilir Yüzey Suyu	98 milyar m ³
Yer Altı Suyu	
Yıllık Çekilebilir Su Miktarı	14.7 milyar m ³
Toplam Kullanılabilir Su (net)	112.7 milyar m ³
Gelişme Durumu	
DSİ Sulamalarında Kullanılan	32 milyar m ³
İçmesuyunda Kullanılan	7 milyar m ³
Sanayide Kullanılan	5 milyar m ³
Toplam Kullanılan Su	44 milyar m³

TÜRKİYE'NİN HAVZA HARİTASI (25 Havza)

TÜRKİYE'NİN HAVZALARI

Havza		Yağış Alanı km ²	Ortalama Yıllık Akış (km ³)	Potansiyel İştirak Oranı	Ortalama Yıllık Verim (l/s/km ²)
No	Adı				
21	Fırat-Dicle Havzası	184.918	52,94	28,5	21,4
22	Doğu Karadeniz Havzası	24,077	14,90	8	19,5
17	Doğu Akdeniz Havzası	22.048	11,07	6	15,6
9	Antalya Havzası	19.577	11,06	5,9	24,2
13	Batı Karadeniz Havzası	29.598	9,93	5,3	10,6
8	Batı Akdeniz Havzası	20.953	8,93	4,8	12,4
2	Marmara Havzası	24.100	8,33	4,5	11
18	Seyhan Havzası	20.450	8,01	4,3	12,3
20	Ceyhan Havzası	21.982	7,18	3,9	10,7
15	Kızılırmak Havzası	78.180	6,48	3,5	2,6
12	Sakarya Havzası	58.160	6,40	3,4	3,6
23	Çaruh Havzası	19.872	6,30	3,4	10,1
14	Yeşilırmak Havzası	36.114	5,80	3,1	5,1
3	Susurluk Havzası	22.399	5,43	2,9	7,2
24	Aras Havzası	27.548	4,63	2,5	5,3
16	Konya Kapalı Havzası	53.850	4,52	2,4	2,5
7	Büyük Menderes Havzası	24.976	3,03	1,6	3,9
25	Van Gölü Havzası	19.405	2,39	1,3	5
4	Kuzey Ege Havzası	10.003	2,09	1,1	7,4
5	Gediz Havzası	18.000	1,95	1,1	3,6
1	Meriç-Ergene Havzası	14.560	1,33	0,7	2,9
6	Küçük Menderes Havzası	6.907	1,19	0,6	5,3
19	Asi Havzası	7.796	1,17	0,6	3,4
10	Burdur Göller Havzası	6.374	0,50	0,3	1,8
11	Akarçay Havzası	7.605	0,49	0,3	1,9
Toplam		779.452	186.05	100	209,30

2. DURUM ANALİZİ

HİDROELEKTRİK POTANSİYELİ

Türkiye’de teorik hidroelektrik potansiyel 433 milyar kWh, teknik olarak değerlendirilebilir potansiyel ise 216 milyar kWh olarak hesaplanmıştır. Türkiye’nin teknik hidroelektrik potansiyeli dünya teknik potansiyelinin %2’sine, Avrupa teknik potansiyelinin ise %18’ine tekabül etmektedir. Avrupa Birliği’nin yeşil enerji için uyguladığı vergi indirimleri ve destekleme politikaları ekonomik olarak potansiyelin artmasını sağlayacaktır.

ABD teknik hidroelektrik potansiyelinin %86’sını, Japonya %78’ini, Norveç %72’sini, Kanada %56’sını, Türkiye ise %37’sini geliştirmiştir. Uluslararası Enerji Ajansı’nca (IEA) 2020’de dünya enerji tüketimi içerisinde hidroelektrik ve diğer yenilenebilir enerji kaynaklarının payının bugüne göre %53 oranında artacağı öngörülmüş olup, bu her güçteki hidroelektrik potansiyelin değerlendirilmesi olarak yorumlanmaktadır. Avrupa Komisyonu Birlik stratejileri kapsamında Avrupa Birliği (AB) içerisinde 2020 yılına kadar iç brüt enerji tüketimindeki yenilenebilir enerji payını %20’ye çıkartmak üzere gerekli yasal düzenlemeleri yürürlüğe koymuştur.

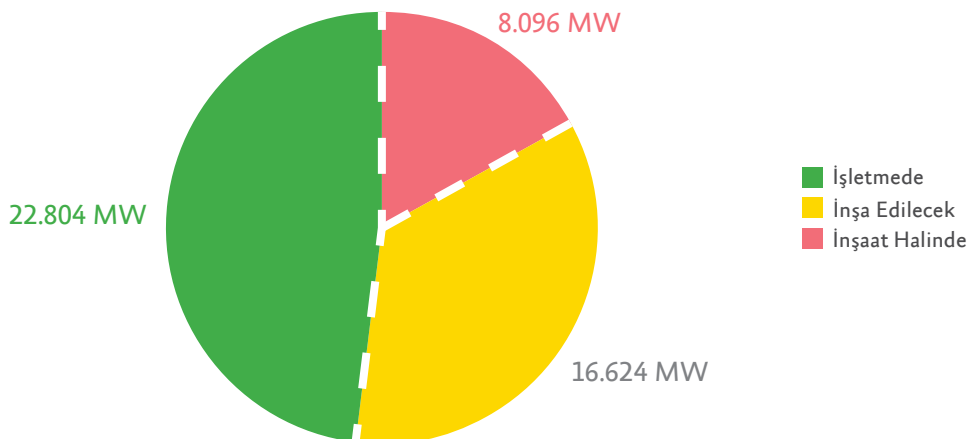
Ekonomik durgunluklar dikkate alınmazsa, Türkiye’de elektrik tüketimi her yıl %4–10 oranında artmaktadır. Bu talebi karşılamak için ülkemiz yeni enerji projeleri için her yıl 4 milyar ABD Doları ayırmak zorundadır. Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de enerji hayati bir konu olduğundan, kendine yeterli, sürekli, güvenilir ve ekonomik bir elektrik enerjisine sahip olunması yönünde başta dışa bağımlı olmayan ve yerli bir enerji kaynağı olan hidroelektrik enerjisi olmak üzere bütün alternatifler göz önüne alınmalıdır.

SULAMA

Sulamanın Önemi

Eski çağlardan günümüze kadar medeniyetin beşiği olarak adlandırılan bölgeler her zaman su havzalarının yakınında kurulmuş, medeniyetler suyun hayat verdiği topraklarda yeşermiştir. Tarih boyunca akarsulardan yararlanma imkânı bulan toplumlar dönemlerinin en ileri medeniyetlerini kurmuşlar, bulamayanlar ise yurtlarını terk edip göç etmek zorunda kalmışlardır. Yeryüzündeki medeniyetin ilk kaynağı olarak gösterilen, yazının bulunduğu, verimli topraklarında ilk tarımın yapıldığı ve “verimli hilal” olarak da adlandırılan Mezopotamya, bu ev sahipliğini Dicle ve Fırat’ın bereketli sularına borçludur.

HİDROELEKTRİK POTANSİYEL

M.Ö. 3000 yılında Sümerler tarafından yapıldığı sanılan bir kanal şebekesiyle Fırat ve Dicle Nehirleri birbirine bağlanarak bu nehirlerden daha fonksiyonel şekilde yararlanıldığı bilinmektedir.

Günümüzde de su ve sulama önemini korumakta olup, su arzının giderek artan dünya nüfusunun taleplerini karşılayamaması sebebiyle suyun stratejik bir meta haline geldiğini görmekteyiz. Gelecekte su kaynaklarının kullanımı ve kalitesini etkileyecek en önemli faktör nüfus olacaktır. Dünyanın toplam nüfusu 2013 yılında 7 milyarı aşmıştır ve 2050'de ise 9,15 milyara ulaşacağı tahmin edilmektedir. Bir başka deyişle 2050 yılına gelindiğinde, 2010 yılındaki dünya nüfusu, %30 oranında artmış olacaktır.

Dünyadaki toplam yıllık gıda maddeleri üretimi, toplam tüketimi karşılayabilecek düzeydedir. Ancak, çeşitli bölgeler arasında kişi başına düşen üretim miktarı yönünden farklılıklar vardır.

Gelişmekte olan ülkelerde %60'a varan tarımsal istihdamın gelişmiş ülkelerde %7'ye kadar düştüğü görülmektedir. Diğer bir ifade ile gelişmekte olan ülkelerde tarımla meşgul olan bir kişi kendisi dahil olmak üzere yaklaşık 2 kişiyi besliyor iken, gelişmiş ülkelerde bu değer 14 kişiye kadar çıkabilmektedir. Ülkemizde ise tarımsal istihdam oranı yaklaşık %25 olup, tarımda istihdam edilen her bir kişi kendisi dahil 4 kişiyi beslemektedir.

Tarım sektörünün bir diğer işlevi ise kalkınmanın finansmanını sağlamasıdır. Ekonomik kalkınmada tarım ve sanayi sektörleri karşılıklı ilişki içinde olma durumundadır. Gelişen tarım, tarım dışı sektörlerde üretilen girdileri ve tüketim mallarını talep ederek tarım dışı sektörlerin daha da büyümesini, gelişmesini sağlarken; tarım dışı sektör de tarımdaki fazla işgücüne istihdam alanları sağlayarak ve aynı zamanda tarımsal ürünleri talep ederek, tarımın gelişmesini sağlayacaktır. Dolayısıyla tarım ve sanayi sektörleri karşılıklı olarak sürekli ilişki içinde olan ve birbirlerini karşılıklı

olarak besleyen iki pazar durumundadır. Ekonomik kalkınma hamlesinde her ikisinin de ihmal edilmemesi gerekmektedir.

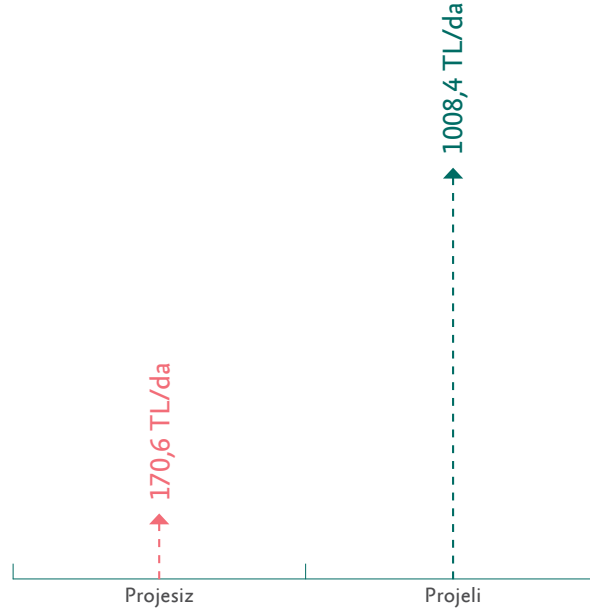
Ülkemizde, ekonomik olarak sulanabilecek 8,5 milyon hektar tarım alanının yaklaşık %66'sı sulanabilmektedir. Beslenme ihtiyacının karşılanması, sanayinin ihtiyacı olan tarımsal ürünlerin dengeli ve sürekli üretilmesi, tarım sektöründe çalışan nüfusun işsizlik sorununun çözülmesi ve refah seviyesinin yükseltilmesi için geri kalan yaklaşık 2,6 milyon hektarın da sulanması ve bunun için gereken sulama tesislerinin bir an önce inşa edilmesi özel bir önem taşımaktadır.

Bu kadar çeşitli faydaları olan sulamanın gerçekleştirilmesi, her şeyden önce sulanacak arazilerin sulamaya elverişli olmasına, sulamada kullanılacak su kaynağının yeterli bulunmasına ve kalitesinin uygunluğuna bağlıdır. Bu iki esas şartın mevcudiyeti halinde, suyu sulama sahasına iletecek ve çiftçi tarafından kullanımını sağlayacak sulama şebekesi ile fazla suları sulama sahasından uzaklaştıracak olan drenaj şebekesinin tesisi gerekli olur. Bütün bu fiziki tesislerin tam ve mükemmel olması bile başarılı bir sulama için yeterli olmayacaktır. Nitekim sulama yöntemleri canlı bir iş olup, başarısı sistemin mesul idarece iyi işletilmesi kadar, çiftçilerin bilgi ve becerilerine de bağlıdır.

Değerlendirme kapsamında bulunan yaklaşık 2,1 milyon hektar alandaki sonuçlara göre mevcut sulanan alanın %76'sında yüzeysel sulama metotları (karık, tava ve salma) kullanılarak sulama yapılmaktadır. Geri kalan kısımda ise basınçlı sulama (yağmurlama ve damla) yapılmaktadır. Geleneksel (elle boru taşıma) yağmurlama sulaması çiftçiler arasında bütün ülke genelinde yaygın olup, 200.424 hektarın bu metotla sulandığı belirlenmiştir. DSI sulamalarında yaklaşık 110.185 hektar alan damla sulama metodu ile sulanmaktadır. (Şeker pancarı, tahıl, yonca, ayçiçeği, bostan ve sebzeler için).

2. DURUM ANALİZİ

PROJELİ VE PROJESİZ DURUMDAKİ GAYRİSAFİ MİLLİ ZİRAİ GELİR DEĞİŞİMİ

Su; zirai gelişmede, en önemli girdilerden biridir. Toprakta bitki için gerekli olan nemi temin ederek verimi artırmanın yanı sıra, sektörü iklim şartlarından bağımsız kılmaktadır. Ayrıca ilave istihdam yaratmakta, kırsal alanda gelir dağılımını düzeltmekte, gübre kullanımına imkân sağlamakta, üretimin çeşitlenmesine ve tenebbüt müddetinin uzunluğuna bağlı olarak birim alandan birden fazla ürün alınmasına imkân vermektedir. DSİ tarafından sulanan alanların 6,5 milyon hektara çıkması ile ilave olarak 2 milyon kişiye istihdam sağlanarak ekonomik faydanın yanında sosyal fayda da temin edilecek ve büyük şehirlere yapılan göç büyük ölçüde önlenecektir.

Ayrıca sulu tarım ile gayri safi milli zirai gelir altı kat artmaktadır. 2013 yılı verilerine göre sulama öncesi projersiz durumda ortalama gayri safi milli zirai gelir 170,6 TL/da iken, projeli sulama sonrasında 1008,4 TL/da olmuştur.

Sulama Projelerinde Önceliklerin Belirlemesi

Çiftçilerin sulama bilincine erişmeleri, kendi aralarında bir araya gelerek örgütlenmeleri ve katılımcı sulama yönetimini sahiplenmeleri, sulama yatırımlarını geri ödemeyi benimsemeleri ve sulama sistemi kurulması yönünde istek ve beyanda bulunmaları projenin uygulanmasında önemli bir aşamadır. Bunun en güzel örnekleri YAS Sulama Kooperatiflerinde görülmektedir.

Bilindiği üzere barajların; taşkın koruma, enerji, sulama, içme suyu gibi birden çok amacı olabilmektedir. Sulama dışındaki öncelikleri geliştirilmiş barajların sulama maksadının da bir an önce devreye alınabilmesi bakımından, öncelikle yatırım programına alınarak gerçekleştirilmeleri durumunda, bu yatırımların milli ekonomiye geri dönüşü hızlı, katkısı da daha fazla olacaktır. Su kaynağının baraj veya gölet olması sebebiyle çiftçilere sezon boyunca güvenli ve kaliteli su temin edilerek tarımsal üretim yapma imkânı da sağlanacaktır.

Cazibe sulama yatırımları, pompaj sulama yatırımlarına nazaran daha ucuz olması ve işletme sırasında çiftçiye getirdikleri yükün de azlığı sebebiyle tercih edilmektedir. Toplulaştırma yapılmış arazilerde kamulaştırma ve diğer yatırım maliyetleri azalarak işletme sırasında da optimum ve randımanlı işletme şartları oluşacağından, yörede toplulaştırma yapılmış olması sulamaya geçiş için tercih konusudur. Arazinin verimli hatta iklim koşullarının müsait olması sebebiyle birden fazla ürün alınabilecek yerlerde öncelikle sulama projesi geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Türkiye’de yüksek nüfus artışı ve tarımsal arazilerin miras yoluyla paylaşım neticesinde, sürekli bölünmesi yüzünden zirai projelerden beklenen faydayı sağlamakta bazı problemler yaşanmakta olup, arazi toplulaştırması sulama projelerinde kamulaştırma masraflarını bertaraf etmekte, inşaat, işletme ve bakım maliyetlerinde önemli miktarda düşüşe yol açmaktadır. Sulama projelerinde teknik ve ekonomik olarak yüksek standartlar sağlayan modern kapalı sulama sistemlerinin uygulanması çiftçilere ve ülke ekonomisine önemli miktarda katkı sağlamaktadır. Diğer yandan, tarım arazisi fiyatlarının sürekli artışı yüzünden kamulaştırma maliyeti proje bütçesi kadar bir maliyete hatta daha fazlasına mal olmaktadır.

Sulama İşletmeciliği

2013 yılı sonu itibarıyla işletmeye açılan toplam sulama tesisi sayısı 2.320 adet olup, sulama alanı net 2.847.382 hektardır.

Değerlendirme kapsamındaki mevcut sulamalarda kanal tipleri hizmet ettikleri alana göre sınıflandırıldığında; sulamaların %39 klasik kanal, %44 kanalet ve %17 borulu şebekeden oluştuğu görülmektedir.

Sulama sonuçları değerlendirilen yaklaşık 2,1 milyon hektar alandaki tespitlere göre toplam drenaj kanalı uzunluğu ise 24.775 km’dir.

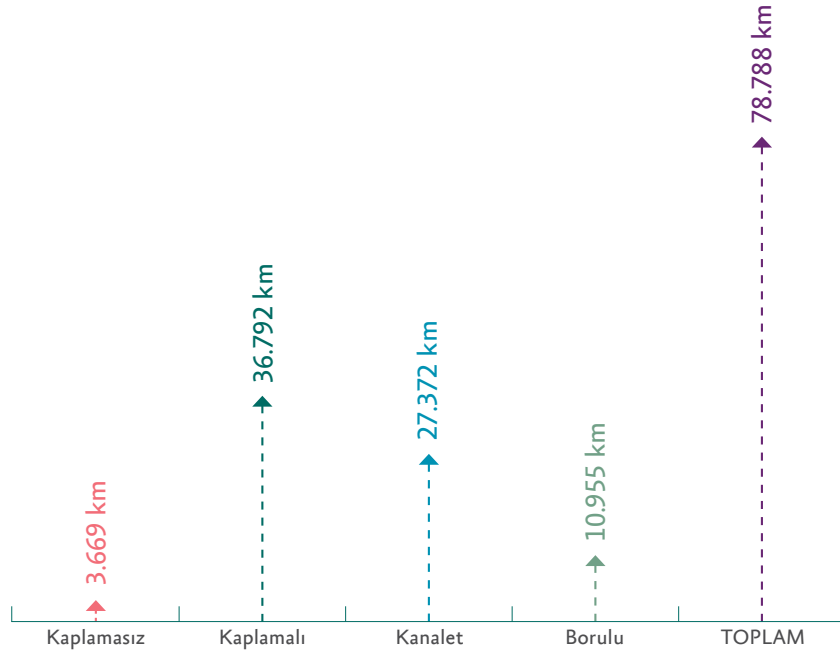
DSİ SULAMALARINDA SU KAYNAĞI KULLANIMI

%81	Yer Üstü Su Kaynaklarından
%18	Pompaj
%82	Cazibe
%19	Yer Altı Su Kaynaklarından
%16	Cazibeyi Takviye
%84	YAS Sulama Kooperatifi

DSİ’ce SULAMAYA AÇILAN ALAN

Sulamanın Durumu	Tesis (Adet)	Net Alan (ha)
DSİ’ce İşletilen Sulamalar	108	142.740
DSİ’ce İnşa Edilen ve Çeşitli Kuruluşlara Devredilen Sulamalar	779	2.208.936
Bedeli Karşılığında DSİ’ce İnşa Edilen Sulama Tesisleri	30	17.285
Sulama Kooperatiflerince İşletilen Sulamalar (YAS Kooperatifleri)	1.403	478.421
Toplam	2.320	2.847.382

2. DURUM ANALİZİ

Sulamalarda işletme yönetimi ile kanal bakım onarımını yapabilmek ve çiftçilere ulaşım imkanı sağlamak maksadıyla yaklaşık (60.379) km servis yolu da yapılmıştır. İşletme yönetimi sorumluluğu Su Kullanıcı Örgütlerine devredilmeye başlanmıştır. DSİ’ce yapılan devir çalışmaları Dünya Bankası’nca desteklenmiştir.

DSİ’ce geliştirilerek işletmeye açılmış olan brüt 3,610 milyon hektar sulama alanının yaklaşık %81’i yerüstü su kaynaklarıyla, %19’u ise yeraltı su kaynaklarıyla sulanmaktadır.

DSİ sulamalarında uzun yıllar ortalaması sulama oranı %65, sulama randımanı ise %45 olmuştur.

DSİ sulamalarının çoğunluğu açık kanal cazibe sulaması olduğundan iletim randımanlarının en üst seviyeye çıkarılarak, su kayıplarının en alt düzeye indirilmesi çalışmaları yapılmaktadır.

> DSİ’ce inşa edilerek işletmeye açılan sulamalarda bir yıl önce yapılmış olan işletme ve bakım masraflarının tamamı faydalananlardan işletme ve bakım ücretleri (çiftçi tabiriyle sulama ücreti) şeklinde geri alınmaktadır. DSİ sulamalarında işletme ve bakım ücretleri her yıl Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmektedir.

> Yapılan değerlendirmelere göre, sulama ücretleri zirai üretim değerinin %3-5 civarında olmaktadır.

> DSİ’ce inşa edilerek işletmeye açılan sulamalara yapılan kamulaştırma dahil yatırım masrafları da faydalananlardan geri alınmaktadır. En son olarak, yıllık yatırım ücreti geri ödemeleri, 0,15 - 0,75 TL/da arasında belirlenmiştir. Geri ödeme süresi ortalama 11 yıldır.

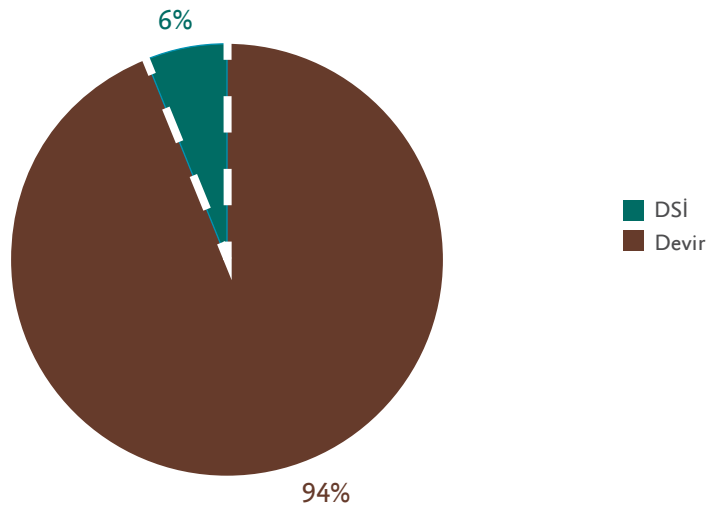
SULAMA ORANININ DÜŞÜKLÜK NEDENLERİ

Nedenler	Oran (%)
Sosyal ve Ekonomik Sebepler	25
Yağışların Yeterli Olmaması veya Çiftçilerin Yağışı Yeterli Görmesi	28
Nadasa Bırakma	13
Sulama Tesisleri Yetersizliği	7
Su Kaynağının Yetersizliği	6
Tarım Alanlarının Yerleşim, Sanayi ve Turizm Alanına Dönüşmesi vb.	6
Sulanmayan Çayır-Mera Alanı	5
Topografya Yetersizliği	3
Bakım Onarım Yetersizliği	3
Tuzluluk ve Sodyumluluk	2
Taban Suyu Yüksekliği	1
Diğer Nedenler	1

DSİ’ce geliştirilen sulamalarda sulanan alandaki bitki desenindeki gelişmeler incelendiğinde en dikkat çekici nokta, sulamadan önce kuru tarım yapılan alanlarda hububat ağırlıklı ekim yapılırken, sulamadan sonra ürün çeşitliliği meydana gelmesidir

Sulama tesislerinin işletme, bakım ve sorumluluğu Sulama Birliklerinin dışında, sulama kooperatiflerine, köy tüzel kişiliklerine ve belediyelere de devredilebilmektedir. Devir oranı %94’e ulaşmıştır.

DSİ’CE İNŞA EDİLEREK İŞLETMEYE AÇILAN TESİSLERİN DEVİR DURUMU

2. DURUM ANALİZİ

DEVREDİLEN SULAMALARIN DEVRALAN ÖRGÜTLERE GÖRE DAĞILIMI

KURUM / KURULUŞ ADI	ADEDİ	ORAN (%)	ALAN (ha)	ORAN (%)
Köy Tüzel Kişiliği	231	24,8	40.095	1,8
Belediye	168	18,0	78.365	3,6
Sulama Birliği	374	40,1	1.954.494	88,5
Kooperatif	139	14,9	110.813	5,0
Köylere Hizmet Götürme Birliği	14	1,5	20.909	0,9
Diğer	7	0,8	4.260	0,2
Toplam	933	100	2.208.936	100

YAS REZERV VE TAHSİS TABLOSU

TAHSİS ŞEKLİ	MİKTARI (km ³)	ORANI (%)
Yeraltısu Sulamaları	3.820	23
İçme-Kullanma-Sanayi	4.772	29
Münferit Sulamalar	4.968	30
Tahsis edilmeyen	2.840	0,17
Toplam	16.400	82,17

Yeraltı Suyu Potansiyeli

DSİ Genel Müdürlüğüne 2013 yılı sonuna kadar yapılmış olan hidrojeolojik etütler neticesinde tespit edilmiş olan 16,4 km³ yeraltı suyu rezervinin 3,820 km³'ü DSİ, kamu kuruluşları ve sulama kooperatiflerine ait devlet eliyle yapılan sulamalarda, 9,740 km³'ü ise içme-kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçları ile münferit özel sulamalarda olmak üzere 13,560 km³'lük bölümünün tahsis işlemi yapılmıştır.

Yeraltısu Kullanımı

Ülkemizde yeraltı suları; içme-kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçları ile sulama maksatlı kullanılmaktadır. Ülkemizde gün geçtikçe artan ve gelişme gösteren yeraltı suyu sulamalarını devlet eliyle yapılan sulamalar ve halk sulamaları olmak üzere iki gruba ayırmak mümkündür.

1. Devlet Eliyle Yapılan Yeraltısu Sulamaları

DSİ YAS Sulamaları, Kamu YAS Sulamaları ve YAS Sulama Kooperatifleri aracılığıyla 31.12.2013 tarihi itibarı ile 15.912 adet işletme sondaj kuyusundan net 667.080 hektar alan yeraltı suyundan sulanmaktadır. Ülkemizde yeraltı suyu sulama projelerinin ele alınmasından itibaren en fazla gelişme sulama kooperatiflerinde olmuş ve kooperatif sulamalarının toplam yeraltı suyu sulamaları içindeki payı %72'dir. Yeraltı suyu sulama alanlarının toplamı, DSİ tarafından sulamaya açılan alanların içinde yaklaşık %15'lik bir pay oluşturmaktadır. Kamu Sulamalarının payı ise %13'tür.

2. Halk YAS Sulamaları

Çiftçilerin 167 sayılı Kanun esaslarına göre kullanma belgesi alarak yaptığı ferdi sulamalar bu çerçevededir. 31.12.2013 tarihine kadar özel sulama yapılması ve içme-kullanma, sanayi suyu için 241.642 adet kullanma belgesi verilmiş olup, münferit şahıs sulamaları için 4,97 km³ yeraltı suyu tahsis edilmiştir.

İÇME SUYU TEMİNİ

Yatırımların önceliğinin belirlenmesi ve adil bir hizmet sunulabilmesi için ilk olarak 2008 yılında **"81 İl Merkezinin İçme, Kullanma ve Sanayi Suyu Temini Eylem Planı (2008-2012)"** hazırlanmış, daha sonra bu Eylem Planı 2010 ve 2013 yıllarında revize edilmiş ayrıca nüfusu 50.000'den ve 25.000'den büyük yerleşimler için de Eylem Planı hazırlanmıştır.

2010 yılı Eylem Planına göre 81 il merkezimizin; 36 adedinde uzun vadede (2024-2040), 26 adedinde orta vadede (2016-2023) temin edilen su miktarının yeterli olacağı tespit edilmiştir. 10 il merkezinde kısa vadede (2013-2015) su açığının ortaya çıkacağı, 9 il merkezinde ise (2010-2012) yıllarında su açığının ortaya çıkacağı ve acil olarak içme suyu temini gerekli olduğu tespit edilmiştir.

Acil ve kısa vadede su açığı ortaya çıkabilecek olan illerde DSİ tarafından yürütülmekte olan faaliyetler sayesinde herhangi bir su sıkıntısı yaşanmayacaktır.

2013 yılı sonu itibarı ile içmesuyu faaliyeti yürütülen yerleşim yerlerine içmesuyu standartlarına uygun kalitede, yılda toplam 3,46 milyar m³ içme, kullanma ve sanayi suyu sağlanmış olup, inşaatları devam etmekte olan içmesuyu projeleri ile kesin proje aşaması tamamlanan ve planlama ya da kesin proje aşaması tamamlanarak hizmete alınacak projelerden elde edilecek su miktarı ile birlikte bu miktarın yılda toplam 6,83 milyar m³'e ulaşması hedeflenmiştir. Ayrıca 2013 yılı sonu itibarı ile 31 ilde yapımı tamamlanmış olan 59 adet arıtma tesisinden günde toplam 6.747.432 m³ AB standartlarında arıtılmış su üretilerek halka sunulmaktadır. Diğer taraftan 20 ilde inşaat ihale süreci ve/veya inşaatları devam etmekte olan arıtma tesisleri tamamlandığında günde ilave 1.939.520 m³ arıtılmış su sağlanmış olacaktır.

Atıksuyun Toplanması ve Arıtılması

Kullanılmış suların tekrar kazanılması maksadıyla gerekli tesisleri yapmak veya yaptırmak, çevre ve sağlık açısından öncelikli görülen yerlerde kirlenme kontrolünü yapmak ve bu hususta gerekli tedbirleri almak üzere; master plan, planlama ve uygulama proje çalışmaları ile bu kapsamdaki işlerin inşaat ihalelerinin yapılması DSİ Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğundadır.

Ergene Havzası Koruma Eylem Planı kapsamında yer alan ve nüfusu 10 binden fazla olan 12 adet il ve ilçe merkezinin ileri biyolojik evsel atıksu tesisinin projelendirilip (EAAT) inşası başta olmak üzere DSİ Genel Müdürlüğü atıksu sektöründeki çalışmalarını öncelikle içmesuyu amaçlı baraj havzaları ile nehir havzalarının korunması konusunda yoğunlaştırmıştır.

2. DURUM ANALİZİ

Yürütölmekte olan atıksu çalışmaları ile alıcı ortamlara yapılacak sağlıksız ve her türlü hastalığa yol açabilen geçici deşarjların önüne geçilerek, atıksuyun arıtma tesisinde arıtıldıktan sonra alıcı ortama verilmesi sağlanacaktır. Böylelikle yerleşimler daha sağlıklı ve temiz içmesuyuna kavuşacak ve yaşanabilir bir çevre oluşturulacaktır. Ayrıca arıtılmış atıksuyun, uygun yerleşimlerde, sulama suyu olarak kullanılması önemli miktarda su tasarrufuna da imkan sağlayacaktır.

Çevre ve Taşkın

1979 yılından beri DSİ, kendi geliştirdiği projeler çerçevesinde planlama aşamasından başlayarak su kaynaklarının kalite çalışmalarını değerlendirmekte, işlemekte ve kayıt altına almaktadır. Halihazırda, 1.388 adet su kalite izleme istasyonunun %60'ı genel, %40'ı içmesuyu maksatlı olarak izlenmektedir. Aynı zamanda diğer ilgili kuruluşlarla birlikte kirlilik araştırma projeleri hazırlanmaktadır.

DSİ Ulusal Sulak Alan Komisyonunun bir üyesi olup, sulak alanlarla ilgili yürütölen gerek koruma bölgeleri tespiti çalışmalarına gerekse sulak alan yönetim planı hazırlanması çalışmalarına katılmaktadır.

AB çevre sektöründeki uyum çalışmaları kapsamında; Su Çerçeve Direktifi, Yeraltısularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Direktifi, Taşkın Risklerinin Değerlendirilmesi ve Yönetimi Direktifi, Nitrat Direktifine yönelik çalışmalar ile Avrupa Çevre Ajansı (AÇA) yönelik faaliyetler yürütölmektedir. AB'ye çevre alanında geliştireceği politikalara bilgi ve veri sağlamak üzere faaliyetlerini yürüten Avrupa Çevre Ajansı (AÇA)'na ölkemiz, 25 Şubat 2003'de üye olmuştur.

DSİ Genel Müdürlüğü, geliştirdiği projelerde tarihi ve arkeolojik kültürel mirasın gün ışığına çıkarılması, kurtarılması ve belgelenerek gelecek nesillere aktarılmasına büyük hassasiyet göstermekte ve bu konuda ilgili bütün kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak, çalışmalara teknik ve maddi destek sağlamaktadır.

Kamulaştırma

DSİ Genel Müdürlüğü yürötmekte olduğı su ve toprak kaynaklarının geliştirilmesi projeleri için taşınmaz mal elde edilmesine ihtiyaç duymaktadır.

Kıymet Takdir Komisyonları idare bünyesinde oluşturulmakta, kıymet takdirleri yapılmakta, hak sahipleri uzlaşmaya davet edilmekte, uzlaşma sağlandığı takdirde kamulaştırma bedelleri 45 gün içerisinde nakden ve peşinen ödenmektedir.

DSİ Genel Müdürlüğü kamulaştırma çalışmalarında 2942 Sayılı (D-4650) Kamulaştırma Kanununun ruhuna uygun olarak gerçek bedel üzerinden öncelikle anlaşma yolu ile tescilin gerçekleştirilmesini hedeflemektedir.

Bugüne kadar;

Etkilenen aile sayısı	70.525
Etkilenen kişi sayısı	352.625
Devlet eliyle iskan edilen aile sayısı (Kamulaştırma parası istemeyenler)	5.481
Devlet eliyle kredili iskan edilen aile sayısı (Kamulaştırma parasını alan ancak kredile arsa talep eden)	1.496
Gelecekte;	
Etkilenecek aile sayısı	52.120
Etkilenecek kişi sayısı	260.680

Kuruluşumuz, yılda ortalama 20.000 parsel ve 10.000 hektar alanı kamulaştırmaya tabi tutmaktadır. Her parselin ortalama 10~12 hissedarı olduğı düşünöürse yılda yaklaşık 200.000 kişinin taşınmazı kamulaştırılmaktadır.

Kamulaştırma hizmetleri, DSI'nin doğrudan kendisinin yürütmesinde zorunluluk bulunan ve vatandaşlarımızla yüz yüze yapılan bir hizmet grubudur.

Emlak ve Envanter Kapsamında; Bugüne kadar DSI tarafından yürütülen projeler sebebiyle yaklaşık 1.029.206 adet taşınmazda 598.679 hektar şahıs arazisi DSI tarafından kamulaştırılarak, hazine ve orman arazilerinden sağlanan toplam 235.000 ha arazi tahsis ile birlikte DSI lehine elde edilen toplam arazi 833.679 hektara ulaşmıştır

Arazi Toplulaştırması

Arazi toplulaştırması sulama projesinden beklenen faydaya ulaşmada en önemli unsurlardan biridir. Bir sahada sulama projesi gerçekleştirmeden önce arazi toplulaştırması yapılabilirse, kamulaştırma ödemelerinden, inşaat ve işletme giderlerinden yaklaşık %40 oranında tasarruf sağlanabilmektedir. Çiftçiler para, zaman ve emek yönünden kaynak tasarrufu sağlayarak tarımda rantabl işletmecilik şartlarına kavuşmakta ve böylelikle tarımda verim artışı meydana gelmektedir. Ayrıca arazi toplulaştırması çalışmaları ile tesviye, drenaj ve diğer tarla içi geliştirme hizmetleri birlikte uygulanarak modern tarımın altyapısı oluşturulmaktadır.

Avrupa Birliği'ne girme aşamasındaki ülkemizin, AB'ye üye ülkelerle tarımda rekabet edebilmesi ancak sulama alanlarında arazi toplulaştırmasının gerçekleştirilmesi ile mümkün olabilecektir. Avrupa Birliği ülkelerinde ortalama işletme büyüklüğü yaklaşık 16 hektar iken bu alan ülkemizde sadece 6 hektar civarındadır.

Diğer taraftan Türkiye'de tarım işletmeleri tümüyle dikkate alındığında, işletme başına ortalama parsel sayısı 6'nın üzerinde, ortalama parsel büyüklüğü 1 hektar civarındadır. AB ülkelerinde ise parsel genişlikleri 1,8 hektar ile 4 hektar arasında değişmektedir. Ülkemizde bugüne kadar sulama alanlarında gerçekleştirilen arazi toplulaştırması %10 mertebesinde olup, bu oran yeni projeler sebebiyle %8'e düşmüştür. Türkiye'de arazi toplulaştırma çalışmalarında gönüllülük ilkesi benimsendiğinden, sulama projesi kapsamında yer alan ve projeden faydalanan olan çiftçilerin bazı tereddütleri ve ikna olmalarında yaşanan problemler toplulaştırmanın başarısını engellemektedir

2. DURUM ANALİZİ

Güçlü ve Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler (GZFT) Analizi

Güçlü Yönler

- > DSİ'nin güçlü kurum kimliği,
- > Sağladığı sosyal imkanların yeterliliği,
- > Çalışma ortam ve koşullarının uygunluğu,
- > Kurum içerisindeki işbirliği ve dayanışma,
- > Katma değeri yüksek yatırımlar.

Zayıf Yönler

- > Personelin motivasyonunun düşük olması,
- > Ar-Ge çalışmalarının yetersiz olması,
- > Kurum içi iletişimin zayıf olması,
- > Bürokrasinin fazla olması,
- > Liyakat sisteminin kurum içi ve kurum dışı etkenler nedeniyle geçerliliğini yitiriyor olması,
- > Özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik tatmin edici çalışmaların yapılmaması,
- > Kalifiye personel sayısının kademeli olarak azalması ve ara eleman ihtiyacının giderilememesi,
- > DSİ'nin kurumsal kimliğini oluşturan en önemli etkenlerden biri olan usta-çırak ilişkisinin eskisi kadar güçlü olmaması.

Fırsatlar

- > Sevk ve idaredeki hantal bürokratik işleyişin zamanla terkedilerek DSİ'nin kendi dinamikleriyle özel sektörle rekabet edebilen bir kurum haline dönüştürülme imkanı,
- > Dünya Su Forumu'nda Türkiye'de su konusunda tartışmasız en yetkin kurum olan DSİ'nin çok daha etkin rol alması,
- > Global ölçekte suyun öneminin sürekli olarak artması,
- > DSİ'nin marka algısı olarak değerinin güçlenmesi,
- > Bilim ve teknikteki ilerlemeler sayesinde çok daha büyük ölçekli projelerin gerçekleştirilerek işletmeye alınması,
- > Arazi toplulaştırma çalışmalarıyla DSİ'nin tarımsal kalkınmaya yapabileceği katkılar.

Tehditler

- > Yeni yasal düzenlemeler neticesinde kurulan Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Türkiye Su Enstitüsü gibi kurumların su ve buna bağlı hizmetler konusunda Türkiye'de en yetkin ve deneyimli kurum olan DSİ'nin çalışmalarında bir yetki çakışması ve belirsizliğine sebebiyet vermesi,
- > Sulama birliklerinin münferit uygulamalarının makul bir denetleme mekanizmasına tabi tutulmaması neticesinde DSİ'nin kamuoyundaki saygın kimliğinin zedelenmesi,
- > Kamu hizmet arzının özelleştirilmesi sonucu DSİ'nin kamuya doğrudan hizmet götüren kurumsal kimliğindeki dönüşüm,
- > Bilinçsiz su tüketimi ve suyun ticarileşmesi konusunda yapılan çalışmalar,
- > Liyakat sistemindeki sorunlar ve özlük haklarındaki iyileştirmelerin istenen düzeyde olmaması nedeniyle oluşan personel erozyonu.

3. KURULUŞUN STRATEJİSİ

A- MİSYON, VİZYON VE TEMEL DEĞERLER

MİSYON;

“Ülkemiz su kaynaklarını bilim ve tekniğe uygun olarak, faydalananların kullanımına sunmak ve suyun zararlarından korunmak amacıyla, su ve ilgili toprak kaynaklarımızın çevre duyarlılığı ve sürdürülebilirlik esasları dahilinde geliştirilmesini sağlamak.”

VİZYON;

“Su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve yönetilmesinde lider kuruluş olmak.”

TEMEL DEĞERLER;

- > Sürdürülebilirlik
- > Teknik ve Bilimsellik
- > Verimlilik
- > Etkinlik ve Etkililik
- > Çevreye Duyarlılık
- > Grup Ruhu
- > Kalite
- > Şeffaflık
- > Rasyonellik
- > Katılımcılık

3. KURULUŞUN STRATEJİSİ

B- STRATEJİK AMAÇLAR, HEDEFLER, STRATEJİLER VE PERFORMANS GÖSTERGELERİ

STRATEJİK AMAÇ 1

ÜLKEMİZİN SU KAYNAKLARININ KORUNMASINI, GELİŞTİRİLMESİNİ, VERİMLİ KULLANILMASINI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİ SAĞLAMAK.

Dünyanın dörtte üçünü kaplayan toplam su miktarı 1 milyar 400 milyon km^3 olup, bu miktarın tamamına ulaşılabilmesi ve kullanılabilmesi teknik ve ekonomik yönlerden mümkün değildir. Çünkü, suların sadece %2,5'lik kısmı tatlı su iken, geriye kalan kısmı %97,5'i ise deniz ve okyanuslarda tuzlu su olarak bulunmaktadır.

Ülkemizin yıllık yağış miktarı 501 milyar m^3 olmasına rağmen 98 milyar m^3 yerüstü ve 16,4 milyar m^3 yeraltısuyu olmak üzere toplam 114,4 milyar m^3 kullanabilir su miktarı bulunmakta ve kişi başına 1500 m^3 düzeyinde toplam tüketilebilir su potansiyeli ile su kısıtı yaşayan bir ülke konumunda yer almaktadır. 2013 yılı sonu itibarıyla kullanılan su miktarı toplam 44 milyar m^3 'dür. Bunun 32 milyar m^3 'ü sulamada (%73), 7 milyar m^3 'ü içme suyunda (%16) ve 5 milyar m^3 'ü sanayide (%11) kullanılmaktadır.

Hızlı nüfus artışı, gelişen sanayileşme, küresel ısınma ve iklim değişikliği gibi etkenlerle içme suyu başta olmak üzere suya bağlı diğer sektörlerde artan talep sebebiyle özellikle kısıtlı olan temiz su kaynaklarının önemi artmaktadır. Bu gelişmeler su kaynaklarının geliştirilmesi ve yönetiminde yeni yaklaşımları ve kavramları gündeme getirmiş ve kaynakların en akılcı politikalarla yönetilmesini gerekli kılmıştır.

Suyun kalitesinin ve miktarının korunması, izlenmesine ve iyileştirilmesine yönelik çalışmaların, suyun yönetimi ve denetimi konusunda yeterli bilgi ve tecrübe birikimine sahip bir kuruluş tarafından yapılması gerekmektedir.

Yapılan yeni düzenlemelerle suyun temini, arıtılması ve tüketiciye ulaştırılması, atık suların uzaklaştırılması ve yeniden kullanımı gibi konularda yerel yönetimlere

daha fazla yetki devredilmesine rağmen su mühendisliği ve suyun yönetimi konusunda yeterli bilgi ve tecrübe birikiminin olmaması sebebiyle yerel yönetimler ve suyla ilgili diğer kurumlar kendilerinden beklenen hizmetleri karşılayamamaktadır.

Su kaynaklarının çeşitli maksatlara yönelik olarak geliştirilmesi; sektörel bazda teknik özellikleri ile sosyo - ekonomik faaliyetlere olabilecek etkilerin belirlendiği planlama ve proje çalışmalarını, bunu takiben uygulama ve projenin ekonomik ömrü süresince devam eden işletme ve yönetim faaliyetlerinin tabii çevre ile olan etkileşiminin izlenmesi yönünde pek çok aşamayı ve çok uzun bir süreci içermektedir.

DSİ, kurulduğu 1954 yılından itibaren kanunla kendisine verilen yetkiler çerçevesinde tarım, enerji, hizmet, taşkın ve çevre sektörlerinde yaptığı çalışmalarla kurumsal tecrübesi, bilgi birikimi ve güvenilirliği ile suyun yönetimi ve denetimi alanlarında görevlerini başarıyla yürütmektedir.

Suyun bilinçli ve verimli kullanılması,

Bu stratejik amaç kapsamında 25 Nehir Havzasında 1950'li yıllardan itibaren yapılan havza istikşaf, master plan ve planlama çalışmalarının ve tüm havzaların master plan çalışmalarının tamamlanması ile; su ve ilgili toprak kaynakları potansiyeli belirlenecek, su kaynakları kayıt altına alınacak, mevcut kullanımlar ile kullanım öncelikleri tespit edilerek su kaynaklarının optimum değerlendirilmesine yönelik ihtiyaç-kaynak dengesi dikkate alınarak sektörel su ihtiyaçları belirlenecek ve havza yönetim planlarına esas teşkil edecek alternatif projeler geliştirilecektir.

Su ve toprak kaynaklarının geliştirilmesine yönelik çok yönlü etüt ve planlama hizmetleri; gözlem, harita, toprak ve drenaj etütleri, su ve toprak analizleri, tarımsal ekonomi, hidroloji, erozyon ve rüsubat kontrolü, enerji, çevresel etkideğerlendirmeleri, uzaktan algılama ve coğrafi bilgi sistemi, yapıların boyutlandırılmasını kapsayan ekonomik ve mali analizler ile küçük su işleri faaliyetleri olmak üzere 12 değişik faaliyetten oluşmakta olup, bu çalışmalar Bölge Müdürlükleri ile birlikte koordineli olarak yürütülecektir.

Yeraltı su kaynaklarının potansiyel, miktar ve kalitesini belirlemek için hidrojeolojik etütler ve kaynak envanteri yapılmakta olup, bu etütler sonucunda ortaya konulan rezerv bilgileri dikkate alınarak kullanıcılara maksadına uygun olarak tahsisde bulunmaktadır.

Ayrıca, suyun kalitesinin ve miktarının korunması ve/veya iyileştirilmesi, gerçek zamanlı izlemenin sağlanması, atık suların yeniden kazanımı ile iklim değişikliğine adaptasyon konularında çalışmalar yapılacaktır.

Sulama kanallarının yanı sıra sulamadan dönen ve fazla suların uzaklaştırılması amacıyla inşa edilmiş açık drenaj kanallarının işletilmesi çalışmaları da yapılacaktır.

Suyun önemine dayalı olarak; hem üzerinde çalışılan malzemenin hassas bir dengeyle planlanması ve faydalanmaya sunumu hem de yatırım kalemi olarak büyük mali kaynakların harcanma potansiyelinden dolayı su konusundaki süreçler, titizlikle ve profesyonel yaklaşımlarla ele alınmalıdır.

1954 yılından bu yana tüm gerçekleşen işlerin kurumsal hafızaya kaydedildiği çalışanların kuşaklar boyunca birbirlerini görev başında yetiştirerek görev ve sorumlulukları bayrak yarışı usulüyle devrederek geldiği bir çalışma ortamının günün ihtiyaçlarına göre yeniden yapılandırılması ve daha iyi hizmet götürecek biçimde işletilmesi kaçınılmazdır.

Kamu istihdam politikalarıyla özlük haklarındaki beklentilerin sürekli ertelenmesinin de etkisiyle kurumda hızlı bir personel erozyonunun varlığı bilinmektedir. Sistemin işlemesi ağırlıklı olarak donanımlı insan kaynağına muhtaçtır. Mevcut nitelikli personel varlığının öncelikle korunması ve ardından geliştirilmesi, iş yüküyle dengeli biçimde sevk ve idare edilmesi üstlenilen görevleri gerçekleştirmek açısından önemlidir. Gelecekteki projelerin gerçekleştirilmesi ve işletmeye alınan yatırımların kesintisiz yönetimi açısından ihtiyaç duyulan nitelikli insan kaynağının istihdam edilişinden başlayarak görevine atanması, iş başında yetiştirilip geliştirilmesi, sistemin ve kurumsallaşmanın bir gereğidir.

Kurumsallaşmış dinamik bir teşkilat yapısının üzerine kurulu, kalite standartlarına uygun, vatandaş istek ve beklentilerinin dikkate alındığı, ekonomi ve verimlilik ilkelerinin her aşamada gözetildiği, yeni kamu yönetimi anlayışını ifade eden mevzuat hükümleri çerçevesinde bir işleyişi sağlamak için modern araç ve metotları kullanmak ve yönetmek düşüncesiyle bu amaç, stratejik plan belgesine konulmaktadır.

e-dönüşüm kuruluşların iş hedefleri doğrultusunda iş süreçlerini elektronik ortama taşıyarak etkinlik ve verimlilik sağlayacak şekilde maliyet tasarrufu ve yeni iş yapış şekilleri için gerekli değişimi gerçekleştirmek üzere izlenen yol olarak tarif edilebilir.

İletişim teknolojilerinden yararlanarak bilgi üretmek, bilgiye hızlı bir şekilde erişmek ve bilgiyi etkin kullanmak, küreselleşen dünyada ülkelerin rekabet güçlerini artırmalarında ve kalkınmalarında vazgeçilmez bir unsur olmuştur. Bu nedenle, vatandaşa daha kaliteli hizmet sunabilmek için katılımcı, şeffaf, etkin ve yalın iş süreçlerine sahip bir yapı oluşturulması gerekmektedir.

3. KURULUŞUN STRATEJİSİ

Teknolojiyi yakından takip ederek en iyi şekilde kullanmak için; sağlam, kapasiteli, hızlı, güvenli ve iyi tasarlanmış bir altyapı oluşturulmalı ve uygulamaya geçilmelidir.

Ülkemizin su kaynaklarının planlanması, değerlendirilmesi ve yönetilmesinde DSİ'nin AR-GE altyapısının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi, bu yolla elde edilecek bilimsel bilgi ve teknolojik uygulamaların

ulusal ve uluslararası platformlarda paylaşılması kurumsal vizyon açısından son derece önemlidir.

Teknolojik gelişmelere paralel olarak, mühendislik ve AR-GE faaliyetlerinde bilgisayar destekli simülasyon ve analiz programlarının etkin bir biçimde kullanılması sayesinde, DSİ'nin "mühendislik gücü" artacak, ayrıca bu alandaki çalışmalarda önemli ölçüde zaman ve maliyet tasarrufu sağlanacaktır.

HEDEF 1.1

ÜLKEMİZDEKİ 25 AKARSU HAVZASININ MASTER PLANLARININ TAMAMLANMASI İÇİN KALAN 16 HAVZADA MASTER PLAN ÇALIŞMALARI YAPILACAKTIR.

Yapılacak olan akarsu havzalarının master plan çalışmalarının tamamlanması ile birlikte su kaynakları kayıt altına alınacak, mevcut kullanımlar ile kullanım öncelikleri tespit edilerek su kaynaklarının optimum değerlendirilmesine yönelik politikalar geliştirilerek alternatif projeler üretilecektir. Ayrıca, ihtiyaçların emniyetli temini için küresel ısınma ve kuraklık da dikkate alınarak havzalar arası su aktarımı ve diğer alternatifler araştırılacaktır.

STRATEJİLER

1. Havzanın mevcut yerüstü suyu potansiyeli ve kalitesi belirlenecektir.
2. Havza ve alt havzalar ölçeğinde, ovaların yeraltı suyu potansiyeli, emniyetli rezervi, kullanılan rezervi, yeraltı suyu bütçesi, yeraltı suyu kalitesi belirlenecektir.
3. Havzadaki enerji projelerinin mevcut durumu belirlenerek kalan enerji potansiyelinin değerlendirilmesine yönelik öneriler geliştirilecektir.
4. Havza master planları yapımı aşamasında müracaat edilmeyen kotlar arasından üretilebilecek enerjilerde hesaplanarak bunlar sınıflandırıldıktan sonra (1~10 MW, 10~20 MW) tabloya çıkartılacaktır.

5. Uygun olan sulama barajları mansabına, sulama mevsimi içinde bırakılan sudan enerji üretilmesi için santral yapılacaktır.

6. Havzalar arası su aktarım çalışmaları, aktarılabilecek suyun kendi havzasına olan etkileri incelenmek suretiyle yapılacaktır.

7. Havzalardaki öncelikli su ihtiyaçları dikkate alınarak teknik olarak değerlendirilebilir hidroelektrik enerji potansiyelimizin çevresel, teknik, ekonomik ve sosyal faktörler dikkate alınarak yapılabilir kısmının tamamının özel sektör iş birliği ile ülke ekonomisine kazandırılması, özel sektörün yetersiz kaldığı projelerin ise devlet eliyle yapılması sağlanacaktır.

8. Özel sektörün yapmış olduğu HES projelerinde, santral çıkışlarına gerekli ölçüm cihazları konularak mansap su hakları kontrol edilecektir.

9. Mevcut ve mutasavver su kullanımlarının (içme, kullanma, sulama, doğal hayat suyu ve diğer kadim su hakları) sektörel bazda envanteri çıkarılacak, ihtiyaçların tespit edilmesi ile yeni sektörel su tahsis planları önerilecektir.

10. Havzanın jeolojik ve topografik özellikleri elverdiği ölçüde, yer altı barajı ve sun'î besleme projeleri araştırılacaktır.

11. Havzadaki mevcut taşkın ve rüsubat kontrol yapıları dikkate alınarak, gerekli revizyonlar ve ilave yapılar önerilecektir.

12. Kaynak-ihtiyaç dengesi oluşturularak havza su bütçesinin belirlenmesini müteakip meydana gelebilecek su açığı ile ilgili su stresi haritası hazırlanarak havzalar arası su aktarılması imkânları da araştırılacaktır.

13. Havzanın su potansiyeli ve kullanımları dikkate alınarak geliştirilecek projeler, ileri düzeyde etütler yapılmak üzere teklif edilecektir.

14. Lisanssız HES Projeleri, Havza Master Plan Çalışmaları sonuçlarına göre değerlendirilecektir.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Gerçekleştirilecek master plan sayısı

FAALİYETLER

Etüt-Proje

KOORDİNATÖR BİRİM

Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

> Daire Başkanlıkları

> Bölge Müdürlükleri

HEDEF 1.2

ETÜT, PLANLAMA (FİZİBİLİTE) VE PROJE ÇALIŞMALARINA ETKİNLİK KAZANDIRILACAKTIR.

Tarım alanlarının sulanması, belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerine içme suyu temini, içmesuyu amaçlı baraj göllerini kirleten evsel atıksuların toplanıp arıtılarak bertaraf edilmesi, tarım alanlarının ve meskûn alanların taşkınlardan korunması ve hidroelektrik enerji üretimi için gerekli her türlü gözlem, ölçüm, etüt-ana done temini faaliyetleri (harita alımı, toprak analizleri ve sınıflandırma, tarımsal ekonomi etütleri, kamulaştırma etütleri, jeolojik, hidrojeolojik, jeoteknik ve jeofizik etütler, yeraltı suyu etüt ve araştırmaları, su yapıları modellemesi, gerekli her türlü deneyler, çevresel etütler vb.) ile teknik, ekonomik ve çevresel açıdan en uygun projeler geliştirilerek planlama (fizibilite) raporları hazırlanacak.

Küresel ısınma ve iklim değişikliği, hızlı nüfus artışı ve gelişen sanayileşme gibi etkenlerle artan içme suyu ihtiyacını karşılanması, tarım alanlarının sulanması,

hidroelektrik enerji üretiminin artırılması için Bölgesel Kalkınma Planları kapsamında yer alan illerdeki projeler öncelikli olmak üzere planlama raporları onaylanmış projelerdeki barajların inşaatlarına başlanabilmesi için proje yapımlarını tamamlanacak.

Öncelikle 81 il merkezinden içmesuyu ihtiyacı olan iller olmak üzere Belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerine içme suyu temini amacıyla planlama raporları onaylanmış projelerdeki içmesuyu tesislerinin inşaatlarına başlanabilmesi için proje yapımlarını tamamlanacak.

Tarım alanlarının sulanması, tarım alanları ile meskûn mahallerin taşkınlardan korunması amacıyla planlama raporları onaylanmış projelerdeki sulama, taşkın koruma, gölet, gölet sulamaları ve tesis inşaatlarına başlanabilmesi için proje yapımlarını tamamlanacak.

3. KURULUŞUN STRATEJİSİ

Belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerinin, içmesuyu amaçlı nehir havzaları ve baraj göllerini kirleten evsel atıksuların toplanması, taşınması, arıtılması ve arıtılmış atıksuyun havza dışına çıkarılması için gerekli atıksu altyapı tesislerinin proje yapımlarını tamamlanacak.

STRATEJİLER

1. Yatırım programına alınması öncelik arz eden projelerin gerekli olması halinde planlama revizyonu yapılacaktır.
2. Bölgesel Kalkınma Planları kapsamında yer alan illerdeki projeler öncelikli olmak üzere, planlama ve proje çalışmaları tamamlanacaktır.
3. Taşkın riski olan akarsularda bütüncül havza yaklaşımı ile planlama ve proje çalışması yapılacaktır.
4. Yeni yapılacak baraj ve gölet planlama çalışmalarında; yağış havzaları, erozyon ve rüsubat kontrol tedbirleri de dikkate alınacaktır.
5. Çoğunluk hissesi belediyelere ait olan şirketlerce,
6. Ülkemizdeki pik talebin karşılanma ve sistem güvenliğinin sağlanması açısından Pompaj depolamalı HES projelerine ilişkin gerekli planlama, proje belediyeler tarafından işletilen atıksu kolektörleri ve içmesuyu isale hatları üzerindeki enerji potansiyellerinin değerlendirilmesi sağlanacaktır.
7. Özel sektör tarafından inşa edilmekte olan HES'lerin denetiminin sağlıklı ve düzenli bir şekilde yapılması/ yaptırılması sağlanacaktır.
8. İhalesi yapıp da proje ve inşaatına başlanmamış HES'ler takip edilerek bir an önce devreye alınması için gerekli takipler yapılacaktır.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

1. Tamamlanacak planlama raporu sayısı
2. İhale edilecek planlama raporu sayısı
3. Tamamlanacak baraj proje yapımı sayısı
4. İhale edilecek baraj proje yapımı sayısı
5. Tamamlanacak gölet proje yapımı sayısı
6. İhale edilecek gölet proje yapımı sayısı
7. Tamamlanacak sulama, yenileme, rehabilitasyon, taşkın, tesis proje yapımı sayısı
8. İhale edilecek sulama, yenileme, rehabilitasyon, taşkın, tesis proje yapımı sayısı
9. Tamamlanacak içmesuyu proje yapımı sayısı
10. İhale edilecek içmesuyu proje yapımı sayısı
11. Tamamlanacak atıksu proje yapımı sayısı
12. İhale edilecek atıksu proje yapımı sayısı

FAALİYETLER

Etüt-Proje

KOORDİNATÖR BİRİM

Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

- > Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- > Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı
- > Barajlar ve HES Dairesi Başkanlığı
- > İçmesuyu Dairesi Başkanlığı
- > Atıksu Dairesi Başkanlığı
- > Jeoteknik Hizmetler ve YAS Dairesi Başkanlığı
- > Emlak ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı
- > Teknik Araştırma ve Kalite Kontrol Dairesi Başkanlığı
- > İşletme ve Bakım Dairesi Başkanlığı
- > Bölge Müdürlükleri

HEDEF 1.3

SUYUN KALİTESİNİN, MİKTARININ KORUNMASININ, İYİLEŞTİRİLMESİ VE İZLENMESİ SAĞLANACAKTIR.

Havzalarda kurulan yeraltısuyu ölçüm istasyonları ile yeraltısuyunun, mevcut hidrometeorolojik gözlem ağı geliştirilerek su kalitesi izlenecektir. Mevcut su depolama hacimlerindeki değişim miktarının belirlenerek periyodik olarak izlenmesi sağlanacaktır. İklim değişikliğinin su kaynaklarının miktar ve kalitesine etkileri, bu konularda mücadele metotları ve adaptasyon yöntemleri belirlenerek pilot havzalar bazında çalışmalar yapılacaktır. Ayrıca, suyun miktarı ve kalitesinin korunması ile atıksuların dönüşümü konularında yapılan çalışmalar değerlendirilecektir.

STRATEJİLER

1. Havzalarda su miktarının etkin ve sürdürülebilir olarak ölçülmesi amacıyla hidrometeorolojik istasyonların mevcut durumu değerlendirilerek, gerekmesi halinde revizyonu ve/veya yeni istasyonların kurularak gözlem ağına gerçek zamanlı izlenmesi sağlanacaktır.
2. Havzalarda yerüstüsuyu kalitesini izlemek üzere uygun görülen noktalarda alınan örneklerle ait analiz sonuçları değerlendirilmek üzere ilgili kurumlara bildirilecektir.
3. Havzalarda potansiyel su kirlilik sahaları, kirlenici faktörler ilgili kurumlara bildirilecektir.
4. Havzanın yeraltısuyu rezervi ve su kalitesi, mevcut gözlem noktaları ve açılacak yeni gözlem noktaları ile izlenecektir.
5. Drenaj sularının paçallama yolu ile veya arıtılarak zirai maksatlı yeniden kullanımı yönünde çalışmalar geliştirilecektir.

6. Kullanılmış suların arıtılması ve yeniden kullanımı yönünde çalışmalar geliştirilecektir.

7. Kurumlardan gelen taleplere göre atıksu altyapı sistemleri planlanacaktır.

8. İklim Değişikliğine adaptasyon konusunda çalışmalar yapılacaktır.

9. Yeraltısuyu kuyularına ölçüm sistemleri takılarak kontrollü su kullanımı sağlanacaktır.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

1. Gerçekleştirilecek Rasat Gözlem İstasyonu sayısı
2. Toplam su kalitesi gözlem çalışmaları kapsamında gerçekleştirilecek numune sayısı (YÜS)
3. Toplam su kalitesi gözlem çalışmaları kapsamında gerçekleştirilecek numune sayısı (YAS)
4. Açılacak Gözlem Kuyusu Sayısı

FAALİYETLER

Etüt-Proje

KOORDİNATÖR BİRİM

Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

- > Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- > İçmesuyu Dairesi Başkanlığı
- > Atıksu Dairesi Başkanlığı
- > Jeoteknik Hizmetler ve YAS Dairesi Başkanlığı
- > Teknik Araştırma ve Kalite Kontrol Dairesi Başkanlığı
- > İşletme ve Bakım Dairesi Başkanlığı
- > Bölge Müdürlükleri

3. KURULUŞUN STRATEJİSİ

HEDEF 1.4

TAŞKIN TEHLİKE HARİTALARI HAZIRLANARAK ERKEN UYARI SİSTEMİ KURULACAKTIR.

Ülkemiz genelinde taşkın yaşanmış veya yaşanması muhtemel alanlar başta olmak üzere, çalışma yapılacak sahaların tespiti amacıyla risk ön değerlendirmede çalışmaları yapılarak, akarsularda öncelik sırasına göre ihtiyaç duyulan alanlarda 1 ve/veya 2 boyutlu hidrolik modelleme çalışmaları ile “Taşkın Tehlike Haritaları” hazırlanacaktır. Taşkın tehlike haritası tamamlanmış alanlarda taşkın erken uyarı sistemi için MGM ve DSİ verilerinin entegrasyonu sağlanarak, gerekli olan istasyonlar kurulacak ve mevcut istasyonların revizyonları yapılarak taşkın tahmini ve erken uyarı sisteminin kurulması sağlanacaktır. Ayrıca, yapılan mutabakat ile havzalarda taşkın tehlike haritaları çalışmaları DSİ (Berdan, Doğu Karadeniz) ve SYGM (Yeşilirmak, Antalya) arasında düzenlenmiştir.

STRATEJİLER

1. Havzaların taşkın riski ön değerlendirmesi gerçekleştirilecektir.
2. CBS Ortamında Taşkın Veri Tabanı oluşturulacaktır.
3. Taşkın tehlike haritaları hazırlanacaktır.
4. 4373 Sayılı Kanun kapsamındaki koruma alanlarının revizyonu maksadıyla çalışmalar yapılacaktır.
5. Taşkın tehlike haritası hazırlanan ve gerekli görülen akarsu havzalarında taşkın tahmini ve erken uyarı sistemi kurulacaktır.
6. Taşkın tahmini ve erken uyarı sistemlerinin entegrasyonunun sağlandığı Ülke Taşkın Uyarı Sistemi kurulacaktır.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

1. Taşkın riski ön değerlendirmesi gerçekleştirilecek havza sayısı
2. Taşkın tehlike haritası hazırlanacak il sayısı
3. Taşkın tahmini erken uyarı sistemi kurulacak akarsu havza sayısı

FAALİYETLER

Etüt-Proje

KOORDİNATÖR BİRİM

Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

- > Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- > Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı
- > İşletme ve Bakım Dairesi Başkanlığı
- > Teknoloji Dairesi Başkanlığı
- > Bölge Müdürlükleri

HEDEF 1.5

DENEY LABORATUVARLARININ ALT YAPISI, VERİLERE DAYALI KALİTE KONTROL HİZMETİ, AR-GE ALT YAPISI GELİŞTİRİLECEK VE GÜÇLENDİRİLECEK, DENEYSEL FAALİYETLERLE İLGİLİ AKREDİTASYON KAPSAMI GENİŞLETİLECEKTİR.

Ülkemizin su ve toprak kaynaklarını geliştirmek ve kullanıma sunmak amacıyla Genel Müdürlüğümüzün görev alanına giren konularda modern teknoloji ve ekonomi kurallarına uygun olarak gerekli araştırma-geliştirme, laboratuvar, kalite kontrol ve ilgili eğitim faaliyetlerini yürütmek.

STRATEJİLER

1. Laboratuvarlarda görevli teknik personele yönelik yurtiçi-yurtdışı ihtisas eğitimi imkânları sağlanacaktır.
2. DSİ Laboratuvarlarının kabiliyetleri, imkânlar ölçüsünde, kamu, kurum ve kuruluşları ile özel sektör taleplerini de karşılayacak şekilde geliştirilecektir.
3. DSİ bölge müdürlüklerinde kurulu olan laboratuvarlarda hizmet kapsamı geliştirilerek bölgesel laboratuvarların oluşturulması çalışmalarına devam edilecektir.
4. Deney başvuru süreçleri iyileştirilerek, laboratuvar hizmetlerindeki memnuniyet seviyesi artırılacaktır.
5. DSİ Laboratuvarları bünyesinde "İyi Laboratuvar Uygulamaları" hayata geçirilecektir.
6. Kalite Kontrol Genelgesi ve Kalite Kontrol Rehberi kapsamında, DSİ projelerinde kullanılan malzeme ve imalatın uygunluğu etkin bir biçimde denetlenecektir.
7. İmalatın yapıldığı şantiyelerde kurulan laboratuvarların hizmet yeterliliği etkin bir biçimde denetlenecektir.
8. Bilimsel ve teknolojik gelişmelere uygun deney cihazlarının laboratuvarlarda kullanılmasına devam edilecektir.

9. Ulusal ve uluslararası ilgili kuruluşlarla işbirliği yapılacaktır.

10. Teknolojik gelişmelere paralel olarak, mühendislik ve AR-GE faaliyetlerinde bilgisayar destekli simülasyon ve analiz programları etkin bir biçimde kullanılacaktır.

11. Laboratuvarlar rutin deney faaliyetlerinin yanı sıra AR-GE faaliyetlerinde de etkin olarak kullanılacaktır.

12. AR-GE faaliyetlerinin sürekliliğini temin için mevzuat alt yapısı güçlendirilecektir.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Akredite deney sayısı

FAALİYETLER

Etüt-Proje

KOORDİNATÖR BİRİM

Teknik Araştırma ve Kalite Kontrol Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

- > Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- > Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı
- > Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı
- > Barajlar ve HES Dairesi Başkanlığı
- > İçmesuyu Dairesi Başkanlığı
- > Atıksu Dairesi Başkanlığı
- > Jeoteknik Hizmetler ve YAS Dairesi Başkanlığı
- > İşletme ve Bakım Dairesi Başkanlığı
- > Teknoloji Dairesi Başkanlığı
- > Bölge Müdürlükleri

3. KURULUŞUN STRATEJİSİ

HEDEF 1.6

ETKİN VE VERİMLİ ÇALIŞMA ORTAMI SAĞLANARAK, HİZMETİÇİ EĞİTİM FAALİYETLERİ, ÖZLÜK HAKLARI VE DİĞER MOTİVASYON ARTIRICI FAKTÖRLER ETKİLİ BİR ŞEKİLDE GERÇEKLEŞTİRİLECEKTİR.

DSİ insan kaynağını planlamak, temin etmek; niteliğini artırarak güvenli, etkin ve verimli çalışma düzeni sağlamak amacıyla, modern teknoloji ve ekonomi kurallarına uygun olarak gerekli eğitim faaliyetlerini yürütülecektir. Eğitim ihtiyacını belirlemek için veri tabanı oluşturulacak, taleplerin karşılanmasında etkili ve süratli yöntemler araştırılacak ve uygulanacaktır. Bütünsel iş potansiyeline göre mevcut alt birimlerin standart çalışma kapasiteleri belirlenecektir. Yürütülen işe karşılık gelen organizasyonel yapı tanımlanacaktır.

Büyük Su İşleri projeleri kapsamında inşa edilen işletme tesisleri dışında kalan ve hizmetin gereği olarak yapılması zorunlu görülen Bölge ve Şube Müdürlükleri bünyesindeki idari binalar, misafirhaneler, kreşler, öğrenci yurtları, lojmanlar, atölyeler, depolar, ambarlar, garajlar ve benzeri tesislerin çatı onarımları, kanalizasyon şebekesi, ısı merkezi, kalorifer, su ve elektrik tesisatlarının onarımı ile doğalgaza dönüşüm çalışmaları, deprem kuşakları üzerinde bulunan Ülkemizde meydana gelen depremler sonucunda idari binalarda oluşan hasarların giderilmesi ve fonksiyonel hale getirilebilmesi bakım onarım faaliyetleri çerçevesinde yapılmaktadır.

İnşaatı tamamlanan tesislerin beklenen faydayı sağlayabilmeleri, bu tesislerin ekonomik ömürleri boyunca uygulanacak rasyonel işletme programları ile bakım onarım çalışmalarına bağlıdır. İşletme ve bakım çalışmalarında olabilecek aksamalar ilk yıllarda tesislerin hizmet üretimine olumsuz etki ederken bir süre sonra tesisin fiziki varlığını da tehdit eder duruma gelerek, çok daha yüksek mali boyutu olan rehabilitasyon çalışmalarını gerektirecektir.

STRATEJİLER

1. Eğitim ihtiyacını belirlemek için veri tabanı oluşturulacak, taleplerin karşılanmasında etkili ve süratli yöntemler araştırılacak ve uygulanacaktır.
2. Teşkilatımız genelinde yürütülen faaliyetlerde iş sağlığı ve güvenliği genel ilke, sistem ve bilinci öne çıkacak şekilde çalışanlarımızda tutum ve davranış değişikliği sağlanacaktır.
3. Tüm iş yerlerimizde yürütülen iş sağlığı ve güvenliği işleyişi için bir yönetim sistemi geliştirilecektir.
4. Kurumsal performans hedeflerini destekleyecek bir bireysel performans sistemi (BPS) oluşturulacaktır.
5. Çalışma ofislerinde büro, mobilya ve dekorasyonda aynı standart uygulanacaktır.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

1. Eğitim gerçekleşmesi (personel sayısı x gün)
2. Bakım ve onarımı gerçekleştirilecek tesis sayısı

FAALİYETLER

Eğitim
Bina ve Tesis İnşa
Bakım-Onarım

KOORDİNATÖR BİRİM

Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

- > Daire Başkanlıkları
- > Bölge Müdürlükleri

HEDEF 1.7

BİLGİNİN ELEKTRONİK ORTAMDA ÜRETİLMESİ, TAKİBİ VE PAYLAŞILMASI SAĞLANACAK, E-DÖNÜŞÜM OLUŞUMUNA UYGUN OLARAK E-DSİ GERÇEKLEŞTİRİLECEKTİR.

Teknolojik gelişmelere ve ihtiyaçlara bağlı olarak bilgisayar ağı ve donanım alt yapısı iyileştirilecek, yazılım uygulamaları geliştirilecek veya temin edilecek, tüm büro personeli bilgisayar kullanıcısı yapılacak, Su Veritabanı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı koordinasyonunda geliştirilen ulusal su bilgi sistemi de dikkate alınarak Su Çerçeve Direktifi kapsamında revize edilecektir.

STRATEJİLER

1. Teknolojik gelişmelere ve ihtiyaçlara bağlı olarak bilgisayar ağı ve donanım alt yapısı iyileştirilecektir.
2. Yazılım uygulamaları geliştirilecek veya temin edilecektir.
3. Tüm büro personeli bilgisayar kullanıcısı yapılacaktır.
4. Su Veritabanı, Su Çerçeve Direktifi kapsamında revize edilecektir.
5. DSİ genelindeki tüm projelerin tek bir kodlama sistemiyle kodlanması çalışması yapılacaktır.
6. Veritabanlarındaki mükerrer veriler temizlenecek ve ilişkisel bir veritabanı oluşturulacaktır.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Kullanıcıların e-DSİ'den Yararlanma Oranı

FAALİYETLER

Bilişim

KOORDİNATÖR BİRİM

Teknoloji Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

- > Daire Başkanlıkları
- > Bölge Müdürlükleri

STRATEJİK AMAÇ 2

BELEDİYELERİN İÇME, KULLANMA VE SANAYİ SUYU İHTİYAÇLARINI YETERLİ MİKTAR VE KALİTEDE KARŞILAMAK, ATIKSU KİRLİLİĞİNİ ÖNLEMEK.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) de kuruluş kanunu olan 6200 sayılı yasanın değişik 662 sayılı kanun hükmünde kararname gereği ve 1053 Sayılı Kanun çerçevesinde Bakanlar Kurulu Kararı ile yetkilendirilmesi sonucu nüfusu 100 000'i aşan şehirlere içme, kullanma ve sanayi suyu sağlanması yönünde çalışmalarını sürdürmekte iken 5625 sayılı "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile nüfus sınırlaması ve Bakanlar Kurulu kararı gerekliliği kaldırılarak yapılan değişiklik ile "Kamu Yatırım Programında yer almak şartıyla belediye teşkilâtı olan yerleşim yerlerinin içme, kullanma ve endüstri suyunun temini hizmetleri ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün sağlık ve çevre açısından acil tedbirler alınmasını gerekli gördüğü öncelikli atık su arıtma ile ilgili yatırım hizmetleri için gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişmeye Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü yetkilidir" düzenlemesi getirilmiştir.

DSİ'nin görev tanımında yapılan değişiklik sonucu yapılacak çalışmalara temel teşkil etmek üzere 2008 yılında **"81 İl Merkezinin İçme, Kullanma ve Sanayi Suyu Temini Eylem Planı (2008-2012)"** hazırlanmış, daha sonra bu Eylem Planı 2010 ve 2013 yıllarında revize edilmiş olup ülke nüfusunun yaklaşık %56'sının yaşadığı il merkezlerinin öncelikle ele alınmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Hazırlanan bu eylem planında; kısa, orta ve 2045 yılına kadar olan uzun vadeli ihtiyaçların karşılanması hedeflenmiş olmakla birlikte Cumhuriyetimizin 100. kuruluş yılı olan 2023 yılına kadar olan tüm ihtiyaçların karşılanması da öngörülmüştür.

6200 sayılı yasada değişiklik yapan 662 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin (KHK) 50. Maddesinin (t) fıkrası gereğince; "Yardım mahiyetindeki uluslararası su sondajı veya diğer faaliyetler ile sulama tesislerinin işletme ve bakım hizmetlerini devralan kuruluşlar hariç, kamu kurum ve kuruluşları ile yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilere yurt içinde ve yurt dışında ücreti karşılığında eğitim, etüt, planlama, proje hazırlama, müşavirlik, laboratuvar ve kontrollük hizmeti vermek" ifadesi ile Genel Müdürlüğümüz yetkilendirilmiş olup öncelikle kuraklık nedeniyle içmesuyu sıkıntısı çeken Afrika ülkelerine "Temiz İçmesuyuna Ulaşım Projesi" kapsamında çalışmalar sürdürülmektedir.

1053 sayılı kanunun 2007 yılında değişen 10. Maddesi ile gerekli görülmesi halinde atıksu tesislerinin yapımı görevi Genel Müdürlüğümüze verilmiştir. Ayrıca, 662 sayılı KHK 50. Maddesinin (p) fıkrasında belirtilen; "Kullanılmış suları tekrar kazanmak maksadıyla gerekli tesisleri yapmak veya yaptırmak" ifadesi ile de DSİ, içmesuyu havzaları başta olmak üzere nehir havzalarını da evsel kirliliğe karşı korumaya yönelik çalışmalarını sürdürmektedir.

Ancak bu amaca ulaşılması için mevzuat gereğince yurt içinde ilgili belediyenin talebi ve geri ödeme koşullarını düzenleyen bir protokolün belediyesi tarafından imzalanması gerekmekte olup yurt dışında ise hükümetler arası anlaşma hükümleri doğrultusunda yapılmaktadır. 1053 sayılı kanun gereğince içmesuyu ve atıksu hizmetleri maksadıyla DSİ bütçesinden yapılan tüm harcamaların belediyelerden geri alınması esastır.

Bu kapsamda bir yatırımın gerçekleştirilmesi için öncelikle ilgili belediye başkanlığının “Belediye Meclis Kararı” ile birlikte müracaatına ihtiyaç duyulmaktadır. Başvuruyu takiben hazırlanacak olan protokol öncelikle belediyesi tarafından imzalanacak ve taslak protokol İçişleri ve Maliye Bakanlıklarının uygun görüşünden sonra Genel Müdürlüğümüz tarafından imzalanarak yürürlüğe girecektir. Proje çalışmaları kapsamında hazırlanan Fizibilite Raporunun Kalkınma Bakanlığı tarafından uygun görülmesi durumunda içmesuyu veya atıksu yatırımları “Yatırım Programı”na dahil edilerek inşaat ihalesine çıkılmaktadır. Yatırımların tamamlanmasını ve inşaat aşamasında belediye personellerinin eğitilmesini takiben tesisler belediyesine devredilmektedir. İlgili belediye yatırım bedelini 30 yılda DSI’ye geri ödemektedir.

2014-2018 yıllarını kapsayan 10. Kalkınma Planında kamu yatırımlarında içme suyu ve kanalizasyon sektörlerine öncelik verileceği vurgulanmaktadır.

Onuncu Kalkınma Planı döneminde kamu kaynaklarıyla gerçekleştirilecek yatırımlar içinde içme suyu ve kanalizasyon sektörler paylarının verilen öncelikler çerçevesinde artmasının öngörüldüğü de belirtilmektedir. Ayrıca yerleşim yerlerinin içme ve kullanma suyu ihtiyaçlarının tamamının karşılanacağı, su kayıp-kaçaklarının önlenerek mevcut şebekelerin iyileştirilmesi ile sağlıklı ve çevre dostu malzeme kullanımının yaygınlaştırılacağı da 10. Kalkınma Planının hedefleri arasında yer almaktadır.

Şehirlerde kanalizasyon ve atık su arıtma altyapısının geliştirilerek, bu altyapıların havzalara göre belirlenen deşarj standartlarını karşılayacak şekilde çalıştırılmalarının sağlanacağı ve arıtılan atıksuların yeniden kullanımının özendirileceği de vurgulanmıştır.

HEDEF 2.1

BELEDİYELERİN İÇME, KULLANMA VE SANAYİ SUYU İHTİYAÇLARI KARŞILANACAKTIR.

26.04.2007 tarihinde yürürlüğe giren 5625 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile; 1053 sayılı kanunun adı “Belediye Teşkilatı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanun” olarak değiştirilmiş ve nüfusun 100.000’den fazla olması şartı ve Bakanlar Kurulu Kararı gerekliliği kaldırılarak Kamu Yatırım Programında yer almak şartıyla belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerinin içme, kullanma ve endüstri suyunun temini sağlanacaktır.

STRATEJİLER

1. Mevcut durumda su ihtiyacı tespit edilen yerleşim yerlerinde içmesuyu temin çalışmalarına başlanacaktır.
2. İçmesuyu tesisi inşaatlarının sözleşmede belirtilen sürelerde tamamlanması sağlanacaktır.

3. İçme suyu temini için gerekli depolama tesisleri yapılacaktır.

4. İhtiyaç duyulan taşınmazların kamulaştırma haritaları hazırlanıp bilimsel kriterlere bağlı olarak adil ve hakkaniyete uygun bedelle mevzuata göre kamulaştırılarak yönetilmesi sağlanacaktır.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

1. Temin edilecek içmesuyu miktarı (hm³/yıl)
2. Tamamlanacak içmesuyu tesisi sayısı
3. İhale edilecek içmesuyu tesisi sayısı
4. Tamamlanacak baraj sayısı
5. İhale edilecek baraj sayısı
6. Kamulaştırılacak alan (ha)

3. KURULUŞUN STRATEJİSİ

FAALİYETLER

İçmesuyu tesisleri inşa
Kamulaştırma

KOORDİNATÖR BİRİM

İçmesuyu Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

> Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

- > Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı
- > Barajlar ve HES Dairesi Başkanlığı
- > Jeoteknik Hizmetler ve Yeraltı Suları Dairesi Başkanlığı
- > Emlak ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı
- > Teknik Araştırma ve Kalite Kontrol Dairesi Başkanlığı
- > Bölge Müdürlükleri

HEDEF 2.2

İÇMESUYU BARAJLARI VE NEHİR HAVZALARI EVSEL KİRLİLİĞE KARŞI KORUNACAKTIR.

STRATEJİLER

1. Hazırlanan atıksu eylem planı kapsamında sağlık ve çevre açısından önceliklendirme yapılacaktır.
2. Önceliklendirme kapsamında atıksu tesisleri inşaatları tamamlanacaktır.
3. İhtiyaç duyulan taşınmazların kamulaştırma haritaları hazırlanıp bilimsel kriterlere bağlı olarak adil ve hakkaniyete uygun bedelle mevzuata göre kamulaştırılarak yönetilmesi sağlanacaktır.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

1. Tamamlanacak Atıksu tesisi sayısı
2. İhale edilecek Atıksu tesisi sayısı
3. Kamulaştırılacak alan (ha)

FAALİYETLER

Atıksu tesisleri inşa
Kamulaştırma

KOORDİNATÖR BİRİM

Atıksu Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

- > Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- > Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı
- > Emlak ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı
- > Teknik Araştırma ve Kalite Kontrol Dairesi Başkanlığı
- > Bölge Müdürlükleri

STRATEJİK AMAÇ 3

SUYUN OLUŞTURACAĞI TAŞKIN, TAŞKIN VE RÜSUBAT ZARARLARINDAN YERLEŞİM YERLERİNİ, TESİSLERİ VE TARIM ARAZİLERİNİ KORUMAK.

Ülkemizde depremlerden sonra en çok can ve mal kaybına sebep olan afetlerin başında taşkın olayı gelmektedir. Özellikle iklim değişikliğinin etkisiyle yağış değişiminde meydana gelen düzensizlikle birlikte havzalarda mevcut hidrolojik denge bozulmakta, büyük ölçüde can ve mal kayıplarına yol açan taşkınlar daha şiddetli ve sıklıkla görülmektedir. Bu sebeple, DSI'nin suyun oluşturabileceği zararlardan (taşkın, erozyon ve rüsubat) yerleşim yerleri ve tarım arazilerinin korunmasına yönelik çalışmaları önem arz etmektedir.

DSİ, 6200 sayılı kuruluş kanunu uyarınca kendisine verilen "taşkın sularına ve sellere karşı tedbirler almak" sorumluluğu gereği, taşkınların yıkıcı etkilerini ortadan kaldırmak ya da en aza indirmek maksadıyla taşkın koruma tesisi inşa etmekte ve gerekli önlemler almaktadır.

Su yönetiminde lider kuruluş olmayı hedefleyen DSI, bu Stratejik Planda, Ülkemizi taşkın zararlarından korumak maksadıyla, gelişen bilim ve teknolojiyi kullanarak proaktif önlemler alınması çalışmalarına ağırlık vermiştir.

Bu kapsamda; Ülke genelinde taşkın riski ön değerlendirmesi yaparak, taşkın tehlike haritalarının oluşturulması sonrasında, modellemeler ile taşkın tahmini ve erken uyarı sisteminin etkin paylaşımını sağlayacak olan Ülke Taşkın Uyarı Sisteminin kurulması ve taşkın hususundaki mevcut verilerin coğrafik bilgi sistemi ortamında değerlendirilebileceği taşkın veri tabanının oluşturulması hedeflenmektedir.

Taşkın riski olan akarsularda bütüncül havza yaklaşımı ile taşkın ve rüsubat kontrolü planlama çalışmaları yapılarak çevresel dokuya (ekolojik, kentsel, tarihsel, turistik vb.) uyumlu ıslah tesisleri inşa edilecektir.

İnşa edilmiş tesislerin hizmet sürelerini artırmak maksadıyla gerekli bakım ve onarım çalışmalarının zamanında ve eksiksiz yapılması önem arz etmektedir.

Son yıllarda yaşanan taşkın olaylarında, ıslah edilmiş veya doğal akarsu yataklarına, inşa edilmiş tesislere ve 4373 sayılı "Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu" kapsamında ilan edilen sahalara kişi ve kuruluşların yaptığı müdahaleler sebebiyle yatak kesitinin daraltılması sonucu taşkınların oluştuğu tespit edilmiştir. Bu nedenle, yapılan menfi müdahalelerin önlenmesi ve bertarafına yönelik çalışmalar son derece önemli olup etkinliğinin artırılmasının yanısıra müdahalenin önlenmesi maksadıyla caydırıcı yaptırımların düzenleneceği ve farklı kanunlarla kurum/kuruluşlara verilen görev ve sorumlulukların koordine edileceği yönetmelik taslağı hazırlanması hedefler arasında yer almaktadır.

Yerleşim birimleri ve tarım arazilerini taşkına karşı korumak maksadı da olan baraj ile değişik tip ve yapıdaki sedde, brit, taşlı pere, ıslah sekisi, mahmuz, koruma duvarı, taş tahkimat, vb. taşkın tesislerinde makinalı temizlik, sedde vb. onarım çalışmalarıyla da meskûn mahallerdeki can ve mal kaybını güvence altına almaktadır.

Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi ülkemizde de küresel ısınmanın etkisiyle artan düzensiz yağışların sebep olduğu taşkınlar büyük zararlara sebep olmaktadır. Bu sebeple geçtiğimiz yıllarda birçok il ve ilçemizde taşkınlar yaşanmış, birçok can ve mal kayıplarına neden olmuştur. Mevcut envanter verileri itibarıyla taşkınlardan kaynaklanan ekonomik kayıp her yıl ortalama 100 milyon dolara ulaşmaktadır. Ayrıca, taşkın alanlarına yapılan müdahaleler de zararların artmasına sebep olmuştur.

3. KURULUŞUN STRATEJİSİ

Yurdumuzda özellikle son yıllarda daha sık tekrar eden bu taşkınların yol açtığı can kayıpları yanında, ekonomik kayıpların giderek önemli büyüklükler oluşturması, taşkın yönetimi çerçevesinde her süreçte yapılması gereken çalışmaların; daha geniş bir perspektif içinde, koordineli ve entegre bir program yaklaşımı ile ele alınmasını önemli kılmaktadır.

Özellikle son yıllarda düzensiz ve pik yağışların artması nedeniyle yaşanan taşkınlarla, şiddetli lodos ve depremler sonucu ortaya çıkan zararların giderilmesi ve uzun yıllar gereği gibi yapılamayan ve yerleşim birimlerinden geçen taşkın tesisleri onarımlarının tamamlanabilmesi için yeterli ödeneğin temin edilmesi gerekmektedir.

İnşa edilmiş tesislerin hizmet sürelerini arttırmak ve

akarsu yataklarının uygun hale getirmek maksadıyla gerekli bakım ve onarım çalışmalarının zamanında ve eksiksiz yapılması önem arz etmekte olup taşkın koruma, önleme ve müdahale çalışmalarında kullanılacak makine ve ekipmanların modernize edilmesi gerekmektedir

Mevcut Makine parkındaki araçların çoğu 25 yaş üzeri olduğundan 4 – 5 yıl içerisinde ekonomik ömürlerini doldurmaları sebebiyle servis dışı kılınacaktır. 2000-2015 yılında satın alınarak oluşturulan çekirdek makine parkı ile taşkın koruma, önleme ve müdahale faaliyetlerinde verimli çalışılacaktır.

Baraj ve gölet havzalarındaki erozyon ve rüsubat kontrol çalışmalarında kullanılmak üzere uygun makine ve ekipman tedarik edilecektir.

HEDEF 3.1

TAŞKIN RİSKİ OLAN AKARSULAR BÜTÜNCÜL HAVZA YAKLAŞIMI İLE PLANLANAN AKARSU ISLAH VE TAŞKIN KORUMA TESİSLERİ İNŞA EDİLECEK VE MEVCUT TESİSLERİN HİZMETİNİ SÜRDÜRMESİ SAĞLANACAKTIR.

Dünyadaki iklim değişiklikleri sonucu bazı bölgelerde ciddi kuraklık hüküm sürerken diğer bazı bölgelerde ise aşırı yağışlar sonucu oluşan taşkınlar önemli can ve mal kayıplarına neden olmaktadır. Yağışlardaki bu farklılaşma ülkemiz için de büyük bir risk oluşturmaktadır. DSİ suyun her damlasından istifade edecek şekilde projeler geliştirirken diğer taraftan suyun oluşturabileceği zararlardan (taşkın, erozyon ve rüsubat) yerleşim yerlerinin ve tarım arazilerinin korunmasına yönelik olarak bütüncül bir yaklaşımla planlanan yapısal anlamdaki ıslah ve taşkın koruma çalışmaları da yürütmektedir.

STRATEJİLER

1. Taşkın riski olan havzalar öncelikte tespit edilecektir.
2. Doğal Afetlere yönelik projelere öncelik verilecektir.

3. Bölgesel öncelikler çerçevesinde taşkın projeleri gerçekleştirilecektir.

4. Taşkına maruz yerleşim yeri ve tarım alanlarının taşkın zararlarından korunması maksadıyla, çevresel dokuya uyumlu ıslah tesisleri inşa edilecektir.

5. Taşkın tesislerinde gerekli bakım ve onarım çalışmaları gerçekleştirilecektir

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

1. Taşkınlardan korunacak alan (ha)
2. Tamamlanacak taşkın koruma tesisi sayısı
3. İhale edilecek taşkın koruma tesisi sayısı
4. Bakım ve onarımı gerçekleştirilecek taşkın tesisi sayısı

FAALİYETLER

İslah ve Taşkın Koruma Tesisleri İnşa
Bakım-Onarım

KOORDİNATÖR BİRİM

Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

- > Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- > Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı
- > Makina İmalat ve Donatım Dairesi Başkanlığı
- > İşletme ve Bakım Dairesi Başkanlığı
- > Bölge Müdürlükleri

HEDEF 3.2

TAŞKIN KORUMA, ÖNLEME VE MÜDAHALE ÇALIŞMALARINDA KULLANILACAK MAKİNE VE EKİPMANLAR MODERNİZE EDİLEREK GÜÇLENDİRİLECEKTİR.

STRATEJİLER

1. Baraj ve gölet havzalarındaki erozyon ve rüsubat kontrol çalışmalarında kullanılmak üzere uygun makine ve ekipman tedarik edilecektir.
2. İşletilmesi ekonomik olmayan makina ve ekipmanların hurda, bedelsiz devir veya satış yolu ile tasfiyesi sağlanacaktır.
3. Taşkına müdahale edecek şekilde temin edilen çekirdek makina parkı verimli çalıştırılacaktır.
4. Yetersiz kalınan durumlarda hizmet alımı gerçekleştirilecektir.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

1. Gerçekleştirilecek iş miktarı (Kazı 1000 m³)
2. Gerçekleştirilecek iş miktarı (Taşıma 1000 m³ x km)
3. Servis dışı kılınacak 25 yaş üstü makine sayısı

FAALİYETLER

Makina ve Teçhizat Temini

KOORDİNATÖR BİRİM

Makina İmalat ve Donatım Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

- > Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- > Bölge Müdürlükleri

STRATEJİK AMAÇ 4

TARIMDA SU KULLANIMINI ETKİNLEŞTİRMEK.

Su kaynaklarının etkin kullanımı ve yönetimi, sürdürülebilir kalkınma ve gıda güvenliği için önem taşımaktadır.

Ülkemizin su kaynaklarının yetersiz olduğu hususu dikkate alındığında **“Tarımda Su Kullanımını Etkinleştirmek”** büyük önem arz etmektedir. Bu amaçla geçmiş yıllarda açık kanal ve kanalet şeklinde inşa edilen sulama sistemlerinden vazgeçilerek su tasarrufu sağlayan borulu sulama sistemlerine geçilmeye başlanmıştır. 2003 yılı öncesi sulama şebekelerinin; %46’sı klasik, %48’i kanalet ve %6’sı ise borulu sulama sistemi iken, 2013 yılı itibariyle %39’u klasik, %44’ü kanalet ve %17’si borulu sistem olmuştur. İnşa halindeki sulama şebekelerinin ise %11’i klasik, %6’sı kanalet ve %83’ü ise borulu sulama sistemi olarak yapılmaktadır. 2016 yılına kadar ihale edilmesi planlanan sulama şebekelerinin ise %98,7’si borulu, %0,3’ü kanalet ve %1’i ise klasik sulama şebekesidir.

Ülkemizdeki 28 milyon hektar olarak değerlendirilen tarım arazisinin 8,50 milyon hektarı ekonomik olarak sulanabilir alandır. 2013 yılı sonu itibariyle 3,61 milyon hektar DSİ tarafından, 2,29 milyon hektarlık kısmı ise diğer kamu kuruluşları ile özel sektör tarafından olmak üzere toplam 5,90 milyon hektar alan işletmeye açılmıştır. 2014 yılında sulamaya açılması hedeflenen 0,20 milyon hektar alan ile birlikte 3,81 milyon hektar alan sulamaya açılmış olacaktır.

DSİ tarafından 2013 yılı sonu itibariyle işletmeye açılan 3,61 milyon hektar alanın 0,67 milyon hektarı yeraltı sulaması olup, bu alanın %72’si sulama kooperatifleri, %15’i yüzey sulamalarına takviye olarak, %13’ü de kamu (TİGEM vb.) tarafından işletilmektedir.

Sulama Kooperatifleri tarafından işletilen alanın %53’ü kapalı (modern) sulama sistemlerine dönüştürülmüştür. Yeraltı suyunun kontrol altına alınması ve sürdürülebilirliğinin etkin yönetiminin sağlanması maksadıyla “Yeraltı Suları Ölçüm Sistemleri Yönetmeliği” gereğince, Tahsis-Rezerv durumuna göre Bakanlar Kurulu tarafından ilan edilen havzalardaki bütün kuyulara ölçüm sistemi kurulacaktır. Bugüne kadar ferdi sulamalarda 196.500 adet ruhsatlı kuyu açılarak yıllık 5 milyar m³ su tahsisi yapılmıştır.

Sulamaya açılan alan miktarının giderek artması, su kaynaklarının kıt oluşu, sulama dışında diğer sektörler için kullanımı yönündeki taleplerin her geçen gün artması, sulamada suyun etkin kullanımını zorunlu hale getirmektedir. Gerekli su tasarrufu, suyun isalesinde, dağıtımında, sistemin işletilmesinde ve araziye tatbikinde gerçekleştirilmelidir. Yeni geliştirilen sulama projelerinde, basınçlı borulu sulama sistemlerinin tercih edilmesi ile tarla içi sulama sistemlerinde damla ve yağmurlama sulama yöntemlerinin yaygınlaşmasını sağlayacak ve etkin su kullanımı sağlanarak tarla içi su kayıplarının azaltılması ile gerekli tasarruf sağlanabilecektir.

GZFT Analizinde iyileştirme gerektiren tespitlerden; Sulamanın 12 aya yayılması, Sulama Birliklerinin rehabilitasyon çalışması nedeniyle su kesintisine gitmemesi, kapalı sahalarda kuyu taleplerinin karşılanması gibi aşırı su kullanma ihtiyacından oluşan talepler, kuyulara Elektronik Ölçüm Sistemi takılarak azaltılacaktır.

İnşaatı tamamlanarak işletmeye alınan tesislerin beklenen faydayı sağlayabilmeleri, bu tesislerin ekonomik ömürleri boyunca uygulanacak rasyonel işletme programları ile bakım onarım çalışmalarına bağlıdır. İdaremizce inşa edilen sulama tesislerinin 155 adedi (898.000 hektar) 40 yıl önce işletmeye açılmış olması, gelişen teknolojiye bağlı olarak modernizasyon maliyetlerinin düşmesi ve sulama randımanının artırılma gayretleri sebebiyle söz konusu tesislerin rehabilitasyonunu gündeme getirmektedir.

DSİ’ce inşa edilerek işletmeye açılmış bulunan sulama, taşkın, kurutma, enerji ve bina tesisleri tabiatın tahripkâr etkilerine maruz kalmaktadır. Tabiatın etkilerine karşı zamanında koruyucu önlem alınmadığı takdirde tesisler zamanla fonksiyonunu tamamen yitirerek kullanılmaz duruma gelmektedir.

Belirli amaçlar için inşa edilen tesislerden beklenen faydaların sağlanabilmesi, tesislerin amacına uygun şekilde işletilmesi ve proje kriterlerine göre tesislerin arıza meydana gelmeden periyodik bakımları ve arıza meydana geldikten sonra ise onarılması ile mümkündür.

İşletmeye açılmış depolama ve sulama tesislerinin %74’ünün 10 yaşından büyük olmasının yanı sıra, yıl içerisinde değişik zamanlarda taşkın ve deprem gibi doğal afetlere maruz kalması mevcut bakım onarım ihtiyacının artmasına neden olmaktadır. Bu kapsamda barajlardaki cebri boru ve daimi teçhizatla korozyon nedeniyle ortaya çıkan boya ve bakım onarım ihtiyaçlarının giderilmesi gerekmektedir.

Tek maksatlı olabildiği gibi, sulama, enerji, taşkından koruma ve içme suyu maksatlarının hepsine birden haiz olabilen barajların cebri boru, vana, dolusavak kapakları gibi mekanik aksamaların bakım onarım veya yenilenmesi işlerinin, ihtiyaç duyulan ödeneklerin karşılanamaması nedeniyle ötelenmesi, bu ötelenenin 3 ila 5 yıl sürmesi halinde tesisler bakım onarım ile

kurtarılamayacak hale gelebilecek ve bu tesisleri yeniden yapmanın maliyeti 50 ila 100 kat daha fazla olacaktır.

Ülke nüfusunun hızla artması, sanayileşme, şehirleşme ve küresel iklim değişikliğinin neden olduğu kuraklık sonucunda su kaynaklarına olan talep giderek artmakta olup, İşletmeye açılan HES tesislerinin çevreyle barışık, etkin ve verimli işletilmesi için Hidroelektrik Enerjinin planlanması, işletilmesi ve veri tabanının oluşturulması büyük önem taşımaktadır. HES tesislerinin sürekli takibi yapılmakta, izleme ve değerlendirme çalışmaları titizlikle sürdürülmektedir.

Yapılacak büyük sulama yatırımlarından azami fayda temin etmek ve maliyetin geriye dönüşünü hızlandırmak için “öncelik sıralaması” yapılması şarttır. DSİ’de öncelik sıralaması için “5 yıldız şartı” aranmaktadır. Bunlar;

- > Su kaynağının hazır olması,
- > Sulamaya ciddi bir talebin bulunması (sulama birlikleri, kooperatifler, çiftçiler vb.),
- > Arazinin mümbit olması,
- > Cazibe ile sulama yapılması,
- > Projenin arazi toplulaştırma kapsamında bulunmasıdır.

Sulama projelerinde aranan 5 yıldız şartına göre öncelikle arazi toplulaştırması uygulayarak her parselin yola ve suya ulaşımı sağlanarak, kamulaştırma ve inşaat maliyetlerinde tasarruf sağlanacaktır.

Arazi toplulaştırma kriterlerine teknik olarak uygun olmayan yerlerde ise, ihtiyaç duyulan taşınmazların kamulaştırma haritaları hazırlanıp bilimsel kriterlere bağlı olarak adil ve hakkaniyete uygun bedelle mevzuatına göre kamulaştırılarak yönetilmesi sağlanacaktır.

3. KURULUŞUN STRATEJİSİ

HEDEF 4.1

DSİ TARAFINDAN SULAMA ŞEBEKESİ TAMAMLANAN ALAN 4,85 MİLYON HEKTARA ÇIKARILACAKTIR.

Beslenme ihtiyacının karşılanması, sanayinin ihtiyacı olan tarımsal ürünlerin dengeli ve sürekli üretilmesi, tarım kesiminde çalışan nüfusun işsizlik sorununun çözülmesi ve hayat seviyesinin yükseltilmesi için tarım alanlarının sulamaya açılması sağlanacak. Öncelikle yatırım programında bulunan sulama projeleri gözden geçirilerek su kaynağı hazır, ana kanal inşaatı süren, tasarımı büyük ölçüde tamamlanmış ve cazibeyle sulama yapılacak projeler ile ekonomik görülen birinci kademe pompaj sulamaları tamamlanacak ve gerekli olması halinde kamulaştırma ve toplulaştırma çalışmaları yapılacaktır. Tarım alanlarının sulanması için gerekli olan Pompa, Mekanik Aksam, Transformatör vb. satınalmaları yapılacaktır.

STRATEJİLER

1. Yatırım programında bulunan sulama projeleri önceliklendirilecektir. (Su kaynağının hazır olması, sulamaya ciddi bir talebin bulunması, arazinin verimli olması, cazibe ile sulama yapılması, arazi toplulaştırma kapsamında bulunması).
2. Başta Bölgesel Kalkınma Planları olmak üzere (GAP, DAP, KOP, DOKAP ve diğer bölgesel öncelikli projelerin) sulama programı gözden geçirilerek öncelikle su kaynağı hazır, ana kanal inşaatı süren, tasarımı büyük ölçüde tamamlanmış ve cazibeyle sulama yapılacak projeler ile ekonomik görülen birinci kademe pompaj sulamaları tamamlanacaktır.
3. Sulama projeleri öncelikle arazi toplulaştırmalı olarak gerçekleştirilecektir.
4. Arazi toplulaştırma sahası dışında kalan alanlarda ihtiyaç duyulan taşınmazların kamulaştırma haritaları hazırlanıp bilimsel kriterlere bağlı olarak adil ve hakkaniyete uygun bedelle mevzuata göre kamulaştırılarak yönetilmesi sağlanacaktır.

5. İşletmedeki sulama tesislerinden ihtiyaç duyulanların modernizasyonu/rehabilitasyonu sağlanacaktır.

6. İşletmeye açılan sulama tesislerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla gerekli bakım onarım çalışmaları gerçekleştirilecektir.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

1. Şebekesi tamamlanacak sulama alanı (ha)
2. Tamamlanacak sulama tesisi sayısı
3. İhale edilecek sulama tesisi sayısı
4. Tamamlanacak baraj sayısı
5. İhale edilecek baraj sayısı
6. Tamamlanacak gölet sayısı
7. İhale edilecek gölet sayısı
8. Kamulaştırılacak alan (ha)
9. Bakım onarımı gerçekleştirilecek tesis sayısı

FAALİYETLER

Sulama Tesisleri İnşa
Kamulaştırma
Bakım-Onarım

KOORDİNATÖR BİRİM

Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

- > Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- > Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı
- > Barajlar ve HES Dairesi Başkanlığı
- > Jeoteknik Hizmetler ve Yeraltıları Dairesi Başkanlığı
- > Emlak ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı
- > Makina İmalat ve Donatım Dairesi Başkanlığı
- > Teknik Araştırma ve Kalite Kontrol Dairesi Başkanlığı
- > İşletme ve Bakım Dairesi Başkanlığı
- > Bölge Müdürlükleri

HEDEF 4.2

DSİ TARAFINDAN İŞLETMEYE AÇILAN SULAMA ALANLARINDA; %62 OLAN SULAMA ORANI %68'E, %42 OLAN SULAMA RANDIMANI DA %50'YE ÇIKARILACAKTIR.

STRATEJİLER

1. Net sulama alanları güncelleştirilecek, net sulama alanı içindeki sulanmayan alanların sulanmama nedenlerinden kuruluşumuzla ilgili olanları bertaraf edilecektir.
2. İşletme haritaları tamamlanarak sayısallaştırılacaktır.
3. İşletmeye açılan sulama tesislerinde şebekeye alınan su miktarlarının ölçülebilmesi için elektronik ölçüm sistemleri kurulacaktır.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

1. Gerçekleşecek sulama oranı
2. Gerçekleşecek sulama randımanı
3. Sulama sahası sayısallaştırılacak alan (ha)
4. Elektronik ölçüm sistemi takılacak sulama tesisi sayısı

FAALİYETLER

Etüt-Proje

KOORDİNATÖR BİRİM

İşletme ve Bakım Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

- > Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- > Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı
- > Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı
- > Barajlar ve HES Dairesi Başkanlığı
- > Jeoteknik Hizmetler ve Yeraltısuları Dairesi Başkanlığı
- > Emlak ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı
- > Makina İmalat ve Donatım Dairesi Başkanlığı
- > Teknik Araştırma ve Kalite Kontrol Dairesi Başkanlığı
- > Bölge Müdürlükleri

STRATEJİK AMAÇ 5

HİDROELEKTRİK ENERJİ POTANSİYELİNİN TAMAMINI ÜLKE EKONOMİSİNE KAZANDIRMAK.

Enerji her ülke için kalkınma, refah, istikrar ve hayat kalitesi anlamına gelmektedir. Enerjinin yerinde, zamanında ve makul fiyatlarla temin edilmesi kalkınma için vazgeçilmezdir. Bununla birlikte enerji ekonomik, sosyal ve çevresel yönleri bulunan aynı anda pek çok sektörle bağlantılı bir konudur.

Ülkemizin coğrafi konumu nedeniyle her mevsim km²'ye düşen yağış miktarı farklı olmaktadır. Bu bakımdan yağışın fazla olduğu aylarda gelen suyu regüle ederek yıllık veya yıllar arası aktarımlar yapabilecek barajlara daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Bu barajlarda, özellikleri nedeniyle pik saatlerde ihtiyacımız olan ve temiz enerji olarak adlandırılan hidroelektrik enerjisi üretilmelidir. Ayrıca bu santraller çevre dostu olmaları, kırsal kesimlerde yaşayan insanların ekonomik ve sosyal yaşam standartlarını yükseltmesi ve düşük potansiyel risk taşımaları sebebiyle tercih edilmelidir.

Ülkemizde tüketilen enerjinin %70'den fazlası tamamen dışa bağımlı olduğumuz ithal kaynaklardan karşılanmaktadır. Sadece elektrik enerjisi üretimi için ithal edilen enerji hammaddelerinin (doğalgaz, kömür vs.) ülke ekonomisine etkisi 10 milyar \$'ın üzerindedir (ulaşım sektörü vs. konularda dikkate alındığında toplam enerji hammaddesi ithalat rakamı 50 milyar \$'ın üzerindedir). Bir ülke için en önemli hedefin kalkınma, kalkınmanın en önemli ayağının üretim, üretimin devamlılığı için ise enerji ihtiyacının kesintisiz karşılanması çok önemlidir. Ülkemizin ekonomik olarak büyümesinin önündeki en büyük engel enerjideki dışa bağımlılıktır.

1956 yılında Seyhan I HES ile başlayan hidroelektrik potansiyelimiz Deriner, Çine ve Manyas HES'in de işletmeye alınmasıyla birlikte DSİ'ce inşaatı

tamamlanan HES sayısı kurulu gücü 2 MW'tan küçük 6 adet HES ile birlikte (Anamur, Erciş, Kernek, Silifke-I, Uludere, Durucasu) 65 adede ulaşmıştır. İnşaatı tamamlanıp işletmeye alınan bu 65 adet hidroelektrik santralin toplam kurulu gücü 12.369 MW ve ortalama yıllık üretimi 43.356 GWh'tır.

Hidroelektrik enerji üretiminde; öncelikle teknik ve ekonomik üretim potansiyeline ulaşılması, hidroelektrik enerji üretiminin bir an önce artırılması için; özel sektör yatırımlarının desteklenmesi, teşvik edilmesi, özel sektörün talip olmadığı hidroelektrik enerji tesislerinin gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Bu amaçla; mülga 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun çıkarılması ve 26.06.2003 tarih ve 25150 sayılı Resmi Gazete'de Elektrik Piyasasında Üretim Faaliyetinde Bulunmak Üzere Su Kullanım Hakkı Anlaşması İmzalanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" yayımlanmasıyla özel sektörün kamu tarafından geliştirilmiş ve yapımı planlanan bir çok enerji amacı bulunan HES projelerini yapması yanında özel sektöre bizzat HES projesi geliştirme imkanı sağlanmıştır.

Mülga 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun yerine yayınlanan 6446 sayılı kanun kapsamında 2003 yılından itibaren özel sektör tarafından geliştirilip tesis edilen ve işletmeye alınan enerji projeleri ile yaklaşık olarak 29.000 GWh'lık bir enerji desteği sağlanmıştır.

DSİ yatırım programında olup, inşaatı devam eden 3 adet santralin (Yusufeli, Ilısu, Kiğı) 2019 yılına kadar işletmeye alınması öngörülmektedir. Bu HES'ler tamamlandığında hidroelektrik potansiyelimize 1.880 MW ilave edilmiş olacaktır. Ayrıca bu dönemde özel sektörün talip olmadığı hidroelektrik enerji tesislerinin yapılması hususunda alternatif çalışmalar yürütülecektir.

Baraj projeleri için ihtiyaç duyulan taşınmazların kamulaştırma haritaları hazırlanıp bilimsel kriterlere bağlı olarak adil ve hakkaniyete uygun bedelle mevzuatına göre kamulaştırılarak yönetilmesi sağlanacaktır.

Projelerimizden etkilenen tüm ailelerin planlı olarak yeniden yerleşimlerinin sağlanması ve sosyo-ekonomik bakımdan mağduriyetlerinin önlenmesi politikası benimsendiğinden, ana projenin sahibi olan DSI'nin bu faaliyetlerle ilgili planlama, koordinasyon ve izleme hizmetleri vermesi zorunlu hale gelmiştir. Projelerden dolayı yaşadıkları yerleri terk etmek zorunda kalan vatandaşlarımız üzerindeki sosyo-ekonomik etkilerin incelenerek, gerçekleşmesi muhtemel olumsuzlukların en aza indirilmesinin planlanması için Yeniden Yerleşim Eylem Planları ve Gelir İyileştirme Uygulama Planlarının yapılması, izlenmesi, değerlendirilmesi çalışmaları sürdürülerek iskânın zamanında gerçekleştirilmesi için ilgili kurumlarla koordinasyon sağlanmaktadır.

Devlet ve özel sektör tarafından yapılan hidroelektrik enerji yapılarına hız vermek, DSI tarafından yapılmakta olan ve enerji üretim amacı da bulunan çok maksatlı projelerin HES kısımlarının projelerle eş zamanlı olarak özel sektör eliyle işletmeye alınması sağlanacaktır.

Pompaj depolamalı HES'ler tüm Dünya'da etkin olarak kullanılmakta ve ülkelerin enerji sistemleri açısından adeta bir sigorta görevi üstlenmektedir. Ülkemizdeki pik talebin karşılanma ve sistem güvenliğinin sağlanması açısından da Pompaj depolamalı HES projelerine ilişkin gerekli çalışmalara hız verilecektir.

Ülkemizdeki ilk PHES çalışmaları Mülga EİE Genel Müdürlüğü tarafından başlatılmıştır. Türk Hükümetinin talebi üzerine Mülga EİE Genel Müdürlüğüne Japonya Hükümetince "Türkiye'deki Pik Talebin Karşılanmasında Pompaj Depolamalı HES'lerin Rolü"nü konu alacak bir Master Plan çalışması için teknik imkan sağlanmıştır. "Türkiye Pik Talebinin Karşılanması için Optimal Güç Üretimi (Study on Optimal Power

Generation for Peak Demand in Turkey) Projesi" Mülga EİE Genel Müdürlüğü koordinasyonunda Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (TEİAŞ) ve Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) aracılığı ile görevlendirilen Tokyo Electric Power Company (TEPCO) uzmanları eşliğinde tamamlanmıştır. Çalışmada Türkiye için potansiyel pompaj depolamalı hidroelektrik santral yerleri talebin yoğun olduğu bölgeler, jeolojik, topografik ve çevresel kısıtları da içeren kriterler açısından araştırılmış ve yapılan kademeli eleme sonucunda alt rezervuarları Gökçekaya Barajı ve HES olan Gökçekaya Pompajlı HES (1400 MW) ve Altıncaya Pompajlı HES'in (1800 MW) kavramsal tasarımı yapılmıştır.

Bu amaçla Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) tarafından desteklenen ve Mülga Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü koordinasyonunda 2010-2011 yıllarında yürütülmüş olan "Study on Optimal Power Generation For Peak Demand In Turkey- Pik Talebin Karşılanması İçin Optimal Güç Üretim Çalışması" kapsamında önerilen Gökçekaya Pompaj Depolamalı Hidroelektrik Santrali (Gökçekaya PHES) Fizibilite Çalışması bu aşamadan sonra Genel Müdürlüğümüz ve JICA işbirliği ile yürütülmektedir. İhtiyaç duyulan taşınmazların kamulaştırma haritaları hazırlanıp bilimsel kriterlere bağlı olarak adil ve hakkaniyete uygun bedelle mevzuatına göre kamulaştırılarak yönetilmesi sağlanacaktır. Projeler için ihtiyaç duyulan taşınmazlar, inşaat programlarına uygun olarak kamulaştırılacaktır.

İnşaatı tamamlanan tesislerin beklenen faydayı sağlayabilmeleri, bu tesislerin ekonomik ömürleri boyunca uygulanacak rasyonel işletme programları ile bakım onarım çalışmalarına bağlıdır. İşletme ve bakım çalışmalarında olabilecek aksamalar ilk yıllarda tesislerin hizmet üretimine olumsuz etki ederken bir süre sonra tesisin fiziki varlığını da tehdit eder duruma gelerek, çok daha yüksek mali boyutu olan rehabilitasyon çalışmalarını gerektirecektir.

3. KURULUŞUN STRATEJİSİ

Tek maksatlı olabildiği gibi, sulama, enerji, taşıktan koruma ve içme suyu maksatlarının hepsine birden haiz olabilen barajların cebri boru, vana, dolusavak kapakları gibi mekanik aksamaların bakım onarım veya yenilenmesi işlerinin, ihtiyaç duyulan ödeneklerin karşılanamaması nedeniyle ötelenmesi, bu ötelenenin 3 ila 5 yıl sürmesi halinde tesisler bakım onarım ile kurtarılamayacak hale gelebilecek ve bu tesisleri yeniden yapmanın maliyeti 50 ila 100 kat daha fazla olacaktır.

Ülke nüfusunun hızla artması, sanayileşme, şehirleşme ve küresel iklim değişikliğinin neden olduğu kuraklık sonucunda su kaynaklarına olan talep giderek artmakta

olup işletmeye açılan HES tesislerinin çevreyle barışık, etkin ve verimli işletilmesi için Hidroelektrik Enerjinin planlanması, işletilmesi ve veri tabanının oluşturulması büyük önem taşımaktadır. HES tesislerinin sürekli takibi yapılmakta, izleme ve değerlendirme çalışmaları titizlikle sürdürülmektedir.

Türkiye’de elektrik tüketimi her yıl %4-10 oranında artmakta olup, bu talebin karşılanması için her yıl 4 milyar ABD doları yatırım yapılması gerekmektedir. Sürekli, güvenilir ve ekonomik değerlendirilebilir yerli hidroelektrik potansiyelin değerlendirilmesiyle enerjide dışa bağımlılığımız azalacaktır.

HEDEF 5.1 HİDROLİK ENERJİ ARZI ARTTIRILACAKTIR.

STRATEJİLER

1. Baraj ve HES inşaatları yapılacaktır.
2. Baraj göl alanı içerisinde kalacak olan Kültürel varlıkların tespiti yapılacaktır.
3. Baraj göl alanı içerisinde kalacak olan Kültürel varlıkların korunması için gerekli önlemler alınacaktır.
4. Yusufeli, Kiğı ve Ilisu barajları tamamlanacaktır.
5. Özel sektörün talep olmadığı hidroelektrik enerji tesisleri gerçekleştirilecektir.
6. İhtiyaç duyulan her türlü taşınmazın kamulaştırmaları yapılacaktır.
7. Bakım onarım çalışmalarının zamanında ve yeterli ölçüde yapılması sağlanacaktır.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

1. Tamamlanacak baraj sayısı
2. Gerçekleşecek kurulu güç (MW)

3. Gerçekleşecek enerji miktarı (GWh/yıl)
4. Kamulaştırılacak alan (ha)
5. Bakım onarımı gerçekleştirilecek tesisler sayısı

FAALİYETLER

Enerji Tesisleri İnşa
Kamulaştırma
Yeniden Yerleşim
Bakım-Onarım

KOORDİNATÖR BİRİM

Barajlar ve HES Dairesi Başkanlığı

SORUMLU BİRİMLER

- > Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- > Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı
- > Jeoteknik Hizmetler ve YAS Dairesi Başkanlığı
- > Emlak ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı
- > Teknik Araştırma ve Kalite Kontrol Dairesi Başkanlığı
- > İşletme ve Bakım Dairesi Başkanlığı
- > Hidroelektrik Enerji Dairesi Başkanlığı
- > Bölge Müdürlükleri

3. KURULUŞUN STRATEJİSİ

STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLERİN ÜST POLİTİKALAR VE EYLEM PLANLARI İLE İLİŞKİSİ

Amaçlar	Hedefler	Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) Amaç Ve Hedefleri	62. Hükümet Programı	GAP Eylem Planı	T.C. Orman Ve Su İşleri Bakanlığı 2013-2017 Stratejik Plan	T.C. Orman Ve Su İşleri Bakanlığı 2023 Yılı Hedefleri	T.C. Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı Türkiye Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi Ve Eylem Planı (2013-2017)	T.C. Kalkınma Bakanlığı Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2014-2023 Taslak)
SA1 Ülkemizin su kaynaklarının korunmasını, geliştirilmesini, verimli kullanılmasını ve sürdürülebilirliğini sağlamak.	SA1-H1 Ülkemizdeki 25 akarsu havzasının master planlarının tamamlanması için kalan 16 havzada master plan çalışmaları yapılacaktır.	Madde; 56,1032, 1047 Tablo-18, Tablo-24	✓	✓	S.G.2, S.H.2.4, S.G.4	✓	✓	Madde; 693, 694, 695
	SA1-H2 Etüt, planlama (fizibilite) ve proje çalışmalarına etkinlik kazandırılacaktır.	Madde; 757, 1047, Öncelikli Dönşm.Prg. 1-15,1032	✓	✓	S.G.2			Madde; 693, 695
	SA1-H3 Suyun kalitesinin, miktarının korunması, iyileştirilmesi ve izlenmesi sağlanacaktır.	Madde; 757, 1017, 1032, 1047, Tablo-24 Öncelikli Dönşm.Prg. 1-15	✓	✓	S.G.4, S.H.4.1 S.H.4.2 S.H.4.3	✓	✓	Madde; 693, 694, 695
	SA1-H4 Taşkın tehlike haritaları hazırlanarak erken uyarı sistemi kurulacaktır.	Madde; 1047	✓		S.H.4.3		✓	Madde; 692
	SA1-H5 Deney laboratuvarlarının alt yapısı, verilere dayalı kalite kontrol hizmeti, AR-GE alt yapısı geliştirilecek ve güçlendirilecek, deneysel faaliyetlerle ilgili akreditasyon kapsamı genişletilecektir.	Madde; 585, 626, 1047, Öncelikli Dönşm.Prg. 1-15,Tablo-18	✓		S.H.4.2		✓	Madde; 689
	SA1-H6 Etkin ve verimli çalışma ortamı sağlanarak, hizmetiçi eğitim faaliyetleri, özlük hakları ve diğer motivasyon artırıcı faktörler etkili bir şekilde gerçekleştirilecektir.	Madde; 1047, Tablo-18			S.H.1.3			
	SA1-H7 Bilginin elektronik ortamda üretilmesi, takibi ve paylaşılması sağlanacak, e-dönüşüm oluşumuna uygun olarak e-dsi gerçekleştirilecektir.	Madde; 393, 401,557,722, 1047	✓		S.H.1.4 S.H.4.3			

3. KURULUŞUN STRATEJİSİ

STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLERİN ÜST POLİTİKALAR VE EYLEM PLANLARI İLE İLİŞKİSİ										
Amaçlar	Hedefler			Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) Amaç Ve Hedefleri	62. Hükümet Programı	GAP Eylem Planı	T.C. Orman Ve Su İşleri Bakanlığı 2013-2017 Stratejik Plan	T.C. Orman Ve Su İşleri Bakanlığı 2023 Yılı Hedefleri	T.C. Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı Türkiye Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi Ve Eylem Planı (2013-2017)	T.C. Kalkınma Bakanlığı Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2014-2023 Taslak)
SA2 Belediyelerin içme, kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçlarını yeterli miktar ve kalitede karşılamak, atıksu kirliliğini önlemek.	SA2-H1	Belediyelerin içme, kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçları karşılanacaktır.	Madde; 585,976,1032, 1047,Tablo-18 Tablo-33	✓	✓	S.H.4.2	✓	✓	✓	Madde; 405,490, 674
	SA2-H2	İçmesuyu ve nehir havzaları evsel ve hayvansal kirliliğe karşı korunacaktır.	Madde; 976, 1032, 1047, Tablo-18 Tablo-33 Öncelikli Dönşm. Prg.1-15	✓	✓	S.H.4.2	✓	✓	✓	Madde; 405,490, 674
SA3 Suyun oluşturacağı taşkın, taşkın ve rüsubat zararlarından yerleşim yerlerini, tesisleri ve tarım arazilerini korumak.	SA3-H1	Taşkın riski olan akarsular bütüncül havza yaklaşımı ile planlanan akarsu ıslah ve taşkın koruma tesisleri inşa edilecek ve mevcut tesislerin hizmetini sürdürmesi sağlanacaktır.	Madde; 1032 1047,1063	✓		S.H.2.4	✓			Madde; 692
	SA3-H2	Taşkın koruma, önleme ve müdahale çalışmalarında kullanılacak makine ve ekipmanlar modernize edilerek güçlendirilecektir.	Madde; 1032 1047,1063					✓		Madde; 692
SA4 Tarımda su kullanımını etkinleştirmek.	SA4-H1	DSİ tarafından sulama şebekesi tamamlanan alan 4,85 milyon hektara çıkarılacaktır.	Madde;585, 756,915,1032, 1047,Tablo-24 Öncelikli Dönşm. Prg.1-15	✓	✓	S.H.4.2	✓	✓	✓	Madde; 455
	SA4-H2	DSİ tarafından işletmeye açılan sulama alanlarında; %62 olan sulama oranı %68'e, %42 olan sulama randımanı da %50'ye çıkarılacaktır.	Madde;585, 756,1032, 1047, Öncelikli Dönşm. Prg.1-15	✓	✓		✓	✓	✓	Madde; 538
SA5 Hidroelektrik enerji potansiyelinin tamamını ülke ekonomisine kazandırmak.	SA5-H1	Hidrolik enerji arzı artırılacaktır.	Madde; 585, 70- Tablo-18 784-Tablo-25 1032 Öncelikli Dönşm. Prg.1-13	✓	✓			✓		Madde; 405,539, 690

3. KURULUŞUN STRATEJİSİ

STRATEJİK HEDEF - BİRİM İLİŞKİSİ																					
Amaçlar		Hedefler		Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	Etüt Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı	Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı	Barajlar ve HES Dairesi Başkanlığı	İçmesuyu Dairesi Başkanlığı	Atıksu Dairesi Başkanlığı	Jeoteknik Hizmetler ve YAS Dairesi Başkanlığı	Emlak ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı	Makina İmalat ve Donatım Dairesi Başkanlığı	Teknik Araştırma ve Kalite Kontrol Dairesi Başkanlığı	İşletme ve Bakım Dairesi Başkanlığı	Hidroelektrik Enerji Dairesi Başkanlığı	Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	Teknoloji Dairesi Başkanlığı	Bölge Müdürlükleri		
SA1	Ülkemizin su kaynaklarının korunmasını, geliştirilmesini, verimli kullanılmasını ve sürdürülebilirliğini sağlamak.	SA1-H1	Ülkemizdeki 25 akarsu havzasının master planlarının tamamlanması için kalan 16 havzada master plan çalışmaları yapılacaktır.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
		SA1-H2	Etüt, planlama (fizibilite) ve proje çalışmalarına etkinlik kazandırılacaktır.	●	●	●	●	●	●	●	●			●	●						●
		SA1-H3	Suyun kalitesinin, miktarının korunması, iyileştirilmesi ve izlenmesi sağlanacaktır.	●	●			●	●	●				●	●						●
		SA1-H4	Taşkın tehlike haritaları hazırlanarak erken uyarı sistemi kurulacaktır.	●	●	●										●				●	●
		SA1-H5	Deney laboratuvarlarının alt yapısı, verilere dayalı kalite kontrol hizmeti, AR-GE alt yapısı geliştirilecek ve güçlendirilecek, deneysel faaliyetlerle ilgili akreditasyon kapsamı genişletilecektir.	●	●	●	●	●	●	●				●	●					●	
		SA1-H6	Etkin ve verimli çalışma ortamı sağlanarak, hizmetiçi eğitim faaliyetleri, özlük hakları ve diğer motivasyon artırıcı faktörler etkili bir şekilde gerçekleştirilecektir.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
		SA1-H7	Bilginin elektronik ortamda üretilmesi, takibi ve paylaşılması sağlanacak, e-dönüşüm oluşumuna uygun olarak e-dsi gerçekleştirilecektir.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
SA2	Belediyelerin içme, kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçlarını yeterli miktar ve kalitede karşılamak, atıksu kirliliğini önlemek.	SA2-H1	Belediyelerin içme, kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçları karşılanacaktır.	●	●		●	●		●	●		●							●	
	SA2-H2	İçmesuyu ve nehir havzaları evsel ve hayvansal kirliliğe karşı korunacaktır.	●	●					●		●		●							●	

STRATEJİK HEDEF - BİRİM İLİŞKİSİ

Amaçlar		Hedefler		Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	Etüt Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı	Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı	Barajlar ve HES Dairesi Başkanlığı	İçmesuyu Dairesi Başkanlığı	Atıksu Dairesi Başkanlığı	Jeoteknik Hizmetler ve YAS Dairesi Başkanlığı	Emlak ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı	Makina İmalat ve Donatım Dairesi Başkanlığı	Teknik Araştırma ve Kalite Kontrol Dairesi Başkanlığı	İşletme ve Bakım Dairesi Başkanlığı	Hidroelektrik Enerji Dairesi Başkanlığı	Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	Teknoloji Dairesi Başkanlığı	Bölge Müdürlükleri
SA3	Suyun oluşturacağı taşkın, taşkın ve rüsubat zararlarından yerleşim yerlerini, tesisleri ve tarım arazilerini korumak.	SA3-H1	Taşkın riski olan akarsular bütüncül havza yaklaşımı ile planlanan akarsu ıslah ve taşkın koruma tesisleri inşa edilecek ve mevcut tesislerin hizmetini sürdürmesi sağlanacaktır.	●	●	●						●		●					●
		SA3-H2	Taşkın koruma, önleme ve müdahale çalışmalarında kullanılacak makine ve ekipmanlar modernize edilerek güçlendirilecektir.	●								●							●
SA4	Tarımda su kullanımını etkinleştirmek.	SA4-H1	DSİ tarafından sulama şebekesi tamamlanan alan 4,85 milyon hektara çıkarılacaktır.	●	●	●	●			●	●	●	●	●					●
		SA4-H2	DSİ tarafından işletmeye açılan sulama alanlarında; %62 olan sulama oranı %68'e, %42 olan sulama randımanı da %50'ye çıkarılacaktır.	●	●	●	●			●	●	●	●	●					●
SA5	Hidroelektrik enerji potansiyelinin tamamını ülke ekonomisine kazandırmak.	SA5-H1	Hidrolik enerji arzı artırılacaktır.	●	●	●				●	●		●	●	●				●

● Koordinatör Birim

● Sorumlu Birimler

4. MALİYETLENDİRME

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün 2015-2019 yıllarını kapsayan stratejik planında belirlenen stratejik amaç ve hedeflerini gerçekleştirebilmek için gerekli olan maliyetin tespit edilmesi konusunda; harcama birimlerinden (Merkez-Taşra) yatırım programında yer alan projeler ile plan döneminde ele alınması öngörülen projelerin yıllara göre ihtiyaçları ile bu ihtiyaçların karşılanması durumunda gerçekleştirecekleri hizmetler derlenmiştir. Harcama birimlerince bildirilen maliyet ve gerçekleştirilecek hizmetler dikkate alındığında Kuruluşumuzun daha fazla bütçe kullanma ve daha fazla hizmet üretme kapasitesi vardır. Buna göre DSİ Genel Müdürlüğü'nün Yatırım Programında yer alan projelerden ihale edilmiş ünitelerin sözleşmelerine göre verilmesi gereken ödenekler ile yatırım programında yer alıp, ihalesi öngörülen üniteler ve plan döneminde Yatırım Programına alınması için teklif edilecek yeni projeler kapsamında ihalesi öngörülen ünitelerin, Bütçe Kanunu gereğince toplam keşif bedelinin %10'u olan ödenek ihtiyaçları dikkate alındığında DSİ'nin plan döneminde ödenek ihtiyacı 101 milyar 991 milyon TL olarak tespit edilmiştir. Ancak Stratejik Planların; Kalkınma Planları, Yıllık Programlar, Bölgesel Programlar, Hükümet Programları, Ekonomik Programlar ile uyumlu olması gerektiğinden Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulu'nun 2014/6840 Karar Sayısı ile kabul edilen ve 08 Ekim 2014 Tarihli ve 29139 Sayılı Resmî Gazete de (Mükerrer) yayınlanan "Orta Vadeli Program (2015-2017)", Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Yüksek Planlama Kurulu'nun 2014/28 Karar Sayısı ile kabul edilen "Orta Vadeli Mali Plan (2015-2017)" çerçevesinde Kalkınma Bakanlığınca hazırlanarak 11 Ekim 2014 tarih ve 29142 Sayılı Resmi Gazete de (Mükerrer) yayımlanan "2015-2017 Dönemi Yatırım Programı Hazırlıkları" genelgesinde belirtilen ilkeler;

Onuncu Kalkınma Planında ortaya konulan politika ve öncelikler, 2015-2017 dönemi Orta Vadeli Programında yer alan amaç, politika ve öncelikler, yine aynı dönem için hazırlanan Orta Vadeli Mali Planda ortaya konulan mali çerçeve ve bütçe tahminleri,

Güneydoğu Anadolu Projesi Ana Planı (GAP), Doğu Anadolu Projesi Ana Planı (DAP), Konya Ovası Projesi

(KOP), Doğu Karadeniz Bölgesel Gelişme Planı (DOKAP), Zonguldak, Bartın, Karabük Bölgesel Gelişme Raporu (ZBK) ve Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi (YHGP) gibi bölgesel öncelikler, Sektörel ve bölgesel önceliklerin yanı sıra devam eden projelerden; kısa sürede tamamlanarak ekonomiye kazandırılabilir, uygulamasında önemli fiziki gerçekleşme sağlanmış, dış finansmanı sağlanarak onaylanmış, başlatılmış bulunan diğer projelerle bağlantılı veya eş zamanlı olarak yürütülmesi ve tamamlanması için proje bazında öncelikler,

DSİ Genel Müdürlüğüne ayrılan ödeneklerin daha verimli kullanılması ve ülke ekonomisine en kısa sürede kazandırılması için sulama projelerinde gerek yatırım programında yer alan projelerin ihtiyaçlarının karşılanma süreçlerini tespit, gerekse yatırım programına yeni alınması planlanan projelerin belirlenmesinde; su kaynağının (baraj veya gölet) hazır olması, çiftçilerin sulama talebinin olması, arazinin verimli olması, cazibe sulaması yapılabilmesi, toplulaştırmanın yapılmış olması gibi öncelikler dikkate alınarak projeler yeniden gözden geçirilmiştir.

Buna göre Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü uzun vadeli yatırım programında yer alan proje ve faaliyetlerin toplam proje tutarları dikkate alınarak 2015-2019 yılları arasına düşen kısımları bir arada değerlendirilmiş ve her yıla ait yaklaşık maliyet belirlenmiştir. Daha sonra proje ve faaliyetlerin belirlenen stratejik amaç ve hedeflere göre dağılımı yapıp, her hedefin yıllara göre maliyetleri belirlenmiş ve böylece DSİ'nin stratejik amaç ve hedeflerinin yıllara göre maliyet dağılımı ortaya çıkartılmıştır.

Bu maliyet dağılımında Orta Vadeli Plan'ın "Özel Bütçeli İdareler (II Sayılı Cetvel) Bütçesi Ödenek Teklif Tavanları" listesinde yayımlanan 2015-2017 yılları ödenekleri dikkate alınmış, 2018-2019 yılları ödenek ihtiyaçları gerçekleştirilecek hedeflere ulaşılabilmesi için %12,5 artış yapılarak tespit edilmiştir. Plan döneminde üst belgelere bağlı olarak DSİ'nin kullanması öngörülen ödenek 54 milyar 718 milyon TL olarak tespit edilmiş olup, bunun 53 milyar 211 milyon TL'si milli bütçeden, 1 milyar 507 milyon TL'sinin DSİ gelirlerinden karşılanması planlanmıştır.

4. MALİYETLENDİRME

DSİ STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLERİNİN YILLARA GÖRE MALİYET DAĞILIM TABLOSU (1.000 TL)

Amaçlar	Hedefler	2015	2016	2017	2018	2019	Toplam
SA1 Ülkemizin su kaynaklarının korunmasını, geliştirilmesini, verimli kullanılmasını ve sürdürülebilirliğini sağlamak.	SA1-H1 Ülkemizdeki 25 akarsu havzasının master planlarının tamamlanması için kalan 16 havzada master plan çalışmaları yapılacaktır.	20 000	40 000	0	0	0	60 000
	SA1-H2 Etüt, planlama (fizibilite) ve proje çalışmalarına etkinlik kazandırılacaktır.	449 055	444 352	496 797	513 770	539 389	2 443 363
	SA1-H3 Suyun kalitesinin, miktarının korunması, iyileştirilmesi ve izlenmesi sağlanacaktır.	5 275	5 425	5 925	4 900	5 100	26 625
	SA1-H4 Taşkın tehlike haritaları hazırlanarak erken uyarı sistemi kurulacaktır.	2 775	2 775	2 775	3 000	3 250	14 575
	SA1-H5 Deney laboratuvarlarının alt yapısı, verilere dayalı kalite kontrol hizmeti, AR-GE alt yapısı geliştirilecek ve güçlendirilecek, deneysel faaliyetlerle ilgili akreditasyon kapsamı genişletilecektir.	13 612	14 046	15 089	16 925	18 991	78 663
	SA1-H6 Etkin ve verimli çalışma ortamı sağlanarak, hizmetiçi eğitim faaliyetleri, özlük hakları ve diğer motivasyon artırıcı faktörler etkili bir şekilde gerçekleştirilecektir.	158 702	211 876	210 070	217 203	202 229	1 000 079
	SA1-H7 Bilginin elektronik ortamda üretilmesi, takibi ve paylaşılması sağlanacak, e-dönüşüm oluşumuna uygun olarak e-DSİ gerçekleştirilecektir.	27 013	30 418	30 825	33 553	37 372	159 181
Toplam		676.432	748.892	761.481	789.351	806.331	3.782.487

DSİ STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLERİNİN YILLARA GÖRE MALİYET DAĞILIM TABLOSU (1.000 TL)

Amaçlar		Hedefler		2015	2016	2017	2018	2019	Toplam
SA2	Belediyelerin içme, kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçlarını yeterli miktar ve kalitede karşılamak, atıksu kirliliğini önlemek.	SA2-H1	Belediyelerin içme, kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçları karşılanacaktır.	998 652	1 108 902	1 216 212	1 800 692	2 018 153	7 142 611
		SA2-H2	İçmesuyu ve nehir havzaları evsel ve hayvansal kirliliğe karşı korunacaktır.	40 078	43 001	59 851	17 117	47 007	207 054
Toplam				1.038.730	1.151.903	1.276.063	1.817.809	2.065.160	7.349.666
SA3	Suyun oluşturacağı taşkın, taşkın ve rüsubat zararlarından yerleşim yerlerini, tesisleri ve tarım arazilerini korumak.	SA3-H1	Taşkın riski olan akarsular bütüncül havza yaklaşımı ile planlanan akarsu ıslah ve taşkın koruma tesisleri inşa edilecek ve mevcut tesislerin hizmetini sürdürmesi sağlanacaktır.	654 927	773 653	799 566	968 147	1 098 340	4 294 633
		SA3-H2	Taşkın koruma, önleme ve müdahale çalışmalarında kullanılacak makine ve ekipmanlar modernize edilerek güçlendirilecektir.	491 661	390 888	380 186	359 271	366 710	1 988 717
Toplam				1.146.588	1.164.541	1.179.752	1.327.419	1.465.050	6.283.350
SA4	Tarımda su kullanımını etkinleştirmek.	SA4-H1	DSİ tarafından sulama şebekesi tamamlanan alan 4,85 milyon hektara çıkarılacaktır.	4 218 112	4 637 418	5 201 591	6 195 745	7 296 087	27 548 953
		SA4-H2	DSİ tarafından işletmeye açılan sulama alanlarında; %62 olan sulama oranı %68'e, %42 olan sulama randımanı da %50'ye çıkarılacaktır.	1 485	1 485	1 485	1 485	1 485	7 425
Toplam				4.219.597	4.638.903	5.203.076	6.197.230	7.297.572	27.556.378
SA5	Hidroelektrik enerji potansiyelinin tamamını ülke ekonomisine kazandırmak.	SA5-H1	Hidrolik enerji arzı artırılacaktır.	2 714 726	2 668 945	1 769 142	1 331 394	1 261 991	9 746 198
Toplam				2.714.726	2.668.945	1.769.142	1.331.394	1.261.991	9.746.198
GENEL TOPLAM				9 796 072	10 373 185	10 189 514	11 463 203	12 896 105	54 718 078
DSİ GELİRİ				243 000	267 000	294 000	330 750	372 093	1 506 843

4. MALİYETLENDİRME

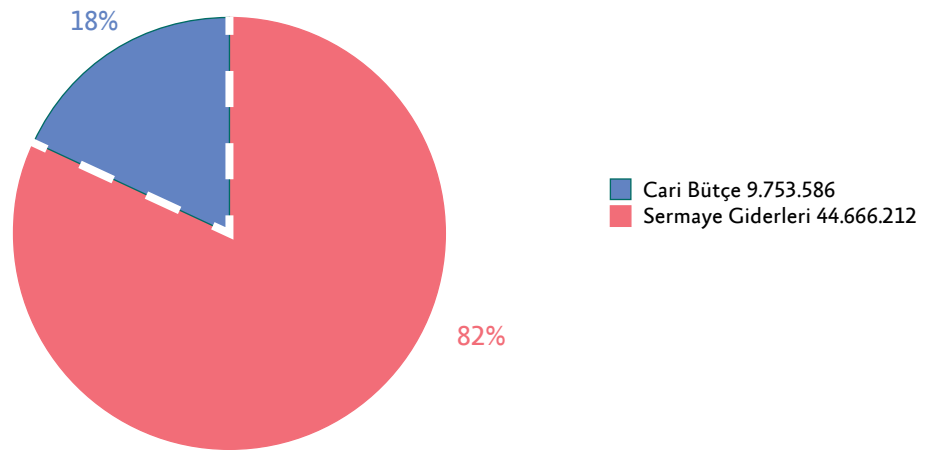
DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2015-2019 DÖNEMİ BÜTÇESİ (1.000 TL)

Harcama Türü	2015	2016	2017	2018	2019	Toplam
I - CARİ BÜTÇE	1 621 597	1 751 258	1 881 875	2 117 109	2 381 748	9 753 586
a) Personel Giderleri	1 183 924	1 283 805	1 384 565	1 557 636	1 752 340	7 162 269
b) Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	209 872	227 578	245 441	276 121	310 636	1 269 648
c) Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	227 801	239 875	251 869	283 352	318 772	1 321 668
II - SERMAYE GİDERLERİ	8 123 000	8 567 767	8 250 822	9 282 175	10 442 447	44 666 212
A - Yatırım Bütçesi	6 993 000	7 532 358	7 287 617	8 200 000	9 200 000	39 212 976
Tarım sektörü	4 450 000	4 900 000	5 410 000	6 100 000	7 000 000	27 860 000
Enerji sektörü	1 700 000	1 700 000	850 000	600 000	500 000	5 350 000
DKHS-İçmesuyu sektörü	843 000	932 358	1 027 617	1 500 000	1 700 000	6 002 975
B - KAMULAŞTIRMA	1 300 000	1 035 409	963 205	1 082 175	1 242 447	5 453 236
III - DKHS-KIRSAL ALAN PLANLAMA (SERMAYE TRANSFERLERİ)	29 480	31 000	32 500	36 563	41 133	170 676
IV - CARİ TRANSFERLER	21 995	23 160	24 317	27 357	30 776	127 605
DSİ BÜTÇESİ TOPLAMI	9 796 072	10 373 185	10 189 514	11 463 203	12 896 105	54 718 078

YILLARA GÖRE CARİ BÜTÇE VE SERMAYE GİDERLERİ (1.000 TL)

CARİ BÜTÇE VE SERMAYE GİDERLERİ (1.000 TL)

5. İZLEME VE DEĞERLENDİRME

A- STRATEJİK PLANIN İZLEME VE DEĞERLENDİRMESİ

Stratejik Plan’da belirlenen amaç ve hedeflerin gerçekleşmeleri, belirlenen temel politika hedefleri ile bunların kaynak ihtiyaçları arasında kurulan bağlantılar, her yıl düzenli olarak hazırlanan Performans Programları vasıtasıyla izlenecek, yıllık Faaliyet Raporları ile de, stratejik plan ve performans programlarında öngörülen hedeflere ilişkin gerçekleştirmeler raporlanıp kamuoyuna açıklanacaktır.

Stratejik Planın izlenmesi ve değerlendirmesi DSİ 2015-2019 Stratejik Plan İzleme Kurulu Tarafından yapılacaktır. Bir Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında daire başkanlarından oluşacak olan kurulun çalışmalarını Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı koordine edecektir.

Stratejik planın izlenme süreci, planın onaylanıp kamuoyunun bilgisine sunulması ile başlayacak olup izleme, planda belirtilen amaç ve hedef uygulamalarının sistematik bir çerçevede, gözlem sonuçları ve istatistikî verilerin belirlenen aralıklarla rapor edilmesi sürecini kapsayacaktır.

Gerçekleşen performans ölçümleri ile performans göstergelerinin ilgili yönetim kademelerince karşılaştırılması ve stratejilerde düzenlemeler yapılması, stratejik planın değerlendirme sürecini oluşturmaktadır. Değerlendirmede uygulamaların mevzuat, teknik ve bilimsel kurallara uygunluk tespiti yanında kamu yararı bakımından etkililik ve ölçülebilen sonuçları da dikkate alınacak, Teşkilatımızda başlatılan Risk Yönetim Süreci doğrultusunda Risk Eylem Planından yararlanılacak, birimlerin hizmet ve görev alanlarındaki performansını, sorumlu oldukları stratejik plan hedefleriyle ve kendi dönemsel performanslarıyla karşılaştırmalarında teknolojik altyapı kullanılacaktır.

Yıllık performans programlarının izleme ve değerlendirmeye esas araç ve yöntemleri ile raporlama standartları Maliye Bakanlığı Performans Esaslı Bütçeleme Rehberi’ndeki kriterlere uygun olarak belirlenecektir. Aynı zamanda gerçekleşen faaliyet ve projelerin ara değerlendirme veya sonuçlarının raporlamasında “Kamu İdarelerinde Faaliyet Raporları Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik” beklentilerine de cevap verilebilecektir. İzleme ve değerlendirme sürecinin usul ve esasları, kullanılacak araç ve yöntemleri “Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” uyarınca üst yönetici adına “DSİ 2015-2019 Stratejik Plan İzleme Kurulu” tarafından belirlenecektir.

B- DSİ 2010-2014 STRATEJİK PLANI'NIN DEĞERLENDİRMESİ

Stratejik Plan ve planın izleme ve değerlendirme sonuçlarının yansıtacağı Performans Programı ile Faaliyet Raporları, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü performans esaslı bütçelemesinin ana unsurunu oluşturacaktır. Kuruluşun Stratejik Planı'nda (2010-2014) plan döneminde toplam 50 milyar TL ödenek temin edilmesi öngörülmüş, 41 milyar TL'lik (%84) ödenek sağlanmıştır. Planlama döneminin tamamı düşünüldüğünde 40 milyar TL ödenek kullanılarak, ortalama %98 gerçekleştirme sağlanmıştır.

Kuruluşun 2011-2014 yılları Performans Programları ve bu göstergelerdeki gerçekleştirmelerin yer aldığı 2011, 2012 ve 2013 yılları Faaliyet Raporları verileri doğrultusunda DSİ 2010-2014 Stratejik Planı aşağıdaki şekilde değerlendirilmiştir.

AMAÇ 1

Ülkemizin su kaynaklarının geliştirilmesi, korunması ve verimli kullanılması kapsamında, nehir havzalarının sürdürülebilir su yönetimi politikalarını belirleyerek uygulamak

Hedef 1.1

10 Havzanın master planı güncellenecektir.

Ülkemizdeki 26 havzadan öncelikleri belirlenen 10 havzadan 9 adedinin ihalesi tamamlanmış (Seyhan Havzası, Sakarya Havzası, Büyük Menderes Havzası, Ceyhan Havzası, Meriç-Ergene Havzası, Konya Kapalı Havzası, Van Kapalı Havzası, Akarçay Havzası, Antalya Havzası) olup, 1 adedinin ise (Susurluk Havzası) ihale süreci 2014 yılı içerisinde tamamlanacaktır.

Hedef 1.2

Su kaynaklarının verimli kullanılması için etüt, planlama (fizibilite) ve proje çalışmalarına etkinlik kazandırılacaktır.

Öncelikle Bölgesel Kalkınma Planları kapsamında yer alan illerdeki projelerden başlanarak, 10 adedi Göl-Su olmak üzere 111 adet planlama raporu ihalesi ile 16 adedi Göl-Su olmak üzere 163 adet planlama raporu tamamlanmıştır.

Planlama raporları hazır olan projeler kapsamında inşaatı öngörülen 68 adet baraj proje yapım ihalesi yapılmış, ayrıca 48 adet barajın proje yapımı tamamlanmıştır.

Sulama, taşkın koruma, taşkın ve rüsubat kontrolü, gölet, gölet sulaması kapsamında 426 adet tesis proje yapım ihalesi gerçekleştirilmiş, ayrıca 291 adet tesisin proje yapımı tamamlanmıştır. Bunların dışında gölet, gölet ve sulaması amaçlı 128 adet proje yapımı ihalesi ile 80 adet proje yapımı tamamlanmıştır.

Belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerine içme suyu temini için planlanan 75 adet içmesuyu tesisi proje yapımı ihalesi, 56 adet içmesuyu tesisi proje yapımı ile Belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerinin içmesuyu amaçlı baraj göllerini kirleten evsel atıksuların toplanıp arıtılarak bertaraf edilmesi, için 1 adet atıksu tesisi proje yapımı ihalesi ve 8 adet atıksu arıtma tesisi proje yapımı gerçekleştirilmiştir.

5. İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Hedef 1.3

Suyun kalitesinin ve miktarının korunması ve/veya iyileştirilmesi sağlanacaktır.

662 sayılı KHK'ya istinaden DSİ ile ELE'nin rasat gözlem istasyonlarının birleştirilmesi ile AGİ, GGI, MGI, KGI dan 5.580 adet kaliteli veri alınmasının takibi yapılmış, su kalitesi gözlem çalışmaları kapsamında, bazı ölçüm parametreleri (yaklaşık olarak 36 parametre) ile 16.126 adet su kalitesi takibi yapılmıştır.

Hedef 1.4

HES projeleri ile hidrolik enerji potansiyelinin kullanımı artırılacaktır.

Hidroelektrik enerji kurulu gücü 1.308 MW artırılmış, hidroelektrik enerji üretimi maksatlı 1 adet HES elektromekanik teçhizatlarının ihalesi yapılmış 5 adet HES tamamlanmıştır. Ayrıca bu hedef kapsamında 1 adet baraj ihalesi yapılmış, 1 adet baraj da tamamlanmıştır.

3 adet HES ise EMSAN Genel Müdürlüğü ile ilgili problemlerden dolayı aksamış, Klavuzlu, Alpaslan I, Manyas HES'ler TEMSAN ile ilgili problemlerden, Akköprü-Deriner-Ermenek Projelerinde ise inşaatın kaynaklanan nedenler ile gecikme yaşanmıştır.

Baraj ve HES tesislerinin yapımı sırasında 6.818 ha alan kamulaştırılması yapılmıştır.

Hedef 1.5

DSİ Projeleri için gerekli olan taşınmazların elde edilmesi sağlanacaktır.

AMAÇ 2

Belediyelerin içme, kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçlarını yeterli miktar ve kalitede karşılamak

Hedef 2.1

Belediyeler tarafından talep edilen içme, kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçları karşılanacaktır.

Şehirlere ilave olarak 482 hm³ içme, kullanma ve sanayi suyu sağlanmış, hedefle ilgili olarak 12 adet baraj ihalesi ile 80 adet içmesuyu tesisi (Arıtma-atıksu, isale hattı) inşaatları ihaleleri yapılmış, belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerine içme, kullanma ve sanayi suyu sağlanması için 2 adet baraj 58 adet içmesuyu tesislerinin (Arıtma-atıksu, isale hattı) inşaatlarının takibi tamamlanmıştır. Ayrıca belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerinin içmesuyu amaçlı baraj göllerini kirleten evsel atıksuların toplanıp arıtılarak bertaraf edilmesi için 4 adet atıksu arıtma tesisi inşaatlarının ihalesi ile 1 adet atıksu arıtma tesisi tamamlanmıştır. Tüm bu çalışmalar kapsamında 1.605 ha alan kamulaştırılması yapılmıştır. İnşaat ihalelerinin tahmin edilen zamandan daha sonra yapılmış olması, Karayolları ile yaşanan geçiş problemleri, kamulaştırma sorunları, yüklenici hataları ya da arazi koşullarından kaynaklanan hedef sapmaları olmuştur.

AMAÇ 3

Sulama Yatırımlarına Etkinlik Kazandırmak

Hedef 3.1

Ülke genelinde sulamaya açılmış olan alan 4 milyon hektara çıkarılacaktır.

Tarım alanlarının suya kavuşturulabilmesi için şebekesi tamamlanan ilave 398.069 ha alan sulamaya açılmıştır. 102 sulama, drenaj, yenileme tesisi, 38 baraj, 316 adet yerüstüsu sulaması ve gölet sulaması ve 249 adet gölet, gölet ve sulaması ihale edilmiş, 87 sulama, drenaj, yenileme tesisi, 29 baraj, 134 adet yerüstüsu sulaması ve gölet sulaması ve 45 adet gölet, gölet ve sulaması tamamlanmıştır.

Hedeflenen sulama alanlarının gerçekleştirilmesi için Yeraltısu Sulamaları kapsamında 445 adet araştırma kuyusu (su sondaj), 947 adet işletme (yeni+yenileme) kuyusu (su sondaj) açılmıştır. Yeraltısu Sulamaları kapsamında kuyuların 400 adet elektrifikasyon tesisi inşaatı tamamlanmış, 300 adet motopomp temini ve montajı yapılmıştır.

Hedeflenen sulama alanlarında arazi toplulaştırmasının gerçekleştirilmesi için etüt ve proje inşaat muhtevası da dahil 3 adet ihale yapılmış ayrıca 15.422 ha alanda kamulaştırma yapılmıştır.

AMAÇ 4

İşletme ve Bakım Faaliyetlerinde Süreklilik ve Etkinlik Sağlamak, Aşırı Su Tüketimine Neden Olan Sulama Şebekelerini Rehabilite Etmek ve/veya Modern Sistemlere Dönüştürmek

Hedef 4.1

Şebekelerde rehabilitasyon veya modernizasyon çalışmaları yapılacak, suyun tasarruflu ve verimli kullanılması sağlanacaktır.

Hedef 4.2

Bakım onarım çalışmaları tesislerin ekonomik ömürleri boyunca kesintisiz hizmet üretmelerini sağlayacak şekilde yürütülecektir.

Çeşitli meslek disiplinlerinin temsilcilerinden oluşan muayene heyetleri tarafından yapılan muayeneler neticesinde belirlenen 848 tesisin bakım ve onarımı gerçekleştirilmiştir.

5. İZLEME VE DEĞERLENDİRME

AMAÇ 5

Suyun Oluşturacağı Taşkın, Taşkın ve Rüsubat Zararlarından Yerleşim Yerlerini, Tesisleri ve Tarım Arazilerini Korumak

Hedef 5.1

Taşkın tahmin sistemleri güçlendirilecek ve suyun oluşturacağı taşkın zararları önlenecektir.

Büyük ve Küçük Su İşleri Projeleri kapsamında 51.962 ha alanda ve 1.308 meskun mahal'de (taşkın rüsubat kontrolü dahil) taşkınlardan korunma çalışması tamamlanmış, 1.330 adet taşkın koruma tesisi ihale edilmiş ayrıca 1.200 adet taşkın koruma tesisi tamamlanmıştır.

Baraj ve gölet havzaları başta olmak üzere tüm havzalarda erozyon ve rüsubatı önlemek için 7430 ha alanda ağaçlandırma çalışmaları yapılmıştır. (11.01.2012 tarihli protokol uyarınca, baraj havzalarında erozyon kontrolüne yönelik ağaçlandırma çalışmaları Orman Genel Müdürlüğü tarafından yapılacaktır.)

Hedef 5.2

Taşkına müdahale edecek makine ve ekipman güçlendirilecektir.

Hedef 5.3

Baraj ve gölet havzaları öncelikli olmak üzere tüm havzalarda erozyon ve rüsubat kontrolü çalışmaları yürütülecektir.

AMAÇ 6

Kurumsal Kapasiteyi İyileştirmek ve Geliştirmek

Hedef 6.1

Ar-Ge faaliyetleri kapsamında DSİ deney laboratuvarları akredite edilecek ve bilgisayar destekli program ve uygulamalar etkin bir şekilde kullanılacaktır.

Bu amaçla ilgili olarak 59 DSİ Laboratuvar Akreditasyon Belgesi yenilenmiş, Akreditasyonu yenilenen Kalibrasyon Laboratuvarı sayısı ise 2 olmuştur.

Hedef 6.2

Çalışanlara; hizmet içi eğitim, etkin ve verimli çalışma ortamı sağlanacak, gelişen koşullara uygun bir kurumsal yapı ve kadro tespiti yapılacaktır.

DSİ'ce Düzenlenen Eğitimlerin Performansı, (düzenlenen eğitimlere katılan personel sayısı, eğitim gün sayısı ile çarpılarak) 74 308 olarak değerlendirilmiş, bu Eğitimlere Katılım Oranı ortalama %94 olarak gerçekleşmiş olup Diğer Kurumlarca Yurtiçinde Düzenlenen Eğitimlerin performansı 24.382, Diğer Kurumlarca Yurtdışında Düzenlenen Eğitimin performansı ise aynı ölçüm yöntemleri kullanıldığında 23.511 olarak gerçekleşmiştir.

Hedef 6.3

Bilginin elektronik ortamda üretilmesi, takibi ve paylaşılması sağlanacak, e-dönüşüm oluşumuna uygun olarak e-DSİ gerçekleştirilecektir.

Teşkilatın ihtiyaçları doğrultusunda 90 adet sunucu ile sistem desteklenmiş olup teşkilat birimlerinin kullanımında olan 830 adet bilgisayar yenilenmiştir. Ayrıca 5 adet Bölge Müdürlüğü Sayısal Telsiz Ağına çevrilmiştir. CBS'nin yaygınlaştırılmasına ve kullanımının artırılmasına yönelik yapılan çalışmalar neticesinde 2006/7 Sayılı CBS Genelgesi Doğrultusunda yapılan iş ve toplam kabulü yapılan işlerin sayısı 411 olarak gerçekleştirilmiştir.

KISALTMALAR

AB	<i>Avrupa Birliği</i>
AA	<i>Avrupa evre Ajansı</i>
CBS	<i>Coğrafi Bilgi Sistemi</i>
DAP	<i>Doğu Anadolu Projesi</i>
DMK	<i>657 sayılı Devlet Memurları Kanunu</i>
DOKAP	<i>Doğu Karadeniz Bölgesel Gelişme Planı</i>
DPT	<i>Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı</i>
DSİ	<i>Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü</i>
EAAT	<i>Eysel Atıksu Arıtma Tesisi</i>
EÜAŞ	<i>Elektrik Üretim A.Ş.</i>
GAP	<i>Güneydoğu Anadolu Projesi</i>
GZFT	<i>Güçlü ve Zayıf yönler, Fırsatlar ve Tehditler</i>
HES	<i>Hidroelektrik Santral</i>
IEA	<i>Uluslararası Enerji Ajansı</i>
ISO	<i>International Organization for Standardization</i>
KHK	<i>Kanun Hükmünde Kararname</i>
KOP	<i>Konya Ovası Projesi</i>
MTA	<i>Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü</i>
SVT	<i>Su Veritabanı</i>
TEDAŞ	<i>Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.</i>
TEİAŞ	<i>Türkiye Elektrik İletim A.Ş.</i>
TEMA	<i>Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı</i>
TEMSAN	<i>Türkiye Elektromekanik Sanayi Genel Müdürlüğü</i>
TETAŞ	<i>Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş.</i>
TMMOB	<i>Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği</i>
TPAO	<i>Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı</i>
TÜBİTAK	<i>Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu</i>
TÜRKAK	<i>Türk Akreditasyon Kurumu</i>
UÇEP	<i>Ulusal evre Stratejisi Eylem Planı</i>
UNDP	<i>Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı</i>
WWF	<i>Dünya Doğayı Koruma Vakfı (World Wild Fund for Nature)</i>
YAS	<i>Yeraltı Suları</i>
YHGP	<i>Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi</i>
ZKB	<i>Zonguldak, Bartın, Karabük Bölgesel Gelişme Raporu</i>
SUEN	<i>Türkiye Su Enstitüsü</i>
TÜİK	<i>Türkiye İstatistik Kurumu</i>

Devlet Mahallesi İnönü Bulvarı No:16
06100 Çankaya ANKARA
Tel (0312) 417 83 00 (20 hat)

www.dsi.gov.tr